

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
ŠESTO VANREDNO ZASEDANJE
U JEDANAESTOM SAZIVU
Drugi dan rada
4. jun 2018. godine

(Sednica je počela u 10.15 časova. Predsedava Maja Gojković, predsednik Narodne skupštine.)

*
*   *

PREDSEDNIK: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo rad Šestog vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 11. sazivu.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika konstatujem da sednici prisustvuju 62 narodna poslanika.

Radi utvrđivanja broja narodnih poslanika prisutnih u sali, molim vas da ubacite svoje kartice u poslaničke jedinice.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je u sali prisutno 95 narodnih poslanika i da time ispunjavamo uslove za dalji rad.

Obaveštavam vas da su sprečeni da prisustvuju sednici narodni poslanici prof. dr Žarko Obradović i Đorđe Milićević.

Prelazimo na tačke 1–11. dnevnog reda (nastavak zajedničkog načelnog i jedinstvenog pretresa):

- PREDLOG ZAKONA O ZAŠTITI KORISNIKA FINANSIJSKIH USLUGA KOD UGOVARANJA NA DALJINU,
- PREDLOG ZAKONA O FINANSIJSKOM OBEZBEĐENJU,
- PREDLOG ZAKONA O MEĐUBANKARSKIM NAKNADAMA I POSEBNIM PRAVILIMA POSLOVANJA KOD PLATNIH TRANSAKCIJA NA OSNOVU PLATNIH KARTICA,
- PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PLATNIM USLUGAMA,
- PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NARODNOJ BANCII SRBIJE,

- PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA,
- PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STEČAJU,
- PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O ZAJMU (DRUGI PROGRAMSKI ZAJAM ZA RAZVOJNE POLITIKE U OBLASTI JAVNIH RASHODA I JAVNIH PREDUZEĆA) IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ,
- PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O ZAJMU (PROJEKAT PRUŽANJA PODRŠKE FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA U DRŽAVNOM VLASNIŠTVU) IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ,
- PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O ZAJMU (DODATNO FINANSIRANJE ZA DRUGI PROJEKAT RAZVOJA ZDRAVSTVA SRBIJE) IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ,
  - PREDLOG ODLUKE O IZBORU ČETIRI ČLANA REPUBLIČKE KOMISIJE ZA ZAŠTITU PRAVA U POSTUPCIMA JAVNIH NABAVKI.

Prelazimo na listu govornika.

Prvi govornik na listi je narodni poslanik Muamer Zukorlić. (Nije tu.)

Sledeći govornik je Tatjana Macura. (Nije prisutna.)

Reč ima narodni poslanik Jelena Žarić Kovačević.

Izvolite.

JELENA ŽARIĆ KOVAČEVIĆ: Zahvaljujem.

Poštovana predsednice, guverneru gospođo Tabaković sa saradnicima, ministre Đorđeviću sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, danas ću govoriti o Predlogu zakona o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja kod platnih transakcija na osnovu platnih kartica s obzirom na to da će se odredbe svakodnevno primenjivati na ponašanje građana i odnose koji nastaju upotrebom platnih kartica. Trudiću se da građanima malo približim ovu temu kako bi oni znali koje su to sve pogodnosti prilikom korišćenja platnih kartica.

Dakle, platne kartice kao instrument plaćanja sve češće se koriste jer građani prepoznaju njihove prednosti u odnosu na druge instrumente plaćanja, kako u državama EU tako i kod nas. Upravo zbog toga postoji potreba da se posebno urede poslovna pravila, jer na taj način će se podstaći dalji rast ove vrste bezgotovinskog plaćanja i, s druge strane, zaštititi se interesi korisnika platnih kartica i omogućiti pravedna tržišna utakmica.

Platne kartice pružaju brojne prednosti kako za korisnike platnih kartica s jedne strane, tako i za banke i trgovce s druge strane, ali na kraju doprinose državi i društvu u celini.

Platne kartice služe za plaćanje roba i usluga, podizanje novca na bankomatima i za identifikaciju imaoca računa. One korisnicima pružaju kontinuiran pristup novcu na računu, jednostavnost pri plaćanju, a sve popularnija je i mogućnost plaćanja na internetu. Još jedna pogodnost je što ne postoji naknada za izvršenje ovih transakcija što se tiče korisnika platnih kartica. Što se tiče njihove sigurnosti u slučaju gubitka ili krađe platne kartice, odmah po prijavi izdavalac će je blokirati i na taj način korisnik će sačuvati novac, koji bi svakako bio izgubljen trajno kada bi bio ukraden.

Trgovci koji prihvataju kartična plaćanja uvećavaju svoj obim prodaje i, s druge strane, smanjuju mogućnost da budu žrtve pljačke, prevara i sličnih krivičnih dela. Što se banaka tiče, one kroz delatnost izdavanja platnih kartica imaju dodatne prihode, u smislu različitih naknada. Istovremeno, smanjuju se troškovi obrade gotovog novca, smanjuje se obim sive ekonomije i održava stabilnost privrednog rasta.

Pozitivnim zakonodavstvom nisu uređena ova poslovanja sa platnim karticama, a posebno se moraju urediti međubankarske naknade pa je donošenje ovog zakona neophodno i iz tog razloga. Ukloniće se određeni nedostaci koji su uočeni u praksi, imperativnim normama će se regulisati materija koja je od velikog značaja, pre svega, za građane Srbije.

Kao poseban cilj donošenja ovog zakona navela bih ohrabrivanje na korišćenje platnih kartica, u smislu da se platne kartice sve češće koriste u nekim drugim gradovima a ne samo u Beogradu. Ukoliko uzmemo u obzir analize koje su izvršene, u Beogradu je taj procenat 60, dok je u drugim gradovima znatno niži, na primer, u Nišu je to 5%, u Novom Sadu 4%, u Kragujevcu 2%.

Ovde bih kao pozitivnu stvar istakla pozitivne efekte koje će ovaj zakon imati na naše građane, što je usledilo posle dogovora sa trgovcima i bankama a odnosi se uglavnom na smanjenje provizije, odnosno na smanjenje troškova uopšte.

Na kraju bih pozvala kolegice i kolege narodne poslanike da u danu za glasanje podržimo sve predloge koji su danas pred nama u načelnoj raspravi, kao vid pružanja podrške Vladi koja vodi dobru politiku i u ovim oblastima, kao vid podrške gospođi Tabaković, guverneru, koja je sa svojim timom postigla fantastične rezultate. Verujem da će dalje mere Narodne banke Srbije biti samo pozitivne. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Sledeći govornik je poslanik Marko Đurišić.
(Nije ovde.)

Reč ima narodni poslanik Veroljub Arsić.

Izvolite.

VEROLJUB ARSIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, poštovana gospodo Tabaković, i prethodnog dana kada smo počeli raspravu o setu zakona iz nadležnosti Narodne banke moje kolege poslanici, u nedostatku argumenata ili zbog neznanja o pojedinim zakonima, a iz bivšeg su režima, uvek nekako više vole da se uhvate za javni dug, za to kako je nastao. Čak moje kolege iz bivšeg režima, onako smrknuti, s velikom žalošću pitaju koliki je bio javni dug 31. decembra 2011. godine, kako su oni bili uspešni, kako je bio na samoj granici, onako kako je to doneto zakonom o budžetu, ali u toj igri brojeva neće da budu potpuno iskreni prema građanima Srbije. Da li je javni dug samo ono što se država zvanično zadužila na nekom tržištu kapitala ili je javni dug ono što je prihvatila kao obavezu, nije obezbedila izvore finansiranja, a tu obavezu je stvorila? To neće da kažu, to će da prećute. To im nije u interesu.

Neće da kažu još jednu stvar – gde su potrošili 450.000.000 evra, recimo, od prodaje NIS-a, a pričaju nam kako su mali javni dug napravili. Prodaja NIS-a je prodata državna imovina. Nije mi jasno kako ne shvataju da su taj novac potrošili, a nisu ga zaradili. Još uvek kriju, kao zmija noge, gde je potrošen novac od prodaje „Mobtela“, ni tu neće da budu iskreni.

Njihova najveća investicija, kako kažu, za period od 2008. do 2012. godine bila je u iznosu od preko dve milijarde evra. To nazivaju direktnim stranim investicijama, a neće da kažu gde su završile te dve milijarde evra pošto je investicija bila prodaja privatnog kapitala. Neće da kažu da su te dve milijarde evra završile u susednim zemljama i zemljama bivše Jugoslavije, najviše u Bugarskoj, jednim delom u Bosni, jednim delom u Sloveniji. To neće da kažu.

Neće da kažu da su ostali dužni oko četrdeset milijardi dinara za subvencije poljoprivrednim proizvođačima. I to je javni dug, samo nije iskazan u njihovim tabelama.

Kada postavite pitanje kako je javni dug narastao do tih fantastičnih 76%, neće da kažu da je za milijardu i sedamsto miliona evra narastao dug na kredite koje su oni podizali u dolarima, na kursnim razlikama. I to će da prećute. Neće da kažu ni da smo na otplate njihovih kredita potrošili blizu četiri milijarde evra. I to će da oćute. Neće da kažu da su preko Razvojne banke Vojvodine i Agrobanke potrošili milijardu evra, koje je država morala da pokriva. I to će da oćute.

Godine 2012. imali smo državu koja je morala da isplaćuje redovno svoje prihvaćene obaveze, ali postavlja se pitanje odakle. Takođe, zbog toga, izvor finansiranja za državu je realni sektor privrede. Oćutaće opet da je 400.000 ljudi izgubilo posao dok su oni bili na vlasti. I onda će da postavljaju jedno jako bezobrazno pitanje – kako je to javni dug narastao, a neće da

pogledaju iza sebe kako su ga napravili. Sada, to razumem da je neko ko se ne razume u javne finansije, znate, njemu kažete – to je tada bilo toliko, danas je toliko, objasnite nam razliku itd., ali ovde je reč o ljudima koji i te kako dobro znaju šta se dešavalo u Srbiji od 2008. do 2012. godine. Vrhunski je bezobrazluk postaviti jedno takvo pitanje od ljudi koji znaju šta se dešavalo.

Kada smo pričali o toj privredi, oni imaju običaj da spominju kako zemlje u okruženju imaju veći rast bruto proizvoda od Srbije. Ne delim njihovo mišljenje, ali znam nešto drugo – da je svaki dinar od privatizacije imovine na direktan ili indirektan način završio u zemljama u okruženju. Mi smo našim kapitalom koji smo rasprodavali finansirali druge privrede i druge države. Šta je radilo 2008, 2009, 2010, 2011. i 2012. godine u Srbiji? Samo uslužni sektor i bankarski sektor, preko koga se kapital koji je stican decenijama razlivao po zemljama u okruženju.

Zatekli smo privredu koja je bila na kolenima i iscrpljena, neko će da kaže – svetskom ekonomskom krizom. Ma ima i toga, ali u mnogo, mnogo manjem obimu. Imali smo privredu koja je bila iscrpljena galopirajućim kursom evra prema dinaru. Imali smo privredu i stanovništvo koji su bili iscrpljeni visokom stopom inflacije. Imali smo privredu i stanovništvo koji su bili opljačkani zelenaškim kamatama kod banaka. Onda kažu – evo, vi ste na vlasti, vodite zemlju, nemojte više da zadužujete, a napravili su obaveze, ostavili državu u potpunom rasulu.

Gospođa guverner se verovatno seća te 2012. godine, kada su vas optuživali kako ćete da šampate dinare bez pokrića, kako ćete da rasprodate devizne rezerve, kako vas kontrolišu banke (da ne pričam još neke stvari koje su bile političke, kao, zaratićemo s celim svetom itd., to ne bih), kako će inflacija da bude rekordna, kao što je bila 1992. ili 1993. godine.

Sada, kao po pravilu, od 2012. godine, sve što kažu, događaji ih demantuju. Čak imaju toliku hrabrost da kažu da se kurs dinara održava na veštački način. Voleo bih da vidim taj veštački način kada je kurs dinara stabilan, a vama se devizne rezerve uvećavaju. Neka mi to bilo ko od mojih kolega iz bivšeg režima objasni, taj, po njima, perpetuum mobile. Neka mi objasni i neka objasni svima ovde, pa i građanima Srbije, kako to da je 1,5-2% inflacije veće nego 12, 13, 14, ili 16%, koliko je bilo kada su oni bili na vlasti. Ili neka objasni kako je to kamata na kratkoročne kredite danas u Srbiji 10-12%, u dinarima, ne indeksirana u evrima ili nekoj drugoj valuti, a u njihovo vreme je išla čak do 36%, kako je to 12% veće od 36%.

Imam osećaj neki put, kada počnu da pričaju o zaradama i javnim nabavkama koje sprovodi centralna banka, da primaju novac od istih onih od kojih primaju i novine koje objavljuju takve članke. Jer čim se neki takav članak pojavi u novinama, znam da je centralna banka naišla na nepravilnosti u poslovanju određene banke. I, da bi pokušali na određen način da zaustave

utvrđivanje tih nepravilnosti i odgovornosti, plaćaju se novinama određeni članci. Da li moje kolege poslanici za neki takav sličan način u svojim diskusijama ovde dobijaju od nekoga neka sredstva?

Nisu se naučili za sve ove godine da građani na izborima ne mere šta ko priča, nego mere rezultate koje je vlast imala; prepoznaju razliku između stranaka bivšeg DOS-a koje su vodile Srbiju do 2012. godine i vlada koje je predvodio Aleksandar Vučić od 2012. godine do njegovog izbora za predsednika Republike. Naučite to već jednom.

Sećam se da se tada, mogu reći slobodno, već kao opozicija, jedan od predsednika stranaka iz bivšeg DOS-a izvinjavao građanima što je njegova stranka izvršila zloupotrebu ovde u Narodnoj skupštini Republike Srbije prilikom glasanja za izbor, čini mi se, guvernera Narodne banke (baš se potrefilo da tema bude jako slična). Na osnovu tog izvinjenja i prihvatanja odgovornosti za grešku, taj čovek je kasnije postao predsednik Srbije i vršio vlast.

Očekujem da se moje kolege koje predstavljaju bivši DOS, bivši režim makar jednom izvine građanima Srbije za sve što su im uradili dok su bili na vlasti. Možda će tada građani početi ozbiljnije da slušaju šta oni pričaju i možda će zbog jedne doze iskrenosti početi neko da im veruje.

Što se tiče tih priča kako se štampao novac, kako će da se štampa novac, kako je velika inflacija, kako se administrativno održava dinar, a svi ekonomski pokazatelji govore drugačije, to više njima niko ne veruje. Čini mi se da nikome to više nije toliko važno zato što sada imaju stabilan život, zato što znaju, ako imaju kredit, kolika će da im bude rata kada taj kredit dospe. A ne kao za vreme do 2012. godine kada su cele plate davali za jednu ratu kredita, kada je prodato deviznih rezervi blizu pet milijardi evra da bi se dinar sačuvalo sa 76-77 na 119,80. Toliko je bilo kada je sadašnji guverner preuzeo dužnost u Narodnoj banci – 119,80. Danas je niži kurs.

To su rezultati. Nemojte da se čudite, nije u pitanju nikakva prevara, nikakvo nameštanje, nije u pitanju nikakav nedostatak demokratije; imate čak i više nego mi koji smo na vlasti, jer mnoge stvari vam oćutimo i nećemo da ulazimo u neke besmislene diskusije. Nisu to rezultati uspeha Srpske napredne stranke i Aleksandra Vučića na izborima, nego rezultati koje postiže prilikom obnavljanja države.

Potrebno je i ovim zakonima jednu jako važnu oblast u funkcionisanju države i privrede, finansijski sektor, ne staviti potpuno pod kontrolu nego odrediti jasna pravila po kojima banke treba da funkcionišu. Ta pravila ne treba da budu ni stroža ni blaža nego što su u zemljama EU. Samo na taj način imamo fer uslove i prema onima koji daju finansijske usluge i prema onima koji primaju finansijske usluge. I samo na taj način možemo da obezbedimo ravnopravnu utakmicu, koliko god je to moguće, pogotovo kada su u pitanju

platne kartice, između velikih trgovinskih lanaca koji imaju sisteme kako da se zaštite od banaka i malih, pa čak i preduzetničkih radnji, koje takođe treba da imaju svoje mesto pod suncem.

Znajući za sve ovo što je finansijski sektor radio, centralnoj banci, u određenim trenucima čak i državi, bila je potrebna određena doza hrabrosti – prvo napisati, a zatim pustiti u proceduru ove zakone. Ovi zakoni apsolutno uvode red na tržištu i stvaraju fer utakmicu. Neće više nijedan privrednik, nijedan potrošač, nijedan davalac usluga da bude žrtva nezasite želje za stvaranjem ekstraprofita koji smo zaticali u jednom delu bankarskog sektora.

Neko može da kaže da je trebalo ranije da donesemo ove zakone. Možda i jesmo, ali uvek postoji pitanje da li zakon treba da bude donet na brzinu, bilo kakav, ili treba napraviti jednu ozbiljnu analizu, napisati ozbiljan zakon, koji će imati što manje nedoslednosti i nedorečenosti u sprovođenju, jer s druge strane imate finansijske institucije koje imaju vrhunske pravnike, vrhunske stručnjake, koji će na svaki način pokušati da onemoguće sprovođenje jednog ovako kvalitetnog zakona i da upropaste jednu dobru ideju i poštenu nameru predlagača zakona. I to je isto trebalo da uzmete u obzir kada ste bez ikakvog osnova upućivali kritike za zakone koji su danas u proceduri.

Zakoni su, možda – ne možda nego sasvim sigurno – u pravom trenutku i svakako će dati podsticaj svim reformama koje sprovede predsednik Republike i Vlada Republike Srbije i, naravno, Narodna skupština koja svojim zakonima omogućava da se sve to dešava. Zahvaljujem.

PREDESDNIK: Hvala.

Reč ima Dijana Vukomanović.

DIJANA VUKOMANOVIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Evo, na moju žalost, izgleda da sam bila u pravu kada sam izrekla ocenu da će gospodin Siniša Mali biti premijer, defakto premijer Republike Srbije. Jer da jeste ministar finansija, on bi danas bio sa nama ovde u Skupštini i odlučivao i raspravljao, ne odlučivao, nego objašnjavao, Skupština odlučuje, mi poslanici odlučujemo, o vrlo ozbiljnom pitanju, a to je dalje zaduživanje Republike Srbije. Dakle, verovatno nas gleda preko malih ekrana i verovatno je njegov tim odlučio da nije dobro da njegovo prvo pojavljivanje bude baš po ovoj temi, a to je zaduživanje.

Kad pogledamo strukturu... Ja ću govoriti o tačkama 8, 9. i 10, koje se odnose na zaduživanje, na zajmove koje je potpisao odlazeći ministar Vujović – dolazeći ili došavši ministar Mali smatra da nije važno da on dođe u Skupštinu i da o njima s nama raspravlja – koji iznose ukupno zbirnu sumu od 408 miliona. Kad pogledate strukturu ovih zajmova koje Srbija preuzima ili koje ćete vi, odnosno vladajuća većina odobriti, od ovih 408 miliona 84% sredstava namenjeno je za razvojne politike, javne rashode, za javna

preduzeća; svega 10% namenjeno je za podršku finansijskim institucijama u državnom vlasništvu, a minornih 6% namenjeno je za razvoj zdravstva.

Po ovom razrezu se vidi kako vladajuća struktura vodi jednu politiku. Ovo nije socijalna politika, budžet Republike Srbije i nova zaduživanja se ne raspodeljuju u interesu građana, već se na prvo mesto stavlja problem restrukturiranja javnih preduzeća, da tako kažem.

Ova vlast nikako ne može, od 2012. godine, da pokrene razvojnu politiku, mada je upravo ovaj najveći iznos zajma od 343.000.000 pokrenut za probleme koje su stvarali pogrešna razvojna politika i javna preduzeća. Nije dovoljno da Vlada donese zaključak kojim će se naložiti „Srbijagasu“ da obustavi isporuku gasa za one komercijalne potrošače koji su u docnji. Dušan Bajatović običava da kaže da je problem „Srbijagasa“ upravo u tome što on vodi socijalnu politiku, znači, što isporučuje gas i neredovnim platišama. Zadatak ove vlade, koja je u međuvremenu za vreme svog mandata osnovala i Razvojnu agenciju Srbije (tzv. RAS) i regionalne razvojne agencije, jeste da na jedan drugi način pokrene razvoj Srbije, odnosno da izvuče privredu Srbije iz depresije. Naravno, govorim o ekonomskom značenju termina depresija jer ekonomisti... Kolega Kovačević je, ako se dobro sećam, u svom izlaganju pominjao Fridmana, Kejnsa; ja pripadam jednoj drugoj ekonomskoj školi mišljenja, koja izražava zabrinutost kako će se novim zaduživanjem rešiti problemi koji su upravo i nastali zaduživanjem.

Kolega Arsić je pokušao da opravda visok nivo javnog duga u Srbiji. Ekonomski teoretičari, da budem sasvim precizna, zaista kažu da rast javnog duga možda nije toliko zabrinjavajući do onog momenta dok udeo tog duga u BDP-u ne raste brže od ekonomskog rasta i brže od inflacije. Zaista je guverner Tabaković uspela da drži pod kontrolom inflaciju. To je najveći strah građana Srbije, znate taj strah od hiperinflacije, koga se svi jako dobro sećamo i znamo na koji način je bio obuzdan.

Guverner Tabaković je pomenula političku volju, ali ekonomija ne može da se ozdravi političkom voljom. Ekonomija može da se ozdravi na način da se više investira u potrošnju, odnosno da se pokrene potrošnja građana, a vi znate da ova vlada insistira na stezanju kaiša građana. Mislim da je tu greška, koja je, u stvari, stvar političke odluke i političke volje.

Na kraju, mislim da čak ni ovih 25.000.000 koliko će biti uloženo u razvoj zdravstva neće biti dovoljno. To je tek mrvica u ukupnoj masi ovog novog duga, iznosi svega 6%. Evo, građani u okolini Beograda će se setiti kako mi čak ni donacije... Jer, u ovom novom kreditu pominje se kupovina nove medicinske opreme, linearnih akceleratora, CT skenera, magnetne rezonance. Ali setićete se da je nedavno u Kaluđerici bio natpis (ti mamografi su kupljeni iz donacije Japana) da mamograf neće raditi do daljnjeg zbog digitalizacije aparata. Dakle, sve ovo što se ulaže u e-zdravstvo, e-opremu,

nažalost, neće dati rezultate po dobrobit građana zato što se ne vodi domaćinska, dobra briga o opremi, resoru, ljudstvu, pa na kraju krajeva ni o pacijentima.

PRESEDNIK: Hvala vam.

Reč ima narodni poslanik Aleksandra Tomić.

(Veroljub Arsić: Replika, spomenula me je.)

ALEKSANDRA TOMIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Prvo, radi javnosti, da objasnimo da je gospodin Siniša Mali sada u formiranju svog kabineta, tako da iz tog razloga nije ni mogao da dođe s obzirom na to da je tek na putu da sa svojim saradnicima dođe ovde.

Ovo su neki zakoni, predlozi za ratifikaciju zajmova, koji su odavno pripremljeni. Ono što treba danas reći, to je da se ovi zajmovi odnose ne samo na podršku budžetu vezano za „Srbijagas“... Ako ćemo o „Srbijagasu“ da pričamo, onda moramo da budemo do kraja iskreni prema javnosti – ili ćemo povećati cenu gasa i opteretiti škole i bolnice, ili ćemo ostaviti u ovakvom delu finansiranje iz budžeta. Jako je važno da bolnice i škole uvek imaju gas kada treba, pre svega zbog ljudi koji su u bolnici, a njihovi zaposleni i deca koja idu u školu ne treba da plaćaju ceh prošlosti, kada su podizani krediti za „Srbijagas“ koje sada vrlo teško možemo da otplaćujemo.

Ono što je važno reći kada pričamo o zajmovima jeste da ne možemo sve da ih stavimo na jedno mesto pa da kažemo – eto, mi se zadužujemo samo tako. Prvo, mi vraćamo one kredite koje su nekada neki podizali, sa kamatnim stopama od 8,3%, a uzimamo kredite koji su ispod 2%, sa velikom otplatom, odnosno grejs-periodom. Oni su vrlo namenski. Pored ovog za podršku, kada pričamo o EPS-u, „Srbijagasu“ i saobraćaju, koji je na dvadeset godina, devet godina je grejs-period, govorimo i o kreditu koji se odnosi za finansiranje institucija u državnom vlasništvu, i to je ono što je važno – restrukturiranje Poštanske štedionice, Fonda za razvoj. Kada pričamo o Razvojnoj agenciji Srbije, suština njenog rada je da pomaže privatnom sektoru, a ne da pomaže državnom sektoru. Znači, da biste pokrenuli privredu, morate pre svega da pomognete privatne kompanije da otvaraju nova radna mesta, da unapređuju svoj rad.

Na kraju je zajam za razvoj zdravstva u Srbiji, koji je započet još pre tri godine i sastoji se iz nekoliko faza. Znači, 29.000.000, započeo je kupovinom akceleratora, to je završeno. Druga faza koja sledi jeste reforma i podrška kvalitetu zdravstvenih ustanova. Akcenat je stavljen na centre za onkologiju, na centre koji leče bolesne od raka, pogotovo kada pričamo o Vojvodini (naravno, i o drugim centrima u Srbiji) i optimizaciju mreže domova zdravlja, što je jako važno, da digitalizacija kao proces u Srbiji treba pre svega da uđe u zdravstvene ustanove i škole. Ovo je jedan vid ulaska u zdravstvene ustanove i time dobijamo bolji kvalitet zdravstvene usluge.

Prema tome, današnji zajmovi o kojima govorimo upravo pokazuju namenu tih kredita koji treba da unaprede život građana Srbije.

Kada govorimo o rastu javnog duga, pošto ovde stalno treba da ponavljamo zašto postoji razlika između petnaest milijardi i dvadeset četiri milijarde, treba reći da nije prikazivan uopšte realan javni dug. Zato je MMF i otišao i nije hteo da razgovara sa Srbijom. Znači, ono što se čuvalo na nekim bilansima i računima javnih preduzeća nikada nije bilo prikazano u budžetu Srbije. Ono što su kamate ostale od 128 kredita iznosilo je 1,4 -1,5 milijardi evra godišnje, samo kamate, od 2012. godine do danas. Mnogo je razloga zbog kojih javni dug uopšte nije realno prikazan.

Zato je MMF pristao posle 2012. godine, kada je dobio dobrog političkog partnera u vidu SNS-a i gospodina Vučića kao premijera, da može da razgovara na krajnje realan, iskren način sa Srbijom, sa njenim političkim rukovodstvom i ljudima koji vode Narodnu banku, kao što je guvernerka Tabaković, koja je takođe učestvovala u pregovorima kada je u pitanju aranžman MMF-a.

Zbog toga mi danas pričamo o rezultatima Narodne banke Srbije, o inflaciji koja je 2012. godine bila 12,9%, a već 2013. godine 2,2%. Danas se kreće u evropskim okvirima koji su od 1,5 do 2%, kod nas je 1,9%. Stabilnost dinara je danas mnogo veća i ne može uopšte da se govori da su vreme pre 2012. godine i danas isto, to su dva potpuno različita koncepta ekonomije.

Kada govorimo o rezultatima Narodne banke Srbije, treba reći da usled efikasnog korišćenja deviznih rezervi mi danas imamo znatno povećanje deviznih rezervi. Od bruto rezervi koje su iznosile 409 milijardi evra, mi danas pričamo o 10.550 milijardi evra rezervi. Prema tome, to su rezultati. Referentne kamatne stope NBS nekada su bile 11,75%, danas su 3%. Znači, govorimo o tome da je dinarizacija kao jedan od modela instrumenata danas u ekonomiji Srbije dominantan pojam sa kojim se svi građani susreću; čak su krediti koje podižu u dinarima mnogo veći, jer su mnogo povoljniji.

Ono što još treba naglasiti, predloženi finansijski zakoni daju mogućnost građanima Srbije da jednostavno uđu u digitalizaciju u finansijskom sektoru i da se poboljša kvalitet finansijskih usluga, za koje će oni da se sami odluče. To je, jednostavno, tržište. Dosad imamo dva miliona korisnika kada je u pitanju korišćenje interneta i e-bankarstva. To je, u stvari, ideja s ovim zakonskim predlogom i primenom kartica i novih obaveza koje će banke preuzimati na sebe a ne prelamati preko leđa građana Srbije, da se taj broj ljudi koji koristi e-bankarstvo udvostruči i time suštinski olakša poslovanje. Naravno da će to olakšati, pre svega, poslovanje privrednim subjektima i zaposlenima.

Finansijsko obezbeđenje, kada govorimo o zakonu o finansijskom obezbeđenju, o naknadama, o pravilima poslovanja, o platnim uslugama,

pokazuje da Narodna banka po prvi put sada uvodi strože kriterijume za poslovanje banaka na tržištu. Šta to znači? Ona će uspostaviti jednu listu bankarskih derivata svake banke ponaosob i vi ćete moći na sajtu Narodne banke da vidite za svaku banku gde ste deponent, da tačno znate koje su to usluge koja ona može da naplati. Mi smo imali prilike da čujemo na Odboru za finansije da, recimo, banke nemaju pravo da naplaćuju naknade za zatvaranje računa; taj zakon je 2014. godine usvojen i pravilo se poštuje. Međutim, to što banke rade, rade nezakonito.

Znači, svaki deponent je dužan, ima obavezu da prati to, ukoliko vidi da to banka radi, treba jednostavno da presavije tabak, da napiše, tuži i da obavesti Narodnu banku o tome da bi ona na adekvatan način mogla da reaguje. To je posao svakog od deponenata, da ovakve vidove, ja bih rekla, zloupotrebe banaka, koje misle da su ovde na tržištu mnogo jake i da im niko ništa ne može... Jednostavno, da se ta transparentnost pokaže u javnosti, koliko će u stvari da se uvede red, a i da se pomogne Narodnoj banci da na određen način uvede strože sprovođenje zakona u svakom momentu.

Kada pričamo o izmenama Zakona o Narodnoj banci, treba reći da je Narodna banka dobila nove nadležnosti, koje se odnose na Zakon o deviznom poslovanju koji smo usvojili. Shodno tome, sve te promene koje se odnose na zakon pokazuju jedan kontinuitet u sprovođenju politike NBS i pokazuju suštinski da je prepoznat dobar poslovni ambijent, ne samo banaka već uopšte poslovanja i firmi koje su zainteresovane, investitora i sa zapada i sa istoka. Ono što nije dosad bilo, NBS je u protekle četiri godine uvela čak i nove četiri valute sa kojima može da se menja kada je u pitanju tržište deviznih kurseva.

Ono što je važno reći danas, ovaj set zakona zaista je na dobrobit svih nas. Mislim da i stranke koje neće da se slože s tim zato što se nalaze u opoziciji treba da podignu ruku i glasaju za ovakav zakon zato što on utire put dobroj ekonomskoj politici Srbije, unapređenju bankarskog sektora. Na kraju krajeva, Skupština Srbije usvojila je za pregovaračko Poglavlje 33, koje se odnosi na finansijske i budžetske odredbe, za Poglavlje 9 – Finansijske usluge i za Poglavlje 17 – ekonomsku i monetarnu politiku, što pokazuje suštinski da Srbija ide u korak s evropskim integracijama, pogotovo kada je ovaj sektor u pitanju.

Naravno, mi poslanici Srpske napredne stranke u danu za glasanje podržaćemo ovaj set zakona jer smatramo da to zaista donosi dobrobit građanima Srbije. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala, kolegice Tomić.

Reč ima Ana Stevanović. Nije prisutna.

Reč ima Olivera Pešić.

Izvolite.

OLIVERA PEŠIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, poštovana guvernerko, govoriću o izmenama i dopunama Zakona o platnim uslugama i osvrnuću se na ostale zakone ukoliko mi to vreme dozvoli.

Izmene i dopune Zakona o platnim uslugama omogućiće bolju informisanost građana, bolju informisanost korisnika platnih usluga, a dobra informisanost je osnova da bi se zaštitila prava korisnika, odnosno prava građana. Najveći problem danas je to što građani, u ovom slučaju korisnici, ne mogu da naprave poređenje cena koje banke nude kao svoju uslugu. To će se promeniti jer će ovaj zakon omogućiti građanima da se lakše upoznaju sa svojim pravima i da se zaštite.

Narodna banka Srbije ovim zakonom dobija ovlašćenja da utvrdi listu reprezentativnih platnih usluga u vezi s platnim računom, koja će biti ista za sve banke i koju će banka morati da još u predugovornoj fazi da kao obaveznu informaciju, odnosno dostavi korisniku, kao i sve ostale podatke za svaku uslugu ponaosob, tako da će onaj ko želi da otvori novi račun u banci lako moći da izabere najpovoljniju, odnosno najbolju banku.

Zakon definiše obavezu banaka da minimum jedanput godišnje dostave klijentu izveštaj o naplaćenim nadoknadama.

Takođe, novina je i da će neko ko želi da promeni banku moći to da uradi na mnogo jednostavniji način nego što je dosad rađeno. Biće dovoljno da se samo obrati drugoj banci čiji klijent želi da postane i ta nova banka će imati obavezu da na osnovu ovlašćenja tog lica sprovede čitav postupak u vezi s promenom računa.

Primena ovog zakona stvoriće konkurenciju na tržištu jer će sada vrlo brzo moći da se promeni banka ukoliko nismo zadovoljni uslugama koje nam pruža, tako da će se sve banke više truditi da zadrže klijente. To za nas građane, odnosno klijente banaka znači bolji kvalitet, bolju uslugu i, naravno, manju cenu.

Po prvi put se omogućuje onima koji dosad nisu imali račun u banci da koriste savremene platne usluge, na primer elektronsko bankarstvo, jer će svaka banka biti dužna da potrošaču koji ima boravak u Republici Srbiji, na njegov zahtev, omogući otvaranje računa sa tzv. osnovnim uslugama. Zakonom se daje mogućnost Narodnoj banci Srbije da utvrdi visinu nadoknade bankama za tu uslugu, a takođe se može propisati da ova usluga bude besplatna za one koji su socijalno ugroženi.

Sve ove nove odredbe zakona omogućiće da se što veći broj građana uključi u finansijske tokove i da se podstakne da se u 21. veku koriste savremeni servisi. To će dovesti do rasta bezgotovinskog plaćanja, a to za posledicu ima smanjenje sive ekonomije.

Još jedna dobra novina je da ako se građanima desi da novac uplate greškom na pogrešan žiro račun, banke će morati da pruže svu potrebnu stručnu pomoć i da se u što kraćem roku taj novac vrati korisniku na račun.

Želim samo da kažem par rečenica o Predlogu zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga na daljinu. Smatram da je on jako bitan jer se njime uvodi posebna zaštita za korisnike koji fizički nisu prisutni u momentu zaključivanja ugovora, ako koriste internet ili mobilno bankarstvo. Zaštita koja se definiše zakonom ohrabriće građane Srbije, tj. korisnike finansijskih usluga, na masovnu upotrebu savremenih sredstava komunikacije. Mi smo u Srbiji prošle godine uspeli da predemo jedan milion korisnika mobilnog bankarstva i primena ovog zakona omogućiće da taj broj u Srbiji svakim danom sve više i više raste.

Dakle, svi ovi zakoni koji su danas na dnevnom redu isključivo su u interesu građana Republike Srbije. Pozivam sve kolege narodne poslanike, iz pozicije i iz opozicije, da podržimo ove zakone. Zahvaljujem na pažnji.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima Radoslav Milošević.

Izvolite.

RADOSLAV MILOŠEVIĆ: Hvala.

Dame i gospodo narodni poslanici, ne vidim razloga za paniku sa druge strane, vidim razloga za paniku među građanima Srbije. Vidim razloga za paniku među građanima Srbije zato što se ova najbolja vlada, sa najboljim budžetom, sa najvećim suficitom u istoriji čovečanstva, ponovo zadužuje, 225.000.000 evra. Tih 225.000.000 evra, građani Srbije, vraćaćemo vi i mi, i naša deca.

Dragi prijatelji, 25.000.000 evra, ovo govorim zbog građana Srbije, ide za razvoj zdravstva u Srbiji, što je u redu; 160.000.000 evra ide uglavnom za propala javna preduzeća, gde su propali direktori iz vladajuće stranke, koja je šest i po godina na vlasti. Naravno da nema ništa od toga da se direktori biraju po konkursima, naravno da se postavljaju partijski kadrovi i naravno da su rupe u budžetima tih preduzeća sve veće i veće. Naravno da ćete vi, poštovani građani, iz vaših džepova, iz vaših praznih džepova, plaćati u godinama koje su pred vama ova zaduživanja i ovo neznanje vladajuće garniture da upravlja kako javnim preduzećima tako ministarstvima, državom i svim institucijama u ovoj zemlji.

Četrdeset miliona ide za reformu finansijskih institucija. Umesto reforme finansijskih institucija, predlažem da zaposleni u finansijskim institucijama nemaju plate od 500.000 i 600.000 dinara dok građani Srbije rade za 22.000 dinara. Da li ljudi koji obavljaju odgovoran posao treba da imaju ozbiljan novac? Da. Da li treba da imaju pet puta veću platu od ministra, predsednika Republike, direktora? Ne. Da li treba da imaju deset puta veću

platu od direktora škola? Ne. Da li treba da imaju deset puta veću platu od medicinskih sestara ili pet puta veću platu od doktora? Ne. To je nekompatibilnost i nejednakost.

Vidim da je prethodni govornik iz vladajuće garniture bio nadahnut pa je rekao da je 2012. godine Srbija bila pred bankrotom. Poštovani prijatelji, ovo je sedmo leto, sedma godina u kojoj finansijama upravlja SNS. Kažete da smo bili pred bankrotom 2012. godine, sa zaduženjem od 14,1 milijarde. U redu, prihvatamo taj vaš argument. A šta smo sada kada je zaduženje države 26 milijardi? Skoro jedanaest milijardi evra je za šest i po godina Srpska napredna stranka zadužila građane Srbije. Šta smo onda sada? Sada nismo pred bankrotom?

Izvinite, ja dolazim sa sela, ako domaćin ima žita ili kukuruza u košu, on ne ide kod komšije da zajmi taj kukuruz, on ga ima dovoljno. Ne ide kod komšije da pozajmi sto evra da plati struju ako ima kod kuće novca. Ako je, vi kažete, stanje u budžetu sjajno, država nikad bolje nije stajala, finansije su odlične, zašto non-stop imamo nova zaduženja?

Kako građani žive? Žive tako što imamo skuplje gorivo nego u Nemačkoj, od 170 dinara. Imamo situaciju da ste smanjili subvencije za poljoprivredu sa 12.000 na 4.000 dinara. U vreme nas „žutih“, koji smo bili loši, kako vi kažete, subvencija za poljoprivredu je bila 12.000 dinara, pritom je cena goriva bila 80 dinara, a evro je bio 80. U vreme vas, kako kažete, dobrih, subvencija za poljoprivredu je 4.000 dinara, evro je 118, a cena goriva 160 dinara. Kako mislite da poljoprivrednik može da krpi kraj s krajem? Poskupeli ste cenu struje, poskupeli ste cenu goriva, smanjili ste subvencije za poljoprivrednike, oteli ste penzije, smanjili ste dnevnice policajcima i vojnicima, smanjili ste plate, oteli ste lokalnim samoupravama 50 milijardi dinara za šest godina vlasti. Samo prošle godine svim lokalnim samoupravama oduzeto je pet milijardi dinara, a zašto? Pa, kako biste prikazali da Vlada ima nekakav suficit i da se dobro radi.

Znate kako se gleda da li narod ima novca i da li dobro živi – koliko ima novca u novčaniku, goriva u rezervoaru i hrane u frižideru. Na osnovu toga se gleda, a ne na osnovu vaše lažne statistike da je u Srbiji smanjena nezaposlenost. Jeste, ali zato što ste uveli modalitet da ako jednog dana u mesecu čovek radi, jednog jedinog dana, on se vodi kao zaposlen. Tako, ako imate zakazano da dođete na biro u 12, vi dođete u pola jedan, skinuti ste sa spiska i vodi se da radite. To nije istina. Izadite napolje i obidite malo Srbiju, a ja je obilazim svakoga dana od Surdulice do Subotice. Vidite kako građani žive, da li imaju novca da pošalju decu na ekskurziju, da li imaju novca da plate struju i za osnovne potrebe.

Znam da je vama to smešno, ali je Srbiji žalosno to što državni sekretar u Ministarstvu finansija Nenad Mijailović kupuje vilu od 400.000 evra. Naravno da je to tužno za Srbiju.

Kažete šta ste zatekli, šta je vama ko ostavio. Dragi prijatelji, 2000. godine prosečna plata je bila 30 evra, podigli smo je na 200. Od vas smo nasledili zemlju. Morali smo da vratimo staru deviznu štednju, morali smo da vratimo 13 zaostalih penzija koje ste vi ostali dužni građanima Srbije, morali smo da vratimo 12 dečjih dodataka, morali smo da vratimo „Telekom“, morali smo da ukinemo vize i da vratimo zemlju u UN i u normalan tok. To je posledica vlasti. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala vam.

Pravo na repliku, dr Aleksandra Tomić.

Izvolite, kao ovlašćeni.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Interesantno je kada neko ko je zadužio lokalnu samoupravu sa četiri milijarde dinara, isplaćivao plate preko fudbalskog kluba priča o tome kako treba trošiti budžet i voditi domaćinski finansije.

Interesantno je da govori o kursu evra koji je 84, možda je on zaista plaćao neki kurs 84 dinara za jedan evro, ali taj kurs je bio 2005. i 2006. godine. Tačno je da je kurs varirao od 84 do čak 123, do 2012. godine. Znate, Narodna banka Srbije je vodila jednu krajnje komercijalnu politiku, tako da su pojedine banke mogle samo time da se bave, a i neki pojedinci. Sve je to išlo preko građana Srbije, preko budžeta i preko deviznih rezervi. Tada su devizne rezerve bile četiristo milijardi evra, a danas su 10.550 milijardi evra. Znači, velika je razlika.

Priča se o javnom dugu. Ostale su nam kamate od 1,5 milijardi evra samo od velikih kredita koje ste podizali, za koje ste bili sigurni da ćete nešto uraditi u državi, odnosno da isplatite plate, penzije. Zato ste podizali kredite, jer više niko nije hteo s vama da radi, jer ste građevinske dozvole investitorima izdavali za trista dana. Zato što ste kursne razlike krili na posebnim računima NBS; zato što ste plaćali 750.000.000 evra iz budžeta za firme u privatizaciji, koje su vraćene pa su se nazvale firme u restrukturiranju; i zato što ste vojnim penzionerima ukinuli, praktično, penziju, nivelisali sa penzijama koje nisu iz oblasti Vojske, pa napravili dug od dvadeset dve milijarde dinara u sudskim presudama.

Sve to nije ušlo u javni dug. Ali kada dođu određene finansijske institucije, kažu – hoćemo da vidimo koliko ste zaista dužni. Onda morate da stavite sva dugovanja koja stoje na završnim računima, odnosno u budžetu Srbije i onda, normalno, taj javni dug mora da bude veći. Upravo je to razlika između onih vaših sposobnih menadžera, političara koji su vodili ovu državu i pokazali da je najlakše zadužiti se i tako voditi ekonomiju, do trenutka dok ne

kažu dosta je bilo, dok niko više neće da vam pomogne, dok građani Srbije ne ostanu u situaciji da ne mogu da prime plate i penzije. To je razlika između vas i nas. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Goran Kovačević, pravo na repliku.

Izvolite.

GORAN KOVAČEVIĆ: Ne ulazeći uopšte u ocenu kako doživljavamo i kakva je naša percepcija toga kako građani Srbije žive... To je različita percepcija zato što neko ko je opozicioni političar i neko ko je političar na vlasti svakako ima različitu percepciju. Suštinski, o toj percepciji i zašto se nalazimo u različitim pozicijama govore građani Srbije. Građani Srbije na izborima od 2012. godine jasno govore da sa izbornim rezultatom od preko 50% Aleksandar Vučić nosi promene u Srbiji i jeste neko ko zaslužuje i ima potpunu podršku građana Srbije, pa i za ekonomske reforme.

Ovde je bitno da govorimo o jasnim i čistim pokazateljima. Ono što se tiče makroekonomskih parametra i što vrlo često čujemo ne kaže guvernerka NBS, kaže i ona, kaže i predsednik Vlade, kažu narodni poslanici, ali kaže i MMF, kaže Svetska banka, kažu sve relevantne svetske institucije. Naspram tog mišljenja imate mišljenje jedne grupe poslanika koji pripadaju opozicionoj političkoj stranci. Javni dug je 59,9% opšte države Republike Srbije. Znači, to je toliko veliki rezultat da se meri sa istorijskim uspehom, 59% je javni dug Republike Srbije na nivou budžeta Republike Srbije. Dakle, kada pogledate sve te makroekonomske parametre, možete da shvatite da su zaduženost, nelikvidnost, problemi sa budžetom Srbije daleko iza nas.

Srbija će u narednom periodu da uzima kredite za investicije i za razvoj. Kada uzimate kredit po kamatnoj stopi od 0,75% i koristite činjenicu da je euribor danas u minusu, onda je to vreme kada treba koristiti likvidna finansijska sredstva koja imate na finansijskom tržištu za rast i razvoj. Nije bilo u redu kada ste u prethodnom vremenskom periodu uzimali kredite od 7,8% i gušili mogućnost Srbije da se razvija u budućnosti, zato što tako velike kamatne stope ne možete da servisirate. A, u stvari, finansirali ste izborne rezultate i ličnu potrošnju. To su potpuno različiti koncepti. Politika je jedna stvar, ekonomski parametri druga stvar. Naravno da je SNS i za politiku i za ekonomiju. To dobro radimo, zato i imamo podršku građana. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Kovačeviću.

Reč ima narodni poslanik Srbi Slav Filipović.

Izvolite.

SRBISLAV FILIPOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Uvažena guvernerko, uvaženi gospodine ministre, dame i gospodo narodni poslanici, pa, čovek ima priliku, dobije neku podršku od građana u lokalnoj samoupravi odakle je, onda te građane ostavi bez vode, onda te građane zaduži u milijardama i, eto, nekim nesrećnim slučajem završi u Skupštini Srbije u jednom trenutku i soli pamet ljudima koji su zaposlili preko 180.000 ljudi u Srbiji za pet godina, otvorili preko devedeset fabrika, predvođeni predsednikom Srbije Aleksandrom Vučićem, koji su Srbiju doveli dotle da danas ima suficit u budžetu. Ljudima koji su devizni kurs održali stabilnim; ljudima koji su u Srbiju počeli da privlače investicije ne samo s jedne strane sveta, druge ili treće, nego sa svih strana sveta; ljudima koji nisu upropastili Železaru i doveli je dotle da pet hiljada porodica dođe u nesigurnost, da ne zna šta će sutra deci da da za užinu, kako to govori moj prethodnik iz propalog, raspalog „žutog preduzeća“; ljudima koji su učinili ama baš sve (radimo sve i uradićemo tek) da deca u Srbiji vide perspektivu. Njihovi roditelji danas to vide i zato se danas opredeljuju da ostaju u ovoj zemlji, da rade u njoj i da stvaraju porodice.

Zato i mi kao poslanici podržavamo sve ono što je danas na dnevnom redu, kao predstavnici građana, jer znamo da to je to dobro za ljude. Mi smo svaki dan s tim ljudima. Mi primamo građane i razgovaramo sa ljudima. Znamo kako ljudi žive. Znamo da ima i ljudi koji teško žive danas u Srbiji, ali je to posledica jedne sveopšte propasti kojoj smo prisustvovali od 2000. do 2012. godine.

Govorili smo o kursu evra. Evo, da tim ekspertima nešto malo i ja dam doprinos u toj raspravi o kursu: recimo, 2001. godine, kada su formirali svoju prvu vladu, kurs je bio 59,7, a kada su odlazili 118. Pa ko je ovde lud? Ko je stručan i ko je nestručan, govore brojke, govore rezultati. Četiristo hiljada porodica, četiristo hiljada ljudi ostavili su bez budućnosti, bez perspektive. Zatvorili su njihove fabrike, njihova radna mesta. A kome je bilo dobro? Bilo je dobro tajkunima, jer je Srbija bila tada tajkunsko-mafijaška država, u kojoj se ni ti političari nisu pitali ništa, u kojoj su tajkuni zavrtili uši njima i rekli – majstore, radićeš to i to, prodavaćeš tako i tako. I nikada odgovora građanima gde su milijarde iz privatizacije.

Gde je novac građana Srbije? Gde je sve ono što je prodato u privatizaciji otišlo? Otišlo je u privatne džepove. Pa kako je moguće da neko dođe na vlast u jednim jedinim patikama, u jednim cipelama, u jednom sakou, a iz toga izlazi u vilama, skupocenim automobilima, a građani Srbije žive sve gore? Kako je to moguće? Eto, neka mi neko objasni.

(Radoslav Milojević: Kako kada ste vi šest godina na vlasti?)

Evo, javlja se čovek stručan, verovatno, sa patikama od preko hiljadu evra.

Pričamo o užini, a on ni ne zna koliko košta užina. Priča o kifli od 150 dinara. Neka pokaže gde je ta kifla od 150 dinara, gde to postoji. Možda kad se oni ugrade, svi njihovi prijatelji, u tu kiflu, možda ona izade 150 dinara. Ali, evo, pređite, u Kosovskoj ulici nije više od 30 dinara.

Danas, hvala Bogu, imamo odgovornu vlast, ljude koji su spremni da svoj interes uvek podrede opštem interesu. Građani to prepoznaju. Zbog toga predsednik Srbije Aleksandar Vučić i SNS imaju rekordnu podršku u Srbiji. Ta podrška će biti sve veća jer ćemo imati sve više radnih mesta i sve više fabrika u narednom periodu. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Filipoviću.

Reč ima narodna poslanica Ružica Nikolić.

Izvolite.

RUŽICA NIKOLIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, čitajući predloge zakona o kojima danas raspravljamo, ovaj set zakona iz oblasti finansija, može se primetiti da se vaša stara dobra praksa usklađivanja srpskog zakonodavstva sa zakonodavstvom EU, odnosno sa evropskim zakonodavstvom, nastavlja i da je gotovo potpuno sve usklađeno sa EU i da se nastavlja dalje sa pogubnom politikom evrointegracija. Mi zakone treba da donosimo tako da budu u skladu s našim pravnim sistemom, da budu primenljivi, a ne da donosimo zakone samo zato što je to nečiji uslov i zato što moramo nekome da se dodvorimo.

Većina predloženih zakona predstavlja izmene i dopune. Na primer, Predlogom zakona o izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima, koji ima oko šeststo članova, vi danas menjate otprilike trećinu članova tog zakona. Zar nije bilo bolje doneti potpuno nov zakon? Mi srpski radikali smatramo da je potrebno doneti potpuno nove zakone, a ne da non-stop imamo raznorazne izmene i dopune, i da je potrebno doneti, prvenstveno, zakone primenljive u praksi.

Kod obrazloženja većine članova ovih predloga zakona možemo primetiti da su ona identična sa samim članovima koje bi trebalo da objasne, bez konkretnih objašnjenja. Pitamo se da li ste to ostali bez teksta jer nemate opravdanja, odnosno zašto je objašnjenje zašto je takva zakonska regulativa potrebna i šta će se time postići.

Mi srpski radikali podneli smo veći broj amandmana kojima smo tražili brisanje određenih članova. Time smo jasno iskazali svoj stav da treba doneti potpuno nove zakone, primenljive zakone, koji štite interese svih učesnika u prometu i uz koje će se efikasnije poslovati.

Takođe bih istakla još jedan problem, a to je da imamo objedinjenu raspravu o svim tačkama dnevnog reda i da nećemo biti u mogućnosti da o ovim predlozima zakona na adekvatan i kvalitetan način diskutujemo. Zato ću

ja diskusiju usmeriti na Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima.

Za promene koje su predviđene ovim izmenama i dopunama slobodno možemo reći da su više nego kozmetičke i da se posebno brinulo o naslednicima preminulih članova privrednih društava, kao i o raspodeli sredstava u okviru tih privrednih društava.

Ono što je najbitnije i čemu je trebalo posvetiti posebnu pažnju u ovom setu predloženih zakona je potpuno izbrisano, odnosno izostavljeno i nigde se ne pominje niti jednom rečju – prava poverilaca u slučajevima likvidacije privrednih društava ili njihov stečajni postupak. Naime, predloženim zakonom se samo brine o poveriocima u slučaju kada sve funkcioniše kako treba i gde se nijednom rečju ne prejudiciraju neke privredne malverzacije kojima smo godinama unazad bili izloženi. Ono što hoću da kažem jeste da nigde nema reči o zaštiti poverilaca u slučajevima likvidacije ili stečaja preduzeća. Apsolutno ni jedne jedine reči.

Podsetila bih vas da smo godinama unazad svi svedoci toga da je u mnogim preduzećima, u bilo kom obliku, da li je to privredno društvo s ograničenom odgovornošću, ortačko društvo ili komanditno društvo, bilo omogućeno, i to od strane države, koja je u najviše slučajeva bila poverilac, da uzimaju bespovratne kredite, zatim subvencionisane kredite od strane države. Ta preduzeća su se odmah nakon dobijanja sredstava gasila, odlazila u stečaj ili likvidaciju na kraju, a da ni jedan jedini dinar nisu vratila državi niti kroz rate kredita, niti kroz proizvodnju i usluge, izvoz ili sličnu privrednu delatnost, već su stečena sredstva ta privredna društva izvlačila iz preduzeća prodajući imovinu, ili su izvlačila gotovinu u različitim oblicima pranja novca. Naravno, država iz stečajne mase nije mogla da naplati nijedan dinar. Jedini koji su mogli da se okoriste u takvim okolnostima jesu neki od stečajnih upravnika, koji su svojim veštim malverzacijama sebi obezbeđivali bogatstvo.

Nije tu samo država bila na gubitku. Takva preduzeća su kroz ovakvo korupcionaško ponašanje iz države iznela preko pedeset pet milijardi dinara, što od same države, što od oštećenih poverilaca, zatim, drugih poštenih privrednih društava, preduzetnika i fizičkih lica.

Ono što je evidentno jeste da Predlog zakona, odnosno zakon koji ćete usvojiti ni u jednom segmentu ne pomaže poveriocima da zaštite svoja potraživanja. Navešću primer jednog privrednog društva sa ograničenom odgovornošću koje gradi „Beograd na vodi“. Znači, to je aktivno privredno društvo, koje ima osnovni kapital od sto dinara. To možete proveriti na sajtu APR-a. Sad vas pitam – kako je moguće da se naplati poverilac iz stečajne mase ovog preduzeća, ako ode u stečaj, ako je osnovni kapital tog preduzeća samo sto dinara i, uzgred, nikakvih drugih upisanih obezbeđenja nema? A,

recimo, državno preduzeće mu je isporučilo projekte, radove i usluge u vrednosti od preko milion evra.

S druge strane, imamo nesrećne privatne preduzetnike koji su za svoje poslovanje odgovorni ne samo imovinom svoje firme već i svojom ličnom imovinom, pa kada se desi da budu u situaciji da budu prevareni od nekog špekulativnog privrednog društva, država im odmah šalje sudske i privatne izvršitelje, pa onda gube ne samo posao i preduzetničku radnju već i krov nad glavom.

Kažete da želite da pospešite privatno preduzetništvo, želite da pospešite mlade da otvaraju preduzetničke radnje. E pa, gospodo, prvo primenite jednaka prava za sve, a ne da omogućavate lopovima da i dalje besomučno krađu.

Ovi više i ne kraduckaju kao nekada, što se ipak ne može reći za predsednika Odbora za ljudska i manjinska prava gospodina Meha Omerovića.

(Vjerica Radeta: Krade u fri-šopu, a gospodin.)

Mlade preduzetnike, odnosno preduzetništvo pominjete samo u izbornim kampanjama, a kada one prođu ostavljate ih na milost i nemilost raznoraznim lešinarima.

Takođe bih istakla, i time bih završila, da ovde ima i elemenata kršenja Ustava, jer nisu svi u lancu privrednih aktivnosti izjednačeni na tržištu. Mora se nekome napraviti ustupak ili pooštriti pravila za sve, ne možemo selektivno primenjivati zakon i nekome odmagati a nekome pomagati. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice.

Reč ima narodni poslanik Milena Ćorilić.

MILENA ĆORILIĆ: Poštovani potpredsedniče, poštovana guvernerko sa saradnicima, poštovani ministre sa saradnicima, poštovani narodni poslanici, ukratko ću se osvrnuti na neke aspekte dva zakonska predloga koja su međusobno povezana a odnose na oblast platnih usluga.

Ova oblast bankarskog poslovanja je pojavom interneta i savremenih sredstava elektronskih komunikacija koja omogućuju brz protok informacija u realnom vremenu doživela veliku ekspanziju. Danas gotovo da nema bankarskih klijenata koji ne koriste neku vrstu ovih usluga, odnosno imaju debitne ili kreditne kartice i koriste ih u svakodnevnom životu. Stoga je od značaja da se ova oblast precizno reguliše, kako u pravcu stvaranja veće sigurnosti korisnika ovih usluga, tako i u pravcu stvaranja bolje, odnosno zdravije konkurencije među samim bankama koje pružaju platne usluge.

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o platnim uslugama donosi niz novina koje su vezane za oblast platnih računa. Narodna banka Srbije će dobiti ovlašćenje da propiše listu od najmanje deset usluga koje su povezane s platnim računom, za koje se plaćaju naknade. Davalac usluga će

najmanje jednom godišnje morati da obavesti korisnika o svim uslugama koje su povezane s platnim računom.

Najznačajniju promenu nosi dodavanje člana 73i, kojim će se otvoriti mogućnost korisnicima ovih usluga da znatno lakše i brže, bez komplikovanih procedura i formalnosti, promene pružaoca tih usluga, odnosno izaberu drugu banku kod koje žele da otvore platni račun, u roku od svega pet radnih dana. Najveći deo tog posla, koji se odnosi na razmenu ličnih podataka i podataka o stanju na računima banke će obavljati u međusobnoj komunikaciji, čime će klijenti biti sigurniji da traže one davaoce usluga koji će im ponuditi povoljnije uslove za otvaranje računa. Time će se afirmisati sloboda izbora i princip konkurencije u poslovanju.

S druge strane, i banka će dobiti izvesne pogodnosti, koje se ogledaju u jasnije definisanim mogućnostima za raskid ugovora s korisnikom u slučaju da on koristi račun u protivpravne svrhe, ili ako se na tom računom ne vrši nikakva transakcija u određenom vremenu.

Predloženim izmenama i dopunama predviđeni su i postupci saradnje sa organima EU i odredbe koje uređuju ovu oblast, koje će se primenjivati po pristupanju Srbije Evropskoj uniji.

Predlog zakona o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja kod platnih transakcija na osnovu platnih kartica treba detaljnije da uredi međubankarske odnose u ovakvoj vrsti transakcija, pa se predviđaju maksimalne visine iznosa za naknade za međubankarske transakcije, kao i da se na jednoj platnoj kartici mogu uključiti dva ili više platnih brendova.

Ono što bi svakako trebalo pohvaliti u predloženim zakonskim tekstovima jeste to što je u njima jasno iskazano načelo zabrane diskriminacije klijenata, što je naročito važno za nas penzionere. I dalje nije redak slučaj da se stariji sugrađani stavljaju u nepovoljniji položaj u odnosu na ostale kada je reč o nezakonitom naplaćivanju raznih provizija, otežanom ili čak u potpunosti onemogućenom dobijanju dugoročnih kredita i pozajmica, pa i u neizlaženju u susret prilikom dugog čekanja u redovima. Nadam se da će primenom predloženih izmena i dopuna ova praksa biti svedena na minimum.

Ako se ima u vidu da će u budućnosti sve više finansijske transakcije biti obavljane ovim putem, da je to trend koji se jasno pokazuje u razvijenim državama, uz mogućnost da se gotov novac koji danas poznajemo skoro u potpunosti potisne iz prometa, onda se usvajanje ovih zakonskih predloga nameće kao značajan prioritet u pravcu stvaranja povoljnijih uslova poslovanja građana i privrede i ubrzanja novčanog prometa, kao i smanjenja sive ekonomije.

Zbog toga što nova rešenja obezbeđuju bolji odnos i položaj za građane, a posebno za starije sugrađane, Poslanička grupa PUPS će podržati sve zakone koji se nalaze na dnevnom redu današnjeg zasedanja. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima Vladimir Đurić. Nije prisutan.

Jasmina Karanac ima reč.

Izvolite, koleginice Karanac.

JASMINA KARANAC: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovana guvernerko Tabaković, poštovani ministre Đorđeviću, koleginice i kolege, pred nama je set predloga važnih finansijskih zakona, koji pružaju finansijsku zaštitu bankarskim klijentima, bolje rečeno svim građanima, jer u savremenom svetu, složit ćete se, nema građanina koji na neki način nije povezan sa bankama, bilo da mu plata ili penzija leže preko računa, ili su to privatnici ili velike kompanije, zatim pojedinci koji svoje finansijske transakcije obavljaju putem platnih kartica ili elektronski, bilo da su to građani koji podižu kredit. Dakle, banke su naša neminovnost i zato je važno sistemski što bolje urediti ovu oblast, da bi građani koji su na bilo koji način vezani za neku banku bili sigurni da su dobro zakonom zaštićeni.

Tako će, na primer, usvajanjem ovih zakona građanima biti omogućeno da lakše uporede naknade koje nude i naplaćuju različiti pružaoci platnih usluga, a na sajtu NBS biće dostupni svi podaci u vezi sa cenom platnih usluga na tržištu Srbije. Banke će ubuduće imati obavezu da korisnicima najmanje jednom godišnje, bez naknade, dostave izveštaj o svim naplaćenim naknadama za usluge povezane sa platnim računom.

Zakonom je predviđena i olakšana procedura prilikom promene banaka kod kojih građani i privreda imaju otvorene račune. Na ovaj način biće dovoljno da se korisnik obrati novom pružaocu platnih usluga i ovlasti ga da on izvrši prenos svih ili pojedinih platnih usluga od prethodnog ili da, ako tako želi korisnik, ugasi prethodni račun, što je dosad bilo mnogo komplikovanije i složenije. Na ovaj način podstiče se konkurencija između pružalaca bankarskih usluga, a za klijente je svaka konkurencija dobrodošla.

Usvajanjem Predloga zakona o platnim uslugama sve institucije koje pružaju ove vrste usluga moraće jasno da istaknu iznose svojih naknada kako bi se potrošači lako opredelili za one najpovoljnije.

Čuli smo i podatke Narodne banke Srbije koje je iznela guvernerka, da je samo tokom prošle godine stiglo 208 pritužbi na pružene usluge platnog prometa, a najveći broj ticao se upravo tekućeg računa. Te pritužbe se pre svega odnose na otvaranje, vođenje i gašenje tekućih računa, kao i na plaćanje naknada. Predloženi zakon planira da uvede red i u visinu cena ovih usluga i jednostavniju proceduru gašenja računa u jednoj i prelaska u drugu banku. To će sada biti brže, jednostavnije i bez nepotrebnih administrativnih zahteva.

Dobar je i predlog da će ubuduće u slučaju da neko ukrade ili zloupotrebi nečiju platnu karticu vlasnik te kartice odgovarati samo za iznos do 3.000 dinara, a svu odgovornost iznad tog iznosa snosiće banke, koje će morati da mu nadoknade gubitak. Ova pogodnost predviđena je Zakonom o

platnim uslugama. Novim rešenjima odgovornost građana za neodobrenu platnu transakciju se sa 15.000 dinara smanjuje, kao što sam rekla, na 3.000 dinara, kako oni sa niskim primanjima ne bi u slučaju zloupotrebe snosili preveliki trošak, s jedne strane, i kako bi banke ponudile bolju zaštitu za korišćenje platnih instrumenata, s druge strane. Ovom odredbom pruža se podsticaj bankama za ulaganje u primenu dodatnih sigurnosnih mera, kako bi se smanjio broj zloupotreba.

Na dnevnom redu je i Predlog zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu, kojim se unapređuje zaštita korisnika u slučaju kada im se finansijske usluge pružaju preko interneta ili mobilnog telefona. Ovim zakonom se, pored zaštite građana, podstiče digitalizacija u finansijskom sektoru, tj. korisnici se ohrabruju da finansijske transakcije, kao što je recimo plaćanje računa, obavljaju u elektronskom obliku.

Jednim od predloženih zakona o kojima ovde raspravljamo predviđeno je i jeftinije plaćanje karticama. Naime, Predlogom zakona o međubankarskim naknadama ograničiće se troškovi plaćanja, pre svega, platnim karticama. Od provizija koje su propisali izdavaoci platnih kartica zavisi koji će iznos ostati trgovcu pošto mu mušterija uslugu plati karticom. On te troškove ugrađuje u cenu robe koju plaćaju kupci. Novo zakonsko rešenje predviđa da međubankarska naknada kod transakcije debitnom karticom ne može biti viša od 0,2% vrednosti izvršene transakcije, dok međubankarska naknada kod transakcije kreditnom karticom ne može biti viša od 0,3% vrednosti izvršene transakcije. Ograničavanjem međubankarskih naknada trgovcima se otvara mogućnost da postavljanjem POS terminala pod povoljnijim uslovima privuku nove potrošače i bolje se pozicioniraju na tržištu.

Ovo su rešenja od kojih će, kada budu usvojena i dosledno primenjivana, građani imati finansijsku zaštitu. Ova rešenja su u interesu svih građana Srbije i zato smatram da treba da budu usvojena. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Karanac.

Reč ima Miroslav Aleksić. Nije prisutan.

Narodni poslanik Marijan Rističević ima reč.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, država koju smo mi zatekli bila je potpuno napuštena i zapuštena država, bez ikakvih šansi za sadašnje i buduće generacije.

Oni koji su punili svoje džepove i koji su nam ostavili sve ove probleme, oni koji su nam kreirali Agrobanku, koji su potom, malo im bilo i nije im dosta bilo, zajedno sa stečajnim upravicima pljačkali ovu državu, koji su osnovali dugom novu Agrobanku da bi mogli dalje da pljačkaju, oni koji su nam ostavili Razvojnu banku Vojvodine u rasulu danas nama govore zašto nismo brže rešili probleme koje su nam oni ostavili.

Dakle, oni kojima je kurs rastao za četiri godine preko 50% danas nisu zadovoljni monetarnom politikom. Danas, kada je dinarska štednja porasla nekoliko puta, kad je devizna štednja porasla, kad je struktura deviznih rezervi povoljnija, kad je uvoz pokriven većim stepenom izvoza, kad je to gotovo 80%, za razliku od njihovih 53 ili 54%, kad rast BDP-a nije iz usluga, ni iz trgovine, nije zasnovan na prodaji kapitala, nije zasnovan na pozajmljivanju novca po skupim kamatama, pa se za tuđi novac kupovala tuđa roba.

Danas oni kojima je glavna proizvodnja bio dug, oni koji nisu znali kako se novac zarađuje već samo kako se troši, danas nam oni govore da ne rešavamo dovoljno brzo probleme koje su oni ostavili. Mi rešavamo njihove probleme stepen po stepen. Nema naglih rešenja. Ukoliko želite da preskočite pet stepenica odjednom, verovatno ćete zapeti i slomiti nos. Morate biti strpljivi, vredni, posvećeni, kao što je većina s ove strane.

Želim da podržim ove zakone i da svom kolegi ostavim mogućnost, pa ću se kao ovlašćeni malo dublje pozabaviti ovim temama. Želim da podržim ove zakone i da to bude jasno, a ostalo vreme ostavljam svom kolegi koji je iza mene u poslaničkoj grupi. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Bojan Torbica. Nije prisutan.

Reč ima narodni poslanik Branka Stamenković.

Izvolite.

BRANKA STAMENKOVIĆ: Hvala.

Što se tiče ovih zakona koji su danas na dnevnom redu, pre svega par reči o ovom zakonu za smanjenje naknade za međubankarske transakcije. Tu se stvarno ne može naći neka zamerka. Moram da vam kažem, iz ličnog iskustva, da se, kupujući u radnjama koje su male porodične firme, s tim problemom srećem unazad iks godina i da je bukvalno bilo situacija da me preklinju da određenu robu ne plaćam karticom. Druga roba može, ali ta, molim vas, nemojte, jer je marža toliko niska, a naknada za korišćenje platne kartice toliko visoka da su oni bivali u minusu.

Znači, to je nešto što treba pozdraviti, s tim što stoji ona zamerka koju su i moje druge kolege iz opozicije ranije već napomenule, u petak – zašto smo tako dugo čekali? Guvernerka Tabaković je u raspravi napomenula da je javna rasprava trajala izuzetno dugo, očigledno nekoliko godina, i da je to bilo da bi sve zainteresovane strane mogle da iskažu svoje mišljenje.

Kad pričamo o svim zainteresovanim stranama, tu je najzainteresovanija strana verovatno bankarski sektor. Meni to, pravo da vam kažem, više liči na dugogodišnje negovanje bankarskog sektora da prihvati ovo smanjenje naknada. Neka ste u tome uspeali, ali žao mi je samo što smo ovako dugi niz godina interese krupnog kapitala stavljali ispred interesa malih porodičnih firmi, s tim što, opet kažem, bolje ikad nego nikad.

Velike primedbe imamo na tri zakona koja su ovde u paketu, to su zakon o finansijskom obezbeđenju, Zakon o stečaju i Zakon o privrednim društvima. Zakon o finansijskom obezbeđenju i Zakon o stečaju su međusobno povezani i, opet, ono što ja vidim kroz ovu promenu jeste da se interesi krupnog kapitala stavljaju ispred interesa građana Srbije.

Guvernerka je u svom obraćanju u petak rekla da ovaj set finansijskih zakona predstavlja vrlo moderne zakone koji, između ostalog, imaju za cilj da privuku ozbiljnije strane investitore, što predstavlja priznanje da dosadašnji strani investitori i nisu baš među najozbiljnijim.

Ja se ne slažem s tim. To bi možda bilo tačno da je ova država u nekom drugom stanju. Ja smatram da ono što je preduslov jeste da mi budemo pravna država. Ako vi imate ovaj set modernih zakona u zemlji koja nije dovoljno pravno uređena, u kojoj je uticaj na pravosuđe ugrađen u Ustav, što treba da menjamo uskoro, onda ovakav set zakona ne donosi modernizaciju, već nas izlaže riziku da ponovo kroz nekakve koruptivne aktivnosti, jer nam pravosuđe nije dovoljno jako da se sa tim izbori, nije dovoljno nezavisno, opet na šteti budu građani, naročito oni koji rade u preduzećima koja su u stečaju.

Kada jedna firma ode u stečaj, to znači da su njena dugovanja mnogo veća od prihoda koji ostvaruje, tj. da ona duguje mnogo više nego što uspeva da zaradi. Dužnici su, pre svega, radnici, kojima često godinama nije staž uplaćivan, potom razni dobavljači, privatne firme sa kojima ima sklopljene ugovore. Ali ta firma, znate, nije potpuno gola, ona ima nešto, možda ima neku proizvodnju, mada nedovoljnu, i ima, pre svega, vrednu imovinu. Kada je reč o firmama koje su u stečaju, kada iz stečajne mase, koja obuhvata ono što se prihoduje i tu vrednu imovinu, treba na ravne časti nekako namiriti sve poverioce, onda jedino odgovorno što država može da uradi jeste da prioritet da radnicima, da se prvo njima poveže radni staž i isplati zarada na nivou minimalca, jer u stečaju svi gube, pa da se onda iz preostalog novca namire ostali poverioci.

Ono što u velikoj većini slučajeva u ovom našem koruptivnom društvu imamo jeste da su se godinama unazad iz preduzeća u stečaju izvlačili novci upravo tako što se jedan poverilac namiri, a svi ostali „izvise“. A taj jeste neki koji je politički povezan i koji možda i nekim koruptivnim radnjama utiče na to da na kraju tako bude.

Kao što znate, šef moje Poslaničke grupe Dosta je bilo, Saša Radulović, ima veliko iskustvo sa stečajevima. Dok je bio ministar finansija 2013. godine, on je predložio izmene Zakona o stečaju upravo tako da se iz stečajne mase uvek prvo namire radnici, da im se isplate zarade i poveže radni staž, a da potom iz stečajne mase koja je preostala ne ide sve jednom poveriocu, nego da se svi namire ravnopravno, koliko-toliko, da se ne pravi prioritet nad nekim. Taj Predlog zakona o stečaju takođe je striktno zabranjivao, i čak predviđao da

se krivično kazni, ovo što sada imamo u Narodnoj skupštini kao predlog zakona, a to je otvaranje mogućnosti da se neka ofšor firma preko noći pojavi, otkupi potraživanja preduzeća u stečaju, uzme svu imovinu, a radnike ostavi da „izvise“ i ostanu na cedilu.

Ovo je neodgovorno. Naravno da je tržište važno i da je važno da imamo jaku tržišnu ekonomiju, međutim, ona ne sme dominirati, ona mora biti u ravnoteži s odgovornom socijalnom politikom. Ne možemo u ime krupnog kapitala i proklamovane, kao bajagi, tržišne ekonomije, koja u stvari predstavlja državni intervencionizam, ostavljati radnike na cedilu.

U tom smislu, Poslanička grupa Dosta je bilo protivi se donošenju zakona o finansijskom obezbeđenju i izmenama Zakona o stečaju na način na koji je to ovde predviđeno.

Pošto poslanik Rističević već maše Poslovníkom, očekujem da sada idu napadi na Sašu Radulovića, koji je bio stečajni upravnik. Moram da vam kažem da sam ponosna na njega zbog svega što je uradio tokom stečajnih postupaka, jer su njemu na prvom mestu bili radnici, povezivanje njihovog radnog staža i isplata zarada, a potom iz stečajne mase ravnopravno raspoređivanje na sve poverioce. A zbog toga što nije podlegao uticajima krupnog kapitala, upao je u probleme među korumpiranim poveriocima. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Stamenković.

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević, povreda Poslovníka.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, svi ste čuli, ovo je terapija su-đok...

(Predsedavajući: Samo član, molim vas, kolega Rističeviću.)

Član 107.

... Reiki. Ovde je Saša Radulović kome se pomoć ukazuje od lica koja nemaju licencu za to, znači to je nadržljenje. Gospođa pre mene je učestvovala u tome i mogla je imati saznanje da, recimo, Saša Radulović nije bio ministar finansija, kao što ona tvrdi. Gospodo, Saša Radulović je bio ministar privrede. Ja to mogu nazvati „ministar protiv privrede“. Tako se ponašao i zato je tako brzo smenjen. Posledice su verovatno za njega bili duševni bolovi, koji se leče su-đok terapijama, u ime ovlašćenih lica.

Gospođa je rekla jednu istinu – u stečaju svi gube, samo jedan dobija. Taj jedan se zvao Saša Radulović, i u isto vreme, gle čuda... Zamislite sada da ste vi poslanici u isto vreme u četrnaest parlamenata, ili da ste guverner Narodne banke u četrnaest narodnih banaka u Evropi, zamislite da ste u četrnaest vlada ministar. To nije moguće. Jedna osoba u isto vreme ne može da bude na dva mesta. Ali uz su-đok terapiju možete da budete u isto vreme na

četnaest mesta, u četnaest debelih firmi, ne onih mršavih, stečajni upravnik, da namirite sebe, svoju kumu i svoje bližnje.

Samo sam želeo da upozorim da je Saša Radulović žarko želeo i pisao da će Amerikanci, pokazao sam vam mejl, naterati Aleksandra Vučića da ga uzme za ministra finansija, da bude duplo ministarstvo, da bude i za privredu. Izvinjavam se Amerikancima što ga nismo uzeli. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Rističeviću. Smatram da nisam povredio Poslovnika. Ne mogu da procenim o čemu ste vi govorili na najbolji mogući način.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni? (Ne.) Hvala.

Reč ima narodni poslanik Branka Stamenković, povreda Poslovnika.

Izvolite.

BRANKA STAMENKOVIĆ: Hvala.

Povreda Poslovnika, član 103. st. 7. i 8, koji kažu da ukoliko se poslanik javi po Poslovniku, a onda to zloupotrebi, kao što je sada bio slučaj jer nismo imali apsolutno nikakvo obrazloženje kako ste vi povredili Poslovnika, nego smo imali brutalan napad na Sašu Radulovića, ni krivog ni dužnog, šefa moje poslaničke grupe, Poslovnik predviđa da oduzmete, za kaznu, dva minuta od predviđene minutaže za raspravu njegovoj poslaničkoj grupi. Molim vas da to uradite.

Molim da to uradite i u slučaju moje poslaničke grupe pošto moram da kažem jednu rečenicu o terapiji, a to je da prethodnom govorniku za tegobe od kojih on pati preporučujem terapiju akupunkturu, ali isključivo vudu tipa.

PRESEDAVAJUĆI: Smatram da nisam povredio Poslovnika. Molim vas da ne pretvorimo ovu raspravu u raspravu o alternativnim vidovima medicine. Gospodin Rističević je govorio o tome, čak i meni zamerio da sam povredio Poslovnika. Nisam ni zapamtio kako se zove, te vas molim da nastavimo u skladu sa raspravom koja je tekla do sada. Hvala vam puno.

Koleginice Stamenković, da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.)

Reč ima narodni poslanik Studenka Kovačević.

STUDENKA KOVAČEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, uvažena guvernerko, poštovani ministri sa saradnicima, u ovoj skupštinskoj raspravi naši građani mogu čuti ko je treći stub stabilnosti, koji je, pored Vlade i predsednika Republike, zaslužan za vidljiv i nesporan ekonomski razvoj.

Ono što je svakako priznanje i vrednovanje šestogodišnjeg rada Narodne banke Srbije, na čelu sa gospodom Tabaković, na uspostavljanju adekvatne monetarne politike jeste vest koju je prenela najkredibilnija svetska medijska agencija, „Blumberg“, koja kaže da je naš dinar u proteklih godinu

dana druga najbolja valuta sveta. Ocena je utoliko značajnija s obzirom na to da je 2012. „Blumberg“ ocenio dinar kao četvrtu najgoru valutu.

Jačanje dinara ima pozitivne efekte kako na građane Srbije tako i na poslovni ambijent, koji je danas stabilan i stimulativan, samim tim i atraktivan za ulagače. Investitori ulažu kada je investicioni ambijent predvidiv, stabilan. Kada na to dodamo da su ojačane ekonomske i trgovinske veze sa inostranstvom, dobijamo konkurentnu privredu i nova radna mesta.

Kada analiziramo domaće ekonomske pokazatelje, makroekonomske i druge uslove koji su stvoreni, imamo garancije da će rast biti održiv. To je kapitalizacija svega onoga što je rađeno u prethodnom periodu. U ovoj godini očekuje se dinamičan rast ekonomije od oko 3,5 odsto. Poverenje tržišnih subjekata i njihovo poslovanje u Srbiji govore nam da je ekonomija ozdravila, s obzirom na to da se poslovanje planira dugoročno.

Ovaj set predloga zakona koji su pred nama donosi unapređenje poslovnog ambijenta u delu koji se odnosi na poslovanje platnim karticama i onlajn trgovinu, gde će privreda značajno smanjiti troškove. Zatim, donosi zaštitu korisnika finansijskih usluga u smislu da će odnos između korisnika i pružaoca biti transparentniji i da će moći da se vrši poređenje usluga pre nego što se donese odluka o izboru pružaoca finansijskih usluga.

Ovaj zakon odnosi se na usluge svih učesnika na tržištu kapitala, znači i na investicione i ostale fondove. Zaštita se odnosi i na građane, i na poljoprivrednike i na preduzetnike. Ovim predlogom zakona jasno i nedvosmisleno su uređene obaveze pružalaca finansijskih usluga i prava korisnika kod ugovaranja na daljinu, što doprinosi većem poverenju građana u primenu savremenih tehnika ugovaranja, kao što su elektronska trgovina i elektronsko i mobilno bankarstvo, čime će se smanjiti i troškovi finansijskih usluga.

Takođe, korisnici će biti zaštićeni od pružanja i naplaćivanja usluga koje nisu tražili.

Omogućeno je da kod ugovora na daljinu vrednosti do 600.000 dinara korisnik može dati saglasnost za zaključenje ugovora korišćenjem metode dvofaktorske autentifikacije, odnosno metode koja se koristi za davanje naloga za izvršenje platnih transakcija u elektronskom bankarstvu.

Ono što će sigurno obradovati naše građane jeste i uvođenje instant platnog sistema, najsavremenijeg sistema za plaćanje koji trenutno postoji u svetu, kojim će se građanima i privredi omogućiti da vrše svoje plaćanje 24 časa dnevno, sedam dana u nedelji, tokom cele godine i da pritom primalac u svega par sekundi dobije novčana sredstva. Ovaj sistem omogućiće veću upotrebu najsavremenijih metoda bezgotovinskog plaćanja, kao i plaćanje mobilnim telefonima po cenama koje su povoljnije u odnosu na troškove transakcija platnim karticama. Korišćenjem savremenih servisa 21. veka

stvaraju se uslovi za rast bezgotovinskih plaćanja, što dovodi i do smanjenja sive ekonomije.

Gospođo guverner, čestitam na dosadašnjim rezultatima. Vama i vašem timu želim puno uspeha u daljem radu. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Gordana Čomić.

Izvolite, kolegice Čomić.

GORDANA ČOMIĆ: Zahvaljujem.

Predlog zakona o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja kod platnih transakcija na osnovu platnih kartica i dva moja pitanja i jedan predlog za razjašnjenje, koji se tiču samo ovih zakona među svima koji su u ovoj objedinjenoj načelnoj raspravi.

Dakle, radi se o predlogu za otklanjanje sumnji oko novouvedenog člana 9. i dileme da li je ili nije postojao u javnoj raspravi, da li je u Predlog zakona unet nakon rasprave na Vladi ili ne. U načelnoj raspravi, čini mi se, nije bilo detaljno objašnjeno. Ne sporim ni prošlogodišnji tok vremena na javnoj raspravi, ni danas do maja ove godine, ali postoji mišljenje da član 9. nije bio na procesu uvida javnosti. Taj član, zajedno sa Zakonom o platnim uslugama, obavezuje licencirane banke da izdaju svim svojim korisnicima platne kartice za koje se autorizacija, kliring i poravnanje (kako stručni ljudi koriste transkript na naš jezik „svičing“) za domaće transakcije vrši lokalno. Znači, član ima cilj uvođenja poslova za domaće transakcije, izdavanje i prihvatice locirane u Srbiji, odnosno nakon što zakon stupi na snagu.

To je moje pitanje jer hoću da otklonim sve sumnje, s obzirom na to da su ljudi koji o finansijskim zakonima znaju mnogo bolje od mene ostali u dilemi kako će biti primenjen ovaj član 9. i otkud on u zakonu. Dakle, da li bi to značilo da bi sve međunarodne platne šeme bile primorane da prvo osnuju pravno lice u Srbiji, a onda da dobiju licencu od Narodne banke Srbije da bi se kvalifikovali kao operateri sistema platnog prometa i da uspostave domaću infrastrukturu za autorizaciju, kliring i poravnanje?

Ako to znači član 9, onda je moje drugo pitanje – kakva je vaša procena, da li to umanjuje, uvećava ili ostavlja istom sposobnost međunarodnih platnih šema, posebno Masterkard i Vize, u nekoj ravnopravnoj utakmici u Srbiji za finansijske usluge? Dakle, ako ostaje isto, zašto uvodimo ovaj član? Ako umanjuje, onda bi trebalo objašnjenje zašto uvodimo član koji umanjuje mogućnost međunarodnih platnih šema da pod ravnopravnim uslovima učestvuju. Ako ostaje isto, onda opet ostaje pitanje – zašto onda uvodimo taj član? To je deo dilema i sumnji koje nisu razvejjane, a mislim da bi bilo korisno da budu u ovom odgovoru, jer tome služi parlamentarna rasprava, da ostavi van svake sumnje. Niti šta tvrdim, niti mislim da je

urađeno s lošom namerom ili da nije urađeno. Prosto, postoje dileme u stručnim krugovima.

Dakle, ovaj član nije deo procesa harmonizacije, ni bilo kakvih međunarodnih zahteva. Formalno, imamo izjave o usklađenosti; znam da se te izjave daju sa prostorom za svaku domaću privredu ili finansijski sektor da ga formira u zakonima prilagođenim sopstvenim potrebama.

Ali ako je ovaj član 9. takav da će smanjiti sposobnost međunarodne platne šeme, ako je na ivici za konkurentnost i fer i slobodno tržište, da li očekujete negativan uticaj člana 9. na tržište finansijskih usluga Srbije? Da li, po vama, ograničava konkurenciju ili ne? Da li krši principe otvorenog tržišta ili ne? I da li je ili nije suprotan principu slobodnog prometa usluga i kapitala i zakonodavstvu EU, a u vezi s platnim prometom i konkurencijom?

To je moje pitanje i predlog da, mnogo više javnosti nego meni... Pregledala sam i pročitala više puta, pogledala stručna mišljenja i imam svoj stav, za koji je moguće da će biti promenjen stavom i očiglednim činjenicama koje će sa nama podeliti guvernerka. Ali je od toga šta ću ja misliti o članu 9. mnogo važnije šta će misliti kako pripadnici i stručnjaci finansijskog sektora u Srbiji tako i međunarodne platne šeme, odnosno licencirane banke koje posluju u Srbiji. Njima služi ova parlamentarna rasprava, to bih rekla.

Dakle, da li ima slobode kretanja usluga i kapitala, da li krši, ugrožava pravila EU o državnoj pomoći, da li otežava razvoj tržišta inovacija itd.?

To su nekakve primedbe koje je imao deo javnosti, koji je mnogo više sa vama komunicirao nego sa nama, i koji kaže da većina primedaba nije utvrđena, što je malo pomeren perspektiva. Znači, javne rasprave ne služe tome da se prihvate sve primedbe koje čujete u javnim raspravama, ali ne služe ni tome da ih odbijete sve ili interpretirate loše.

Kako je ceo proces relativno krhak još uvek, onda je dobro da u ovoj parlamentarnoj raspravi sve dileme i sumnje o tome šta u stvari menja član 9. u ovom zakonu otklonite. Prosto, da ne bude nepotrebno predmet spekulacija ako je, po mojoj proceni, uvršten na oročeno vreme, ili je izračunato da ne da neće biti isto stanje ili negativnih uticaja, nego će u nekim delovima zbog licenciranja stranih banaka, odnosno međunarodnih platnih šema, biti bolje za finansijsko tržište u Srbiji.

Imam jedno pitanje koje izlazi, moguće, iz dnevnog reda, ali ne izlazi iz teme i to je večno moje pitanje, o Zakonu o deviznom poslovanju. Ja sam to postavila i kao poslaničko pitanje i ovom prigodom hoću da se zahvalim Narodnoj banci Srbije i nekim drugim institucijama u Srbiji koje, po Poslovniku Narodne skupštine, u roku i, neću reći pisano, nego stvarno ću reći – pismeno, dostavljaju narodnim poslanicima odgovore na poslanička pitanja. Naime, ja sam dobila vaš odgovor na poslaničko pitanje o tome zašto u Zakonu o deviznom poslovanju ograničavamo pravo ljudi da otvaraju devizne

račune u inostranstvu. Ono što sam izvukla iz tog odgovora, da je to oročeno, ostajem pri svojoj tvrdnji da skratite taj rok. Neće biti nikakve štete da skratite taj rok i da pustite ljude da otvaraju devizne račune u inostranstvu. Ali za ovih desetak godina taj član o vlasnicima deviznih računa je prošao, ja mislim, sve vrste evolutivnih kretanja između institucija, struktura u Narodnoj banci i struktura u Narodnoj skupštini Republike Srbije.

Na kraju samo par reči o predlozima zakona o potvrđivanju sporazuma o zajmovima koji se razmatraju na ovoj sednici. To su zajmovi Međunarodne banke za obnovu i razvoj za projekte reforme finansijskih institucija u državnom vlasništvu, za razvojne politike javnih rashoda (tematski, za upravljanje javnim rashodima), za javna preduzeća u energetsom sektoru i javna preduzeća u sektoru saobraćaja itd.

Za ova tri ili četiri, uključujući i Drugi projekat razvoja zdravstva Srbije, nemam pitanje, a ni dileme oko toga kako se do zajmova došlo i kako će biti, ali imam sugestiju. Ljudi u Srbiji ne znaju na šta se sve i zašto troše, iskorišćavaju krediti, odnosno sporazumi o zajmovima, pogotovo Međunarodne banke za obnovu i razvoj.

Ma koliko vam izgledalo da je to nezanimljivo medijima ili da je nezanimljivo u Skupštini ili na Odboru za finansije, moja je procena da, ako ništa drugo, ne bi bilo nezanimljivo da se napravi javno slušanje na kojem bi Ministarstvo finansija, Ministarstvo privrede i korisnici zajmova, ali i guvernerka Narodne banke posvetili par sati tome da damo tačne, jasne i pregledne informacije ljudima u Srbiji na šta se sve troši novac evropskih poreskih obveznika, kao bespovratna pomoć, kao vrlo povoljni sporazumi o zajmovima Evropske banke za obnovu i razvoj. Čak znam da je bilo i direktnih uplata u budžet, što je krajnje neobično bilo, ali se dogodilo. To je, mislim, zajednički interes i pomoglo bi da ljudi koji su s pravom sumnjičavi i nepoverljivi za ono što trenutno predstavlja EU, pošto i oni imaju teškoća da vide sami sa sobom šta će i kako će ubuduće, pomoglo bi da se tačno razjasni gde ide novac poreskih obveznika EU samo zato što Srbija ima državnu politiku evropskih integracija.

To se, naravno, ne odnosi na zakon koji je predmet mog zahteva za dodatna objašnjenja i razjašnjenja, ali mislim da bi pomoglo zato što bi ljudi onda shvatili da je način partnerstva sa EU, ne samo u finansijskom sektoru, opipljiv, jasno izražen u brojkama i jasno se pokazuje u koje se sve sektore u Srbiji ulaže.

Meni je drago da uradimo sve što treba u oblasti finansija da bi poglavlja koja su pripremana, pa zakočena, pa vraćana, mogla da krenu u pregovore i da sa još više napora, sa idejom da se ukine i oročavanje, budu, možda neočekivano brzo za mnoge, i zatvarana. Mada, u principu, ona ostaju tamo pri kraju. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Čomić.

Reč ima guverner Narodne banke Srbije dr Jorgovanka Tabaković.

Izvolite.

JORGOVANKA TABAKOVIĆ: Evo, počecu od ovog što zahteva kraća obrazloženja. Reč je o potpunoj liberalizaciji kretanja kapitala, u smislu otvaranja deviznih računa naših građana u inostranstvu.

Postojećim izmenama mi smo deo onog što je bilo potrebno i moguće liberalizovali pre mesec i po dana, dva. Tu potpunu liberalizaciju bez ikakvih ograničenja oročili smo na vreme pristupanja Evropskoj uniji zato što je to odgovorno i racionalno.

Ja postavljam samo jedno pitanje – šta bi se dogodilo onog trenutka, koji nije ovog momenta zato što su kamate na štednju i uopšte kamate na novac trenutno trošak u Evropskoj uniji, znači negativne, nulte... U Srbiji se na novcu još uvek zarađuje, i na dinarskoj štednji i na deviznoj. Ali šta kad krene normalizacija politike Evropske centralne banke, u kojoj će možda biti i pozitivne kamatne stope na štednju, i u jednom trenutku neko pomisli da je bolje, sigurnije u inostranstvu? Nije ni važno da li će neko da unese nemir i da li za to zaista ne postoje razlozi, ali zamislite da se deset milijardi s mukom stvarane sigurnosti i štednje u jednom trenutku nađe potpuno oslobođeno za iznošenje negde drugde i da se taj isti novac vraća u Srbiju za ulaganje preko nekih drugih kanala. Čija je obaveza da o tome brine?

Svaka zemlja je radila potpunu liberalizaciju kapitalnih tokova tek momentom pristupanja Evropskoj uniji. Narodna banka Srbije je, uz Vladu i Ministarstvo finansija, dužna da vodi računa o platnom bilansu, o njegovoj održivosti i to je razlog zašto je ta formulacija oročena na trenutak pristupanja.

Ono što je mnogo važnije jeste suštinsko pitanje, principijelno ću da otvorim sada, vi ste postavili meni, a ja ću da postavim svima nama i da odgovorim i vama i prethodnicima – da li je član 9. bio tema javne rasprave? Da kažem svima, član 9. podrazumeva to da se sve transakcije, da budem najrazumljivija svima, vezane za netiranje i konačan kliring i poravnanje za domaći platni promet na karticama, bilo domaćim ili stranim, obavljaju u državi Srbiji. To podrazumeva taj član 9.

Propisujemo obavezu da se poravnanje za domaće transakcije između dva rezidenta, dva građanina Republike Srbije, obavlja u Srbiji pod nadzorom Narodne banke i ostalih državnih organa, što dosad nije bio slučaj, nezavisno da li se plaća stranim karticama koje su izdale domaće banke ili se plaća domaćom karticom koju su izdale domaće banke. Ponavljam, 97% transakcija plaćanja karticama je u zemlji i između domaćih klijenata, samo 3% se obavlja van, a preko 80% od tih 97% se obračunava, odnosno vrši kliring i poravnava na kraju u inostranstvo.

Pitate me da li je to harmonizacija, što mi želimo da obezbedimo sigurnost platnog sistema u državi Srbiji? Ne, to je normalizacija. Harmonizacija je ono što su uradile sve zemlje u EU, ono što rade sve zemlje i one koje su na putu ka EU, a to je da imaju poravnanje u sopstvenoj zemlji i sopstvenom sistemu, odnosno uvid u sigurnost platnog sistema u delu kartičnih transakcija. Pomenula sam slučaj Bugarske koja, iako je članica EU, ima svoj sopstveni sistem koji se zove Borika. Slovenija ima posebna tri sistema preko institucije kojoj ona daje licencu, Bankart se zove, jedan od tih sistema je u nadležnosti Banke Inteza Sanpaolo, čije se konačno poravnanje obavlja kod nacionalne Banke Slovenije. Znači, svaka država želi da obezbedi sigurnost kartičnih plaćanja i da se obezbedi od bilo koje vrste jednostranih akata ili problema koje bi mogla imati strana kartična šema.

Treba li da pomenem da je u petak, dok smo mi o ovome raspravljali, čitava EU bila potpuno blokirana padom kartičnih šema Masterkarda i Vize. Ne objavljujem nikakvu tajnu, govorim samo činjenicu o kojoj pišu sve finansijske, svi mediji i dovode u pitanje da je u rukama malog broja ljudi i sistema izvršena centralizacija ogromnog broja transakcija. Neću čak ni da pominjem slučaj Rusije, koja je zbog sankcija i jednostranog akta blokade Masterkard i Viza internacionalnih plaćanja morala da sama gradi svoji novi sistem, Mir.

Mi govorimo o rešenju u kojem država Srbija mora da preuzme odgovornost za bezbednost platnog sistema koji se obavlja u domaćem platnom prometu između rezidenata, bez obzira na to koja kartična šema učestvuje, zato što je reč o bankama koje imaju licencu države Srbije, vršimo nadzor pa moramo i taj deo kartičnih transakcija da nadziremo, a pokazali smo da u mnogim oblastima umemo to da radimo, ako ne bolje, jednako dobro kao drugi.

Pitaju me zašto smo čekali na ovu, ja kažem normalizaciju, a vi kažete harmonizaciju. Duže od dve godine pregovaramo, u smislu vođenja javne rasprave, ne ubeđivanja onih koji moraju da shvate da se vreme u Srbiji promenilo. Nemojte da mi zamerite na grubosti, ali to je istina. Mnogi su zaboravili da čitaju zakone, posle 2012. godine, koje donosi država Srbija. Mislim na zainteresovane strane koje su navikle da zakone pišu neki lobistički centri, koji čitaju želje posebnih grupa pišući zakone u njihovom interesu. Ovaj zakon je dokaz da je to vreme prošlo.

A da smo želeli da otvoreno razgovaramo o svakom detalju i rešenju sa stranim kartičnim šemama, sa bankama, dokaz je da je pet meseci efektivno trajala javna rasprava, a da dve godine razgovaramo o ovom zakonu, duže od dve godine.

Zašto nismo ranije? Pa, i Evropska centralna banka je išla na ograničenje međubankarskih naknada u decembru 2015. godine. Za one koji

vole bankare i za one koji ne vole bankare, ja imam samo jednu istinu. Bankari kažu – a što ne čekate efekte iz EU da vidite koliko je taj zakon o ograničenju imao efekta? Znaite kada će biti objavljeni prvi efekti? Polovinom 2019 godine, odnosno krajem. Znaite šta je sledeći korak? Da se te kamate svedu na nulti nivo. To je istina, i za one koji vole i za one koji ne vole bankare, jer je moj posao ne da volim ili da ne volim, nego da radim u interesu građana Srbije obezbeđujući im najniže troškove i najveću sigurnost.

Naravno, taj pokušaj da mi budemo strpljivi i da ne izađemo sa rešenjem o kakvom smo dugo razgovarali jeste bio pokušaj podsećanja na neko staro vreme kad je strpljenje navikavanje na postojeće stanje, relativizovanje rešenja koja smo izneli. Želeći da pokažemo svima ozbiljnost, mi smo rok za prilagođavanje skratili sa prvobitnog roka od godinu dana na šest meseci, želeći da kažemo – ne, mi smo pružili ruku, želeći da vi shvatite gde je vaše mesto u Srbiji. Oni su mislili da su dobili vreme, a u stvari, još jednom ponavljam, nisu čitali zakon.

Znači, svakom je omogućeno da se registruje kao operator platnog sistema, po Zakonu o platnim uslugama koji je u ovom domu raspravljan 2014. godine i usvojen, stupio na snagu posle devet meseci, u 2015. godini. Još tada je bilo moguće da se bilo ko ko zadovoljava tehničke uslove, a procedura je detaljno i precizno propisana, na sajtu je Narodne banke... I mogli su, još uvek mogu, da se registruju kao operatori platnog sistema uplaćujući određenu svotu novca i poštujući, pre svega, informaciono-tehničke uslove za rad po ovom poslu.

Znači, sve priče da su iznenađeni izvesni krugovi, da je ovo diskriminatorska odredba, jednostavno su netačne. Ova je odredba potpuno neutralna, ne favorizuje nikog, ne diskriminiše nikog. Ovim država Srbija preko svog nadležnog organa koji se zove Narodna banka Srbije mora da obezbedi sigurnost platnih transakcija, u kojima građani moraju da imaju i niže troškove ali i sigurnost da ni zbog čije nepažnje, namere ili bilo čega neće doći do blokade platnog sistema. U tome je sadržana sva istina.

Moram da ponovim još jedan razlog zbog čega je donet ovaj član 9, između ostalih članova koji regulišu ovu materiju. Pitajte me zbog koga, rekla sam zbog čega – radi normalizacije stanja i ugledanja na ozbiljne države. Svaka država, znači, od država u EU, Francuske, Danske, Belgije, Britanije, koja je, uzgred budi rečeno, povećala broj POS terminala gde se sada prihvataju platne kartice i vrednost tih povećanih transakcija u jednoj godini, 2016. godini, iznosi petsto miliona funti... Za samo godinu dana primene ovog zakona u EU povećan je broj transakcija za 11,7%, a proširena mreža tih POS terminala – da ne kaže koleginica u Nišu samo 5%, a u Beogradu 20 – za 12,7%. To su tek prvi, ali izuzetno pozitivni efekti donošenja jednog ovakvog zakona. Da ponovim, zbog koga? Zbog građana Srbije. Ko nas bira, za koga

radimo? Pred kim polažemo zakletve na vernost, zakletve na najozbiljniji, predan rad? Pred samima sobom i pred onima koji veruju u nas.

Iskreno da vam kažem, nemojte da brinete ni za banke. Evo, odmah ću reći. Dok one ne registruju, što imaju mogućnost, platne sisteme da bi mogle da budu u zemlji operatori platnog sistema, a ne da ono što se dešava u Srbiji bude poravnavano... Nadzor nad Vizom ima ECB, a nad Masterkardom ima centralna banka Belgije. Da se to ne bi dešavalo tamo gde se u petak desio onaj incident, na osnovu kojeg nećemo da cenimo njihovu (taman posla!) efikasnost ili način kako rade, do tada, mi smo obavezali svaku banku da besplatno izda domaću Dina karticu. Besplatno.

Ne stavljamo mi njima ruku u džep, zaradila je Narodna banka Srbije na svojim najnižim mogućim troškovima ne menjajući bankama troškove obrade njihovih transakcija petnaest godina. Petnaest godina NBS drži nepromenjene tarife za ono što je obrada naloga od strane poslovnih banaka u Narodnoj banci.

Verujte mi, za sukcesivnu promenu, kako ističe rok nekoj kartici, tako će sukcesivno banke morati da izdaju Dinu, bez zahteva. A ove ostale kartice, ne zabranjuje se njihovo izdavanje, da, ali na zahtev korisnika, a ne sa onim nuđenjem gde se preporučuje prvo strana platna kartica, za koju nemamo poravnanje u zemlji, pa onda domaća.

Banke će, tvrdim vam, neka budem najkonzervativnija po proceni, ne za jedan dan prihoda koji je ostvaren ali neka bude za prihod koji ostvare ni za ceo mesec, moći da nadoknade ukupan trošak zamene platnih kartica, koje će sukcesivno dospevati, ne sve, sukcesivno će dospevati i tvrdim vam da neće ni osetiti taj trošak.

Vi ste meni postavili pitanje da li će biti stimulisani ti strani investitori – da, i oni su – da ostanu i dalje ovde. Dugujem građanima Srbije da ponovim: strane kartične šeme ovde su registrovane na takav način da ne plaćaju dinar jedan poreza na dobit, ne plaćaju čak ni PDV na transakcije posredovanja između domaćih banaka i onog što za njih rade, za razliku od Narodne banke Srbije koja na te iste transakcije plaća PDV 20%, Narodne banke Srbije za koju ovo nije profitni posao, nego se pojavljujemo kao katalizator tržišta koji obezbeđuje bezbednost i sigurnost tržišta.

Da, brinemo o svim investitorima, i o ovih 2,6 milijardi, koliko očekujemo u ovoj godini, 2,4 neto čistog ulaganja stranih direktnih investicija. Ponosna sam, kao i svi oni koji govore da su promenjeni i kvalitet i politika, pa je od te 2,4 milijarde 80%, u stvari, ono što mi nazivamo reinvestirana dobit ili nova ulaganja, a tek 20% je ono što se ovde pominje, potreba da deficit, koji se u danu ne može rešiti ali se rešava godinama, finansiramo dužničkim instrumentima, odnosno hartijama od vrednosti. Znači, 80% u 2,4 milijarde neto prošle godine; 2,6 milijardi, koliko očekujemo neto u ovoj

godini, takođe su investitori, koji zapošljavaju ljude, plaćaju porez ovde i obezbeđuju onaj pun novčanik, pristojno pun frižider ili gorivo u automobilu, kao što reče neko od poslanika.

To je ta politika u kojoj... Jedan od kolega reče – sve ste naučili, samo niste naučili kako se zarađuje, a znate kako se troši. To je ta promena kvaliteta. Učimo sve kako da zarađuju, dovodimo one koji ovde stvaraju prihod i dele ga sa nama, ne ograničavamo iznošenje profita. Ne, potpuno slobodno iznošenje profita i dobiti iz ranijih godina u bankama, po Zakonu o privrednim društvima i svima ostalima, nemamo nikakvih ograničenja. Ali nemamo pravo da ne vodimo računa o sigurnosti platnih transakcija, odnosno ukupnog platnog sistema. I nemam prava da budem manje guverner nego guverner centralne banke Slovenije, Bugarske ili bilo koje zemlje iz tog uređenog društva kojem težimo.

Biće još prilike da u raspravi o amandmanima iznesem još neke detalje. Ali sad ono na kraju, ključno, da ne bude neizvesnosti. Zašto je član 9. u poslednjem trenutku unet, taj član 9. koji obavezuje da se izdaje domaća kartica i da se poravnanje vrši u zemlji? Istražujući sva iskustva, sva ponašanja, troškove banaka, razne podsticaje koje oni daju bankama da se izdaje što veći broj kartica, a koristeći zakonske nadležnosti Narodne banke da dođemo do podataka o troškovima i prihodima na osnovu kartičnih šema, došli smo do poražavajućeg podatka – trideset miliona evra godišnje ode iz Srbije međunarodnim kartičnim šemama po troškovima o kojim govorim! Zna li koliko banke koje obezbede izlazak tih trideset miliona van zarade izdavanjem kartica? Dva i po miliona evra.

Onako kako ste vi iznenađeni, bila sam i ja.

Taj podatak smo saznali možda mesec dana pre nego smo ušli u proceduru kada ćemo kao Narodna banka Srbije doći na dnevni red Skupštine da raspravljamo o našim zakonima. Prvi zakon nam je bio za međubankarske naknade; obećali smo, nebrojeno pisama smo dobili od malih trgovaca koji kažu „šta čekate više“, sa preciznim obrazloženjima. Čitaću vam neka od tih pisama gde ljudi javno iznose koliko ljudi radi, kolike plate imaju, koliko poreza plate, koliki im je promet, a koliko ih koštaju te kartične transakcije. Nisam verovala da je podatak istinit.

Slušajući u javnosti kako se za svakih 2.000 evra stimulacije za novoootvoreno radno mesto pitamo da li treba, kako, kome, kada sam videla i uporedila podatke koje smo dobili od banaka i kada sam videla da tih trideset miliona evra izašlih iz zemlje po ovom osnovu nisu projekcija, nisu pretpostavka, nego evidentiran trošak, nije mi trebalo ni trenutak više da pozovem svoje saradnike i kažem – hajde da definišemo ovaj i ovakav član. Pitali su me da li sam spremna da izdržim sve pritiske zbog toga jer će bankari... Gospođo Čomić, znamo se vi i ja i mnogi ovde, ja na pritiske

reagujem obrnuto srazmerno. Ono što sam ubeđena da je interes građana Srbije, pa po cenu i da... Imam običaj da kažem da sam vernost spremna i životom da platim.

Ovo je stvar koju Narodna banka Srbije mora da uradi i za koju očekuje jednodušnu podršku svih poslanika, jer koliko god da smo opozicioni poslanici, pozicije, na funkciji, na kraju krajeva, svi smo građani koji moraju da znaju – kada provuku karticu, Dina košta 2,2 dinara, svi troškovi; kada provučete Master karticu, 12 dinara vas košta. Po prosečnoj transakciji od 1.300 dinara smo računali trošak. Kada 1.300 dinara prosečne transakcije plaćanja provučete Masterkardom, vi im platite 12 dinara; prema Vizi je to 8,2 dinara. A kada platite domaćom karticom to je 2,2 dinara, plus to što nemamo da se ovaj iznos koji ide tamo poravnava negde napolju i nad njim niko nema ni uvid, ni nadzor, ni kontrolu.

Biće previše da kažem još i za „Deksiko“, biće prilike. Predugo već govorim, da ne budem dosadna. Evo, tu sam otvorena zaista da, na način kako me poznajete, potpuno iskreno odgovorim na svako pitanje. A biće i rasprave u pojedinostima. Zahvaljujem se na pažnji.

PRESEDNIK: Hvala.

Reč ima Nataša St. Jovanović.

NATAŠA ST. JOVANOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Poštovana guvernerko Tabaković, poštovani ministre Đorđeviću sa saradnicima, kolege narodni poslanici, posle ovako iscrpnog odgovora guvernerke mogu samo da se zahvalim, a građani Srbije mogu da vide koliko napora i energije ulaže da odgovori na svako pitanje i koliko detaljno da odgovori svakom poslaniku, kako bi se otklonile sve moguće nejasnoće i neke dileme koje građani Srbije imaju, što pokazuje i sada ovde u Skupštini. Hvala joj na tome.

Jedna koleginica ovde je već rekla, a za mene je to vrlo impresivno, da je ugledna agencija Blumberg objavila kako je dinar druga najbolja valuta sveta u proteklih godinu dana, po svim performansama. Međutim, to je rezultat velikog rada, to nije došlo preko noći, nego se sva velika dela smatraju vrlo jednostavnim, tako da ovo nije bilo lako. Ovo je iz godine u godinu zahtevalo veliki trud i rad i ovo je zaista jedno veliko priznanje.

Investitori su prošle godine uložili 2,6 milijardi evra investicija. Od početka godine nadmašen je iznos investicija iz istog perioda prošle godine. To pokazuje da investitori veruju u političku i finansijsku stabilnost zemlje i u to da će inflacija ostati niska i stabilna.

Povećano je, takođe, interesovanje stranih investitora za ulaganje u dugoročne dinarske državne obveznice, što ukazuje na njihovo poverenje u izgled domaće ekonomije. Ono što opredeljuje strane investitore za ulaganje u dinarske državne obveznice jesu politička i finansijska stabilnost. Duži niz

godina je održavana niska i stabilna inflacija i relativna stabilnost kursa, značajnije smanjenje problematičnih kredita, uspešna finansijska konsolidacija, smanjenje javnog duga, a međunarodna tržišta nikada do sada nisu bolje ocenila Srbiju.

Što se tiče, na primer, izmena i dopuna Zakona o NBS, ono što se planira u cilju povećanja transparentnosti usluga, predviđeno je da NBS pored referentne kamatne stope na svojoj internet stranici objavljuje i druge kamatne stope koje primenjuje u postupku sprovođenja monetarne politike, a sve u cilju transparentnosti koju građani mogu da imaju u svakom trenutku.

Izmene i dopune Zakona o privrednim društvima donose se na osnovu analize, sugestija i predloga, tako da u Poglavlju 6 za pridruživanje Evropskoj uniji moramo biti u skladu s evropskim korporativnim pravom.

Bitna izmena je, takođe, ukidanje članova svih zakona kojima je predviđeno korišćenje pečata. Problem je bio u podzakonskim aktima. Samo ovom promenom ćemo skočiti za četrdesetak mesta iz ove oblasti na Duing biznis listi koju određuje Svetska banka.

Takođe, za nekoliko godina će kompletna prijava deoničarskih društava biti elektronska, što znatno doprinose smanjivanju troškova kod javnog beležnika. Menjaju se mnoge proceduralne stvari. Tako je, na primer, sednicu u deoničarskom društvu dosad mogao da sazove vlasnik 20% kapitala; sada je to prepolovljeno na 10%, tako da manji akcionari mogu imati veći uticaj na rukovođenje.

Definiše se tačno šta može biti finansijsko obezbeđenje. U tom smislu, pod brojem jedan je novac na tekućem računu, zatim hartije od vrednosti i finansijski instrumenti, i kreditna potraživanja, koja imaju pre svega banke u ovom trenutku. *NPL*-ovi nisu sredstva obezbeđenja kao što su to bili dosad.

Pojačan je kriterijum vrednovanja akcionarskih društava. Nema više obustave prinudnog otkupa u sudskim postupcima, koji su često predugo trajali tako da dolazi do obustave postupka pa i do obustave naplate.

Pomenula bih Zakon o stečaju, za koji takođe smatram da je veoma važan za ubrzanje privrede. Predviđen je institut prinudne likvidacije, koji je sada uređen i skraćen na period od šest meseci. Krajnji cilj je brisanje iz registra i stvaranje ispravnije slike privrede Srbije. Hoćemo da pokažemo pravo stanje poslovanja privrednih subjekata. Tako mnogo brže dolazi do namirenja poverilaca, i tako dolazi do bržeg kretanja kapitala.

Što se tiče ukidanja Uprave za nadzor nad finansijskim institucijama, koja predstavlja organizacionu celinu unutar NBS, to se predlaže radi daljeg unapređenja i jačanja supervizijske funkcije NBS. Pre nešto manje od dva meseca, tačnije 19. aprila ove godine, usvojene su izmene i dopune Zakona o deviznom poslovanju kojima je predviđeno da NBS od 1. januara 2019. godine preuzima nadležnost Poreske uprave za izdavanje i oduzimanje

ovlašćenja za menjačke poslove i kontrolu menjačkog i deviznog poslovanja, u cilju unapređenja efikasnosti i nadzora NBS. Sve to zahteva odgovarajuće pregrupisanje u okviru NBS što se tiče organizacije, kako bi razgraničenje supervizije između sistemski bitnih institucija bilo delotvornije. Nadzor nad finansijskim institucijama sada će imati viceguverner umesto direktora Uprave.

Zakonom o platnim karticama, ovde su mnoge kolege pričale o tom zakonu, NBS hoće da disciplinuje banke i poveća transparentnost usluga, upravo kao što je rekla guvernerka, građanima. Na taj način želi se da se u svakodnevnom plaćanju više koriste kartice a ne keš, kao u razvijenim zemljama. Da bi tako bilo, NBS mora imati bolji uvid, kao i građani Srbije, pa nema više skrivenih troškova. Troškovi u međubankarskim odnosima ne bi trebalo da budu više od 0,2%. Vreme za prilagođavanje je ostavljeno i to je šest meseci.

Osnovni ciljevi koji se žele postići ovim jesu prvenstveno uređivanje tržišta platnih kartica, smanjivanje troškova, povećanje transparentnosti, konkurentnosti među bankama i pospešivanje savremenih oblika plaćanja.

Želela bih samo da napomenem, za ovih šest godina od kada je na njenom čelu gospođa guvernerka Tabaković, Narodna banka Srbije je puno postigla. Prosto moram da istaknem: to je stabilnost deviznog kursa; zatim, devizne rezerve su povećane za 375.000.000 evra, doprinele su povećanju investicija i boljem privrednom ambijentu. Kamatne stope su vrtoglavo pale; očuvana je niska inflacija i posredno je uticala na dugoročna ulaganja; problematični krediti su spali na najmanji mogući istorijski nivo; uspostavljeno je moderno tržište osiguranja. Uvedene su najsavremenije platne usluge, pa i uvođenje pametnih telefona kao instrumenta plaćanja. Aktivno se učestvuje u pojedinim delovima i rukovodi u procesu evropskih integracija.

Ovo je samo jedan deo od onoga što je NBS uradila za ovih šest godina. To je dokaz da naša zemlja u svakom smislu napreduje, da se razvija, da su uslovi za ulaganje sve bolji i da investitori imaju poverenje u budućnost srpske ekonomije. Oni to dokazuju ulažući ne samo u hartije od vrednosti već i u otvaranje novih fabrika, što znači nova radna mesta i bolji životni standard građana.

Hvala guvernerki Tabaković što je na čelu NBS za ovih šest godina uradila niz ogromnih promena, koje u krajnjem cilju imaju samo jedno a to je napredak Srbije. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala vam.

Reč ima narodni poslanik Nikola Savić.

NIKOLA SAVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, danas razmatramo veći broj bankarsko-finansijskih zakona među kojima su i Zakon o stečaju i Zakon o privrednim društvima. U svom izlaganju najviše ću

govoriti o Zakonu o stečaju, smatram da je to materija koja je interesantna najvećem broju naših građana jer je veliki broj građana Srbije pretrpeo posledice ovoga zakona.

U obrazloženju za donošenje ovog zakona stoji da se izmene i dopune ovog zakona vrše isključivo radi usaglašavanja sa zakonom o finansijskom obezbeđenju. Kao što svi ovde znamo, ovaj zakon o finansijskom obezbeđenju još uvek nije donet, znači o njemu se takođe raspravlja u ovoj objedinjenoj raspravi. Ovakvo obrazloženje meni govori da amandmani koje smo pisali na oba ova zakona jednostavno neće biti prihvaćeni, jer ako su ova dva zakona međusobno uslovljena, onda amandmani koje smo pisali bukvalno predstavljaju samo gubljenje vremena, siguran sam da predstavnici vlasti neće prihvatiti amandmane na ovaj zakon.

Usklađivanje o kome vi ovde govorite po meni ne pije vodu, jer ima jedna poslovice koja kaže – tamo gde je novac, tamo je uvek neka zamka. Ovo usklađivanje ovih zakona, po meni, vrši se pre svega iz razloga da bi se dao legitimitet svim pljačkaškim privatizacijama koje su vršene do sada, a znamo da su one dovele do stečaja ogromnog broja srpskih preduzeća i naših firmi.

Naravno, ja ne želim da kažem da su te pljačkaške privatizacije vaš izum, građani Srbije dobro znaju ko stoji iza tih pljačkaških privatizacija, ali vi jednostavno niste učinili ništa da kaznite odgovorne za te pljačkaške privatizacije koji su do stečaja doveli gotovo kompletnu privredu Srbije.

Takođe, ništa niste uradili na ukidanju stečajnih upravnika. Ti stečajni upravnici su, u stvari, samo grobari srpske privrede, a da ne govorim o tome kolike su njihove novčane apanaže i koliko su plaćeni.

Dakle, najgore od svega je što ste vi došli 2012. godine na vlast upravo zahvaljujući činjenici da ste obećali građanima Srbije da ćete ispitati sve pljačkaške privatizacije, pa ste taksativno navodili one 24 privatizacije, ali sada, posle šest godina vaše vlasti, vidimo da od toga nema ništa, da je ta stečajna mafija još uvek na okupu. Neki od njih su i dalje članovi ne samo vaše stranke nego jednim delom, na određen način, i članovi vladajuće strukture.

Naravno, mi pozdravljamo ideju da se uvede finansijska disciplina i nemamo ništa protiv te ideje, ali na osnovu svega ovoga što smo videli nemamo realne garancije da će zaista tako i biti.

Nažalost, veliki broj građana Srbije i dalje živi u veoma teškoj situaciji, egzistencija im je ugrožena bez obzira na to što vi govorite drugačije. Ako neko za sebe tvrdi da je bogat čovek, a njegove cipele govore da nije tako, naravno da će se verovati tim cipelama a ne njegovim rečima.

Danas mnogi građani Srbije izbegavaju ili tužnog lica prolaze pored banaka, pored bankomata, jer su im tekući računi blokirani ili na tekućim računima jednostavno nemaju sredstava, a znamo šta u današnje vreme znači

blokiranje tekućeg računa. Blokiranje tekućeg računa ravno je blokiranju kiseonika. Kad se nađete tamo kod automata, besmisleno je tražiti milost od automata. Čak i diktator može imati milosti, ali mašina, bankomat to ne može, jer milost nije matematički pojam. Čovek se u takvoj situaciji oseća veoma neprijatno; oseća se poput vojnika koji se nalazi u ratu i okružen je sa svih strana neprijateljima. Ako taj vojnik i ima neku mogućnost da se preda i na taj način preživi, ovde običan građanin kome su blokirani svi računi, koji nema nikakvih primanja nema ni tu mogućnost da se nekom preda.

Tako smo imali situaciju da jedan naš kolega, poslanik vladajuće većine, reč je o Mehu Omeroviću... Nešto nije bilo, izgleda, sa njegovim bankomatom i onda je morao da pribegne nekim drugim metodama. Štampa širom Srbije piše o tome. Pa, nešto se nije snašao oko tog bankomata i morao je da beži tamo, da pribegne nekim... Znači, Meho Omerović je uhvaćen na frankfurtskom aerodromu u nedozvoljenim radnjama i to je zaista sramota za jednog narodnog poslanika. To je čak ljaga i za ceo naš parlament.

Režim ponekad kao da deluje suprotno zdravom razumu, jer donosi neke zakone koji guše sam režim – znači, sam sebe guši takvim zakonima – a tu činjenicu ne želi da prizna, nego samo ide kao da se ništa nije desilo. Režim se ponaša kao da svaka vrednost koja se svodi na novac... Onda se mora otpisati sva druga vrednost koja se ne može izraziti novcem.

Naš finansijski sistem mora se polako izvoditi iz finansijske kome koju je nametnuo i izazvao MMF. Sve se svodi na stalno preskakanje prepreka koje nameće MMF. Novac je uvek najkritičnije mesto, koje predstavlja kamen spoticanja mnogima. Nerealno je pretpostaviti da MMF želi dobro našoj državi, i ne samo našoj državi nego i mnogim državama u svetu, kao što je nerealno pretpostaviti da na putu leži svežanj novčanica i da niko ko naiđe neće da se sagne i da ga uzme.

Zahvaljujući MMF-u, mi danas sami plaćamo svoje propadanje, a vi nam ovde prikazujete nešto drugo. Vi ne želite da prikažete kompletnu situaciju, nego prikazujete samo njen lepši deo.

Beskrajnim nabranjem onoga što neka stvar, neki objekat nije ne može se približiti shvatanju onoga što taj objekat jeste. Kada je društvo u problemu, ne zabrinjava najviše ekonomski pad, nego najviše zabrinjava kratkotrajni ekonomski oporavak, što je situacija sada kada je Srbija u pitanju.

Za svako uspešno društvo, pored ekonomije, naravno i politike, najvažnija stvar je pogled na svet. Ljudi obično tvrde da su nosioci i pripadnici jedne ideologije, ali žive i ponašaju se u skladu sa drugom ideologijom, a to je tipično za predstavnike ove vlasti. Znači, veličina nekog čoveka nije u količini novca koju on poseduje, nego pre svega u njegovom pogledu na svet. Problem nije u tome što ljudi troše novac, ljudi su uvek trošili novac, ali je problem u tome što je potrošnja postala najviši cilj i najveći životni smisao. Društvo je

nekada odbacivalo one ljudi koji su izgubili čast, a danas odbacuje one ljude koji su izgubili novac. Cifre na bankovnom računu postale su magična supstanca za koju se živi i umire, ali ja opet želim da na kraju ponovim da nije sve u novcu. Da je samo novac taj koji sve rešava, odavno bi bio napravljen lek za besmrtnost i za mnoge druge stvari koje su tako potrebne čovečanstvu. Novac ima svoje granice, iza kojih ne može da deluje jer nikada novcem nećemo moći kupiti mnoge stvari, kao što su sreća, spoznaja, čast, savest itd. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala vama.

Reč ima Milovan Krivokapić.

Izvolite.

MILOVAN KRIVOKAPIĆ: Poštovani predsedavajući, uvaženi ministre sa saradnicima, gospođo guverner sa saradnicima, kolegice i kolege, danas ću govoriti o opravdanosti donošenja Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o platnim uslugama. To je jedan od zakona koji je u skladu s evropskim trendovima, jer će plaćanje biti moguće, odnosno dostupno u svakom momentu i na svakom mestu.

Narodna skupština Republike Srbije je 2014. godine donela Zakon o platnim uslugama, čime je uspostavljen adekvatan pravni okvir za savremene oblike plaćanja u Republici Srbiji kroz sveobuhvatno uređivanje domaćeg tržišta platnih usluga i platnog sistema. Na osnovu Zakona stvorene su pretpostavke za dalje unapređenje i modernizaciju platnog prometa u zemlji i sa inostranstvom, uz istovremeno povećanje zaštite korisnika platnih usluga, a naročito potrošača. Isto tako, obezbeđeni su uslovi za povećanje konkurencije na tržištu platnih usluga stvaranjem pravnih mogućnosti za poslovanje novih učesnika na tom tržištu, kao i uslovi za pouzdano, sigurno i transparentno poslovanje pružalaca platnih usluga, uz uspostavljanje jedinstvenog nadzora NBS nad poslovanjem učesnika na tržištu platnih usluga. Sve ovo pružilo je neposredni podsticaj razvoju bezgotovinskog plaćanja, nasuprot upotrebi gotovog novca u svakodnevnim transakcijama pravnih i fizičkih lica.

Međutim, tokom primene napred navedenog zakona u prethodnom periodu uočeno je da se postojeći pravni okvir može unaprediti, kao i da se visok nivo zaštite korisnika platnih usluga koji im je pružen Zakonom može poboljšati, i to tako što bi se dodatno uredilo pitanje transparentnosti i uporedivosti naknada koje se naplaćuju korisnicima platnih usluga u vezi s platnim računima, a sve kroz donošenje Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o platnim uslugama.

Predsednik Srbije i Vlada Republike Srbije mnogo rade i ulažu veliki trud da u Srbiji bude bolje, da se omogući kvalitetniji i lakši život, u skladu sa svetskim trendovima, pa zbog toga nikom od nas nikada nije teško da pristupimo izradi izmena i dopuna donetih zakona, a sve u cilju poboljšanja

kvaliteta života naših građana. Za razliku od prethodne vlasti, mi pratimo efekat svakog donesenog zakona i u skladu s tim vršimo izmene i dopune ukoliko za tim ima potrebe. Za nas je vođenje države ozbiljna stvar, a za njih, naravno, mislim na one ispred nas, bio je čist marketing, doduše skup marketing, koji su plaćali građani Srbije i zbog toga živeli sve lošije i lošije, a predstavnici prethodne vlasti sve bolje i bolje.

Razlozi za donošenje zakona o izmenama i dopunama Zakona o platnim uslugama su višestruki. Naime, prvi problem koji je evidentiran u praksi jeste da se pokazalo da je transparentnost informacija o ponudama pružalaca platnih usluga neadekvatna. Preciznije rečeno, informacije vezane za otvaranje, vođenje i gašenje tekućih računa, kao i naplatu naknada po osnovu vođenja tekućih računa često se ne prikazuju dovoljno jasno i precizno, što je predstavljalo problem i moralo je da se izmeni.

Drugo pitanje ili drugi problem koji je morao dopunski zakonom da se reši jeste jednostavniji postupak promene računa, odnosno prelazak iz jedne u drugu banku. Odredbama ovog zakona korisnicima usluga će biti omogućeno da zahtevaju i dobiju svu neophodnu pomoć od zaposlenih kod pružaoca platnih usluga; imaće pravovremenu i tačnu informaciju o uslovima i trajanju postupka za promenu računa, a uštedeće i vreme tako što će za započinjanje i okončanje postupka promene računa moći da se obrate samo jednom, tj. novom, pružaocu platnih usluga. Na taj način, pojednostavljeni postupak za promenu računa stvara osnov i za dalji razvoj tržišne konkurencije među pružaocima platnih usluga i snižavanje cena usluga u ovoj oblasti.

Takođe, propisivanje platnog računa sa osnovnim uslugama je predstavljalo značajan problem, jer je pristup platnom računu i savremenim platnim uslugama postao preduslov za potpuno učešće u ekonomskom i društvenom životu s obzirom na to da se upotreba gotovog novca ubrzano smanjuje.

Platni račun sa osnovnim uslugama do sada nije bio propisan u pozitivnom zakonodavstvu Republike Srbije. Prema postojećoj praksi, svaka banka može da odredi koje će usluge pružati svojim korisnicima u okviru tzv. paketa osnovnih usluga u vezi s platnim računom. U tom smislu, radi ujednačavanja prakse i veće transparentnosti za krajnje korisnike, predlaže se po prvi put da se izričito propiše šta obuhvata platni račun s osnovnim uslugama.

Dakle, sve što sam napred naveo znači uvođenje najsavremenijih novčanih transakcija, odnosno brže i jeftinije izmirivanje računa, a platni promet će da radi 24 sata. Životne navike se ubrzano menjaju, digitalizacija je prisutna u svim sferama društvenog života i sve veća zastupljenost elektronskih sadržaja i usluga dovodi do pojave novih očekivanja i novih zahteva kupaca i prodavaca. Navike korisnika se menjaju, kupci žele da u

svakom trenutku mogu da sa bilo kog mesta kupe šta žele, a prodavci da roba bude plaćena u najkraćem mogućem roku.

Primenom ovog zakona imamo situaciju da naša zemlja po prvi put dobija platni sistem koji radi 24 sata dnevno, svakog dana u nedelji. Tačnije, nema nedostupnih transfera novčanih sredstava i omogućeno je da svi učesnici u sistemu budu u obavezi da omoguće konstantnu dostupnost usluge. Mogućnost da učesnik bude nedostupan u toku dana nije predviđena, jer bi to značajno uticalo na poverenje korisnika u sistem.

Moram još da naglasim da se kroz primenu ovog zakona ostvaruju glavni ciljevi, a to je da se na tržištu uvedu savremeni platni servisi, odnosno elektronski novac i da se kroz povećanje konkurencije utiče na unapređenje kvaliteta postojećih platnih usluga i snižavanje cena tih usluga za korisnike, odnosno stanovništvo i privredu, kao i da korisnici platnih usluga budu zaštićeni.

Ne mogu da se otmem utisku da su ministar Đorđević i guverner gospođa Jorgovanka Tabaković prošlog petka svojim znanjem (i samo znanjem!) održali lekciju i razoružali svoje, nazovimo ih, kritičare, par njih koji stalno kritikuju i diskutuju bez obzira na to da li su za to kompetentni ili ne. Toga dana bilo je tužno i jadno gledati ih, pognutih glava, a pobjegli su glavom bez obzira. Građani Srbije su još jednom tog dana dobro videli ko i na koji način vodi državu Srbiju.

Sagledavajući sveobuhvatno efekte ovog zakona, SNS će glasati i na taj način obezbediti pravne pretpostavke za njegovu primenu. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima Nenad Božić. Nije tu.

Jahja Fehratović. Nije tu.

Maja Mačužić Puzić.

Izvolite.

MAJA MAČUŽIĆ PUZIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Poštovani ministre sa saradnicima, poštovana guvernerko sa vašim saradnicima, želim da pohvalim set zakona koji je danas pred nama, ali ne mogu da se ne osvrnem i pohvalim rezultate Narodne banke Srbije u poslednjih šest godina, otkada ste vi, gospođu Tabaković, na njenom čelu. Stabilna, niska i predvidiva stopa inflacije, stabilan kurs dinara, povećanje deviznih rezervi, sveobuhvatna reforma platnog sistema, smanjenje referentne kamatne stope i brojne aktivnosti NBS koje su umnogome uticale na pozitivan privredni ambijent, koji je poslednjih godina generator ekonomskog rasta i razvoja Srbije.

Posebno bih pohvalila aktivnosti Narodne banke Srbije na uvođenju novih valuta na kursnu listu, i to ruske rublje, kineskog juana, turske lire, bugarskog leva, rumunskog leja, što ne samo da je omogućilo obavljanje

transakcija ovim valutama na domaćem deviznom tržištu već je umnogome doprinelo jačanju ekonomske saradnje i međunarodne saradnje uopšte s ovim zemljama.

Osvrnuću se danas na Predlog zakona o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja kod platnih transakcija na osnovu platnih kartica. Pored brojnih pozitivnih efekata ovog zakona o kojima smo mogli da čujemo prethodnih dana od guvernera i ministra, najznačajniji se ogleda u snižavanju troškova kartičnih transakcija i postizanju fer uslova za poslovanje svih aktera uključenih u plaćanja na osnovu platnih kartica.

Uređenjem sistema bezgotovinskog plaćanja i kartičnih transakcija omogućiće se veće poverenje građana u platne kartice, a samim tim i učestalije korišćenje platnih kartica, što će u krajnjem cilju dati brojne pozitivne efekte. Po meni, možda su najvažniji smanjivanje sive ekonomije i primena poslovnih inovacija i višeg stepena digitalizacije u bankarskom sistemu. Brojni instrumenti koje ova i prethodna vlada primenjuju u borbi protiv sive ekonomije, naravno uz povećanje učestalosti korišćenja platnih kartica, značiće veći priliv novca u budžet, a to će u krajnjoj instanci značiti više novca za škole, bolnice, obdaništa, puteve, plate, penzije.

Moram da se osvrnem posebno na segment ovog zakona koji se odnosi na smanjenje međubankarske naknade kao glavnog troška kod plaćanja platnim karticama. Snižavanjem međubankarskih naknada i povećavanjem transparentnosti ponude platnih kartica stvoriće se uslovi za zaštitu interesa malih trgovaca i zanatlija kroz, praktično, šestostruko smanjivanje međubankarskih naknada sa sadašnjih 1,2%, koliko imaju Viza i Mastercard, na maksimalnih 0,2%. To je šest puta manje.

Kako je iznos trgovačkih naknada u direktnoj zavisnosti od pregovaračke moći trgovca, to su veliki trgovački sistemi i lanci dobijali znatno povoljnije ponude banaka, stavljajući time u nepovoljniji položaj male trgovce, zanatlije, male radnje koji su tako bili destimulisani za prihvatanje platnih kartica. Smanjivanjem međubankarskih naknada stvoriće se uslovi za širenje prihvatne mreže za platne kartice i povećanje upotrebe platnih kartica na prodajnim mestima kod malih radnji, malih trgovaca, zanatlija, što će u krajnjem efektu imati pozitivan uticaj na potrošnju, sniženje cena, smanjenje sive ekonomije i brojne druge pozitivne makroekonomske posledice.

Brojni su pozitivni efekti ovog i ostalih zakona koji su danas na dnevnom redu i mogli bismo još puno toga da govorimo o njima, ali potrudicu se da ostavim vreme kolegama da i oni diskutuju o tome.

Poštovani, sigurna sam da će zakonska rešenja koja su danas na dnevnom redu doprineti boljem i kvalitetnijem životu građana Srbije, pa ću stoga zajedno sa kolegama iz Poslaničke grupe SNS u danu za glasanje podržati set zakona koji ste nam predložili. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima Žarko Bogatinović.

Izvolite.

ŽARKO BOGATINOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Poštovana guvernerko Narodne banke gospođo Tabaković sa saradnicima, poštovani ministre Đorđeviću sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, na dnevnom redu je vrlo značajan Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o platnim uslugama, još jedan zakon koji predstavlja nastavak politike ove parlamentarne većine i Vlade, politike zaštite građana od nepotrebnih i nametnutih troškova, politike koje se pokazala uspešnom na našem putu ka definitivnom ozdravljenju ekonomije, ka finansijskom jačanju građana, kao i osnaženju građana u ugovornim odnosima sa finansijskim institucijama, koje u proteklom periodu nisu uvek nastupale u dobroj veri i na tržišnim osnovama.

Nažalost, tokom perioda od 2000. do 2012. godine politika koja je vođena nije bila u interesu građana, već u interesu finansijskih centara moći, kojima su građani bili na poslednjem mestu. To su naši građani prepoznali, tako da su na poslednjim izborima ključni kreatori politike u proteklom periodu, od 2000. do 2012. godine, ostali ispod cenzusa, a politika koju vode Aleksandar Vučić i SNS dobila je rekordnu podršku u posleratnoj istoriji višepartijskog sistema u Srbiji. Zato smatram da treba govoriti o onome što je rađeno u vreme prethodnog režima iz jednog važnog razloga – prosto, da se takve stvari više nikada ne ponove.

Naši sugrađani su bili direktno pljačkani, ali suptilno, po zakonu, namerno ili neznanjem, ali uvek pogrešnom politikom prethodnog režima i rukovodstva NBS do 2012. godine. Politikom visoke referentne kamatne stope, koja je 2012. godine iznosila čak 11,75%, kreirao se poslovni ambijent idealan za špekulacije i ulazak vrućeg novca u zemlju, čiji cilj nije bio da se plasira srpskoj privredi i građanima, već da profitira na visokoj kamatnoj stopi, a to je trošak koji su plaćali građani. To je trošak koji je, uz druge uzroke, dovodio zemlju na ivicu bankrotstva.

Razlozi za takvu politiku su često razumljivi, a na naše pitanje zbog čega su narodne pare prelivane svetskim finansijskim centrima, odgovarano je da je sve bilo po zakonu. Na naše pitanje da li je to moralno, odgovarali su da su morali. Ali niti su morali, niti je bilo moralno. U pitanju je bila pljačka naroda.

Ovako je to izgledalo za običnog građanina do 2012. godine. Ako je naš sugrađanin, pre 2012. godine, konačno uspeo da dobije posao i otišao u banku, banke su mu nudile kamate i do 20%. Bankama je bilo svejedno da li će plasirati, jer je Narodna banka Srbije vodila politiku visoke referentne kamatne stope pa su banke dobijale visoki profit ne radeći ništa, samo

plasirajući novac NBS. Dakle, naš sugrađanin, kada bi podigao kredit, na sto evra glavnice plaćao bi na kraju 38 evra kamate mesečno. Danas je moguće zadužiti se dinarskim kreditom i po kamatnoj stopi do 5%. Kada naš sugrađanin danas ode u banku, dobije isti kredit i na sto evra glavnice plati 11 evra. Matematika je egzaktna nauka, a ekonomski zakoni su neumoljivi.

Pitanje za sve stručnjake – ko je građanima krao 28 evra mesečno, ili 3.000 dinara, do 2012. godine? Ko mu je uzimao celu platu godišnje? Zašto je Narodna banka Srbije pod kontrolom prethodnog režima novac prelivala bankama?

Ako neko pita kakve ovo veze ima sa platnim uslugama, odgovaram – i te kako ima. Jedan izvor ekstraprofita je uskraćen bankama ovim zakonom, više ne mogu da deru kožu građanima zelenaškim kamatama. Kamate polako ali sigurno postaju iste kao i u zemljama EU.

Dakle, ponoviću, ekstraprofit su banke izgubile jer je NBS od 2012. godine počela da radi u interesu građana. To je činjenica, to su brojke i to je novac koji ostaje građanima, koji ne ide u banke. Inflacija je sa 12,9% smanjena na kratkoročnih 2,5% ili dugoročnih 3%. Za koga ovo nije istorijski uspeh? To je stabilnost cena i kursa, koja omogućava privredi da planira, da se ne bavi kursom i špekulacijama već da proizvodi novu vrednost. To je stabilnost koja omogućava građanima da se zadužuju po niskoj kamatnoj stopi i da im rata ne raste. To je stabilan kurs, koji je u interesu privrede i građana, a ne špekulanata.

Na kraju dolazimo do zaključka da je Narodna banka Srbije dala ovaj predlog u skupštinsku proceduru *right in time* (ili tačno na vreme), jer je vreme da se građanima ukaže na zamke kod raznih provizija i naknada, da se one zakonski dovedu na fer nivo i da se banke bore za poverenje građana kvalitetom i poslovanjem u dobroj veri, a ne zamkama za hvatanje građana i uzimanje njihovog teško zarađenog novca.

Poštovana guvernerko, poslanički klub SNS će ovaj zakon i sve ostale iz seta ovih zakona svakako podržati u danu za glasanje. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Ana Čarapić.

Izvolite.

ANA ČARAPIĆ: Zahvaljujem.

Poštovana guvernerko Tabaković sa saradnicima, poštovani ministre Dorđeviću sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, pred nama je danas set zakonskih rešenja koja su u potpunosti u skladu sa ciljevima NBS, a to su očuvanje cenovne stabilnosti i očuvanje i jačanje finansijskog sistema Republike Srbije.

Gospodo Tabaković, vi ste prvi guverner Narodne banke od 1992. godine koji ima svoj pun mandat, bez prekida, a to za građane Srbije znači da

šest godina zaredom imamo makroekonomsku stabilnost. Građani Srbije šest godina zaredom imaju i monetarnu i finansijsku stabilnost.

Kada je u pitanju monetarna stabilnost, o tome svedoči niska i stabilna stopa inflacije ali i poverenje u domaću valutu. Naša stopa inflacije u aprilu iznosila je 1,1%, što je ispod donje granice očekivanog, a za prvi kvartal 2018. godine stopa inflacije bila je 1,4%. Dakle, poverenje naših građana u domaću valutu se u potpunosti vratilo.

Kada je u pitanju prethodni režim, stopa inflacije je bila 12,9%. Svako njihovo povećanje penzija u predizbornim kampanjama guralo je inflaciju napred. Mi smo imali privredu koja je bila nestabilna, koja nije mogla da odgovori na porast tražnje izazvan povećanjem zarada, tako da je jedini odgovor privrede bio porast cena, a to je osnovno pravilo u ekonomiji. Još gore su živeli oni građani koji nisu imali nikakva primanja ili su imali primanja bez ikakvog povećanja. Zbog rasta indeksa cena građani su živeli sve gore i gore.

Danas je mnogo drugačije. Danas povećavamo i penzije i plate kako bismo podstakli privredu da više proizvodi, da širi obim proizvodnje ali i da otvara nova radna mesta.

Kada je u pitanju devizni kurs, izneću samo jedan podatak koji govori više od bilo koje reči. Na dan 1. juna 2018. godine, kada je počela rasprava u načelu o setu zakonskih rešenja koja su na dnevnom redu, devizni kurs je iznosio 118,16 dinara. Godine 2012. na isti taj dan zvanični srednji kurs iznosio je 117,28 dinara, a 1. juna 2008. godine zvanični srednji kurs je bio 82,47 dinara za jedan evro. Podaci sve govore. Za samo četiri godine, od 2008. do 2012. godine, oni su imali povećanje zvaničnog srednjeg kursa za 34,81 dinar, a mi za šest godina za 88 para, znači manje od jednog dinara. To govori o našoj makroekonomskoj i monetarnoj stabilnosti, i o njihovoj. Njihova briga o građanima Srbije bila je nikakva.

Mi danas imamo i finansijsku stabilnost. To govori da sve finansijske institucije i banke dobro funkcionišu i pažljivo vode računa o novcu.

Narodna banka Srbije je svojim merama stvorila uslove za održiv privredni razvoj ali i za otvaranje novih radnih mesta. Uz makroekonomsku stabilnost mi danas mnogo lakše donosimo krupne odluke i razmišljamo o svojoj budućnosti.

Kada su u pitanju strane direktne investicije, danas imamo najveći priliv stranih direktnih investicija od svih zemalja u okruženju. To govori da imamo makroekonomsku stabilnost, da smo suzbili sivu ekonomiju i korupciju, zatim, da imamo stabilan pravni okvir, da imamo mir i bezbednost u okviru granica Republike Srbije i da smo sproveli digitalizaciju i da mnogo, mnogo brže izdajemo građevinske dozvole.

Danas je priliv stranih direktnih investicija, u 2018. godini, procenjen na 2,6 milijardi evra, što je mnogo dobar rezultat, a to je uspeh mera i politike odgovorne Narodne banke Srbije. Strane direktne investicije su izvozno orijentisane, što znači da nam je deficit tekućih računa u potpunosti pokriven stranim direktnim investicijama. Zabeležen je čak i rast portfolio investicija za petogodišnje i desetogodišnje državne hartije od vrednosti, što znači da se vratilo poverenje u makroekonomski sistem Republike Srbije.

Osim što imamo značajno veću profitabilnost privrede, a sve te uslove nam je omogućila Narodna banka Srbije svojim merama i odgovornom politikom – pozitivna kretanja na tržištu rada, bolju naplatu poreza, suficit u budžetu – mi smo danas povećali konkurentnost naše privrede. Prerađivačka industrija je ostvarila rast u prvom kvartalu što se tiče izvoza za 12,4%. Gotovo četrnaest sektora od ukupno dvadeset šest sektora iz oblasti industrije beleži dvocifrenu stopu rasta.

Kada je u pitanju uvoz, i tu imamo rast, ali struktura uvoza nam je poboljšana. Danas uvozimo repromaterijal i opremu. Deficit koji se javlja u potpunosti je pokriven, ponavljam još jednom, stranim direktnim investicijama.

Kažu da nam je isto učešće javnog duga u BDP-u, moram da kažem da je naš BDP danas duplo veći od njihovog. Ako je njihov bio dvadeset milijardi evra, naš je četrdeset milijardi evra. To znači da mi danas radimo duplo više kako bi građani Srbije živeli bolje, ako samo posmatramo BDP. Ako posmatramo ostale parametre i strukturu ostalih parametara, radimo višestruko više kako bi građani Srbije živeli bolje. Da li sopstveni dinar ili pozajmljen evro, ulažemo u infrastrukturu i u investicione projekte, a to se u budžet Republike Srbije višestruko vraća, što znači da ćemo i u narednom periodu imati rast BDP-a.

Danas je Republika Srbija otporna na sve eksterne potrese i negativne globalne uticaje zato što imamo poboljšanja u strukturi naše privrede. Danas trošimo onoliko koliko zarađujemo, a kredite bivšeg režima otplaćujemo iz sopstvenih sredstava. Ne zadužujemo se ponovo, kao što su oni nekada radili.

Narodna banka Srbije je bankar države, a naša Narodna banka je i te kako dobar bankar. U ime Srpske napredne stranke zahvaljujem vam se i čestitam vam, gospođo Tabaković, ali i svim članovima Vlade Republike Srbije, na ostvarenim fantastičnim rezultatima u prethodnom periodu. Ne sumnjam da ćete i u narednom periodu postići još bolje rezultate i želim vam uspešan rad.

Poslanička grupa SNS će podržati set svih zakonskih rešenja koja su na dnevnom redu zato što sva zakonska rešenja štite prava i interese naših građana u savremenom svetu. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Milorad Mirčić.

Izvolite.

MILORAD MIRČIĆ: Dame i gospodo, mi već drugi dan raspravljamo o predlozima koje su nam predočili Narodna banka Srbije i resorno ministarstvo za privredu. Naravno, Narodna banka Srbije predlaže nešto što je standardizovano u EU, predlaže načine i sisteme plaćanja. Međutim, desilo se nešto u međuvremenu, tokom ova dva dana, što dovodi u pitanje da li je uopšte ispravno razmišljanje u ovom pravcu koji predlaže Narodna banka Srbije.

Narodna banka Srbije predlaže da se različitim agregatima može vršiti plaćanje kako bi se keš novac što više povukao iz opticaja i na taj način donele uštede. Ali naš kolega Meho Omerović potrudio se da izmisli nov način plaćanja. Otišao je u Frankfurt, pokrao robu, pokazao diplomatski pasoš i na neki način platio robu. Znači, kartice i sve se dovodi u pitanje, najbolje da vi to ukradete. Ukrao karmin, ukrao parfem, ukrao kremu, stisnuo se za stomak, rekao da je dobio proliv i dao diplomatski pasoš i na taj način doveo u pitanje realnost ovih projekata, što je realno za razmišljanje. Bitno je da imate diplomatski pasoš i da se zovete Meho Omerović. To je najbitnije.

Ali da se vratimo ovim temama. Naime, ovde nam Ministarstvo za privredu predlaže neko usklađivanje kada je u pitanju Zakon o stečaju. Ovde je svima jasno da je stečajni postupak, u stvari, postupak koji se sprovodi posle „umrlog“ preduzeća ili u privredi nekog organa. Tako posle pokojnika najviše profitiraju oni koji imaju uvid u to koliko je imovinu imao, da li je to u ostavinskoj raspravi onaj sudija koji vodi ostavinsku... Ali ovde nam predočavaju da su jedan od glavnih problema garancije koje je trebalo uklopiti s ovim predlozima Narodne banke Srbije. Nije, problem su stečajni upravnici.

Stečajni upravnici su lica koja namerno, u najvećem broju slučajeva, odugovlače sa stečajnim postupkom. On traje unedogled, u beskonačnost, kako se to kaže. Svedoci smo da je bivši ministar Radulović bio jedan od stečajnih upravnika koji može da se pohvali da je među rekorderima. U četrnaest preduzeća je bio stečajni upravnik. Računajte, gospodo, da je u proseku imao po hiljadu evra u svakom preduzeću, mesečno je prihodovao 14.000 evra. Zašto bi se njemu žurilo da sprovede do kraja stečajni postupak? O tome treba razmišljati.

Znate, bezbroj je slučajeva gde se u stečajnom postupku prodaju mašine, oprema koja vredi desetina miliona evra, prodaju se za tepsiju ribe. U tom pravcu treba razmišljati kako sprečiti pojedince i kako ograničiti uticaj takvih pojedinaca kada je u pitanju stečajni postupak.

Što se tiče predloga Narodne banke Srbije, ovde imamo predlog da se ukine Uprava za kontrolu i da ubuduće taj posao obavlja Izvršni odbor, na čijem čelu je guverner Narodne banke. Evo nečega što nije samo sled onoga

što se dešava i što je trend u funkcionisanju svetskih odnosno evropskih banaka, nego ono na šta smo mi srpski radikali ukazivali. Ukazivali smo uredno na svakom Odboru za finansije da treba sankcionisati one koji su u prošlosti na bilo kakav način bili umešani u kriminalne radnje.

Upravnik za kontrolu banaka je bio Đorđe Jevtić. Đorđe Jevtić je, onima kojima nije jasno, čovek koji je najpoznatiji po tome što je bio u prinudnom organu za sankcionisanje stanja u „Metals banci“. On i Srđan Petrović. Koliko se sećam, Jorgovanka, njih dvojica su bili ispred Narodne banke Srbije. Tada je Jelašić bio guverner. Tok stvari, odnosno redosled stvari koje su se dešavale u „Metals banci“ najbolji je primer kada se želi slikovito prikazati kako se pere novac.

Kako se novac koji se zaradi prodajom droge, u ovom slučaju Šarić (kako je to Jorgovanka rekla, imamo pritisak zbog tog slučaja), pretvara u nešto što je potpuno legalno i legitimno na tržištu? Tako što nađete banku, pritom, savetodavac vam je Mlađan Dinkić, a realizator toga je Jelašić i, kao guverner banke, postavi prinudnu upravu u banku. Ta banka nađe svedok-saradnika Mileta Jerkovića, koji je dokazani kriminalac, prevarant, kupi nekretnine, kupi zemljište, uz garanciju „Metals banke“. „Metals banka“ se likvidira, dođe se do imovine kojom raspolaže hipotekarno „Metals banka“, a to su ogromna imanja, ogromne površine poljoprivrednog zemljišta.

Kakva je sankcija? Sankcija je ta što se ukidanjem Uprave za kontrolu abolira čovek koji je bio jedan od najodgovornijih. I sam u sudskom procesu priznaje da nije hteo potpisivati neka dokumenta jer je znao da su protivzakonita. Ali nije podnosio ostavku. Jednostavno, ukidanjem ovog resora abolira se čovek, ostaje na slobodi. Da ne govorimo o Jelašiću, Dinkiću, već prepoznatljivim ljudima.

Što se tiče predloga koji nam predočava Narodna banka Srbije, da se u delu gde se zabranjuje rad sa istom ili sličnom delatnosti predviđa da se za lice kome prestane funkcija u Narodnoj banci u narednih šest meseci isplaćuje 80% nadoknade, to je sasvim ispravno razmišljanje. Zbog bitnosti i poverljivosti podataka kojima raspolaže to lice, treba možda razmišljati o tome da se napravi neki presedan, u zavisnosti od toga na kojoj je funkciji. Recimo, ako guverner bude smenjen, da to bude duži period od šest meseci, a to je godinu dana.

Ne govorim ovo zbog aktuelnog guvernera, o tome ćemo razgovarati kad bude izbor, nego govorim zbog Jelašića, koji se šeta po Mađarskoj, a nakon par meseci je odmah svoje usluge počeo da daje, ustupa drugim bankama, što je zakonom zabranjeno. Iz tog razloga predlažem.

Na kraju krajeva, ako je u pitanju kriterijum po kome se biraju saradnici guvernera Narodne banke, onda tu imamo koliziju, gospodo: imamo viceguvernera Dianu Dragutinović, koja je ranije bila ministar, a ranije

guverner Narodne banke, a znamo da je potpuno drugačiju ekonomsku odnosno monetarnu politiku zastupala.

(Predsednik: Zahvaljujem, poslaniče, vreme ste potrošili.)

Kako to da niko nije primetio da je ona u suprotnosti sa svojim stavovima? Hvala vam.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Reč ima Ivan Manojlović.

IVAN MANOJLOVIĆ: Zahvaljujem, gospođo predsedavajuća.

Uvaženi gospodine ministre sa saradnicima, poštovana guvernerko sa vašim saradnicima, drage kolege narodni poslanici, pred nama se nalazi čitav set predloga zakona za koje, kao i moje kolege iz SNS-a, smatram da su izvanredni.

Čuli smo malopre nešto vezano za stečaj, što je inače definisano jednim od ovih predloga zakona. Moj kolega je rekao da stečaj podrazumeva mrtvo preduzeće, i jeste donekle u pravu, jeste tako bilo u vreme vladavine onog „žutog preduzeća“. Možda su već bila u startu osuđena preduzeća kao mrtva zahvaljujući onakvom odnosu prema samim preduzećima.

Od dolaska Srpske napredne stranke na vlast pokazali smo da čak i stečaj ne mora da bude nužno zlo po preduzeće. Tako u Kruševcu, odakle ja danas dolazim, imamo jedno preduzeće, „Branko Perišić“, sa veoma dugom istorijom, koje je dobrim vođenjem od strane stečajnog upravnika trenutno dato u zakup jednoj privatnoj firmi iz Beograda. Nadam se da će ta firma, ili neka druga, kako god to bude definisano tenderom, da bude vlasnik ovog preduzeća i da na taj način bude sačuvano od propasti.

Danas je – eto, i moj kolega je to rekao – mnogo lakše diskutovati o njima, jer su finansije neka oblast koju definišu opipljivi pokazatelji. Znae, veoma često smo ovde u prilici, bar u plenumu, da čujemo različita mišljenja, pa, da ne banalizujem, ali da se nekome nešto dopada ili ne dopada, da je nekome nešto lepo ili nije, ali barem su tu finansijski pokazatelji jasni. Svi podaci su transparentni i uporedivi i samim tim ne ostavljaju gotovo nikakav prostor opoziciji za neki politički marketing. Možda to oni danas shvataju, možda neki ne, zasigurno ne. I, gospođo Tabaković, definitivno ste ih vi razoružali vašim dobrim i odličnim rezultatima, a politika Aleksandra Vučića definitivno je dovela do toga da danas jednostavno nemaju nikakve argumente. Eto, vidimo i danas prisustvo dobrog dela opozicije ovde u sali.

Ali, zarad građana Srbije, u prvom kvartalu 2018. godine ostvaren je suficit budžeta Republike Srbije u iznosu od 6,5 milijardi dinara. Realan rast bruto domaćeg proizvoda, takođe u prvom kvartalu 2018. godine, u odnosu na isti period prošle godine iznosi 4,6%. Spoljnotrgovinska razmena u prvom kvartalu iznosila je 11,95 milijardi evra, što je za 10,9% više u odnosu na 2017. godinu.

Srbija je po svim ovim ekonomskim pokazateljima zaista neprikosnoveni lider na Balkanu, ali je, na sreću, ponovo i deo sveta, ne samo po geografskoj pripadnosti već smo se zaista na adekvatan način pridružili. Do 2012. godine bili smo na marginama svega, osim što smo, nažalost, bili u centralnom fokusu kada su neka ratna dešavanja i zbivanja bila u pitanju.

Građani Srbije, oni koji su nekada bili zaboravljeni upravo od te prethodne vlasti, koja je nekako, valjda na njima demokratski svojstven način, automatskim puškama zauzimala Narodnu banku Srbije... Danas sa ponosom vi, gospođo Tabaković, sedite ovde, i mi kao narodni poslanici, ali verujem da su i svi građani Srbije ponosni na ovako dobre rezultate celokupne Vlade Republike Srbije, jer to donosi boljitak njima. I, ono što stalno želim da istaknem ovde jeste da je ova vlada vlada koja konačno, od 2012. godine naovamo, radi u interesu građana Republike Srbije.

Ovi predlozi zakona koji su trenutno na dnevnom redu dovešće do snižavanja troškova platnih kartica, zaštitice korisnike tih kartica, smanjiće rizik korisnika kada ne postoji krivica ni korisnika platnog sistema ni pružaoca takvih usluga na jedan znatno prihvatljiviji nivo po samog korisnika; biće niži operativni troškovi poslovanja. Da ne nabrajam dalje, toliko toga pozitivnog ima u ovim predlozima zakona da ne bih želeo da svojim kolegama oduzmem previše vremena. Definitivno, na makroekonomskom nivou Srbija stoji izuzetno dobro i spremni smo da se suočimo i sa izazovima koji nam dolaze i van Republike Srbije. Upravo zbog te stabilnosti dinara danas imamo izuzetno veliki priliv stranih investicija u zemlju.

Stavili ste po strani u fokus i monetarnu politiku Republike Srbije s obzirom na to da je relativno postignuta stabilnost dinara pa danas ljudi ne moraju da trče u banku odmah kad prime platu ne bi li zamenili tu platu u neku stranu valutu. S druge strane, to omogućava i privrednim subjektima da dugoročnije planiraju svoje poslovanje ovde.

Narodna banka zaista dobro radi i taj pozitivan osećaj koji imaju svi građani Srbije i pozitivan efekat koji u krajnjoj meri dovodi do svega jeste jedan sveobuhvatni rezultat, počevši od predsednika Republike preko ostalih ministarstava koja su uključena u kreiranje ovakve celovite slike.

Bruto devizne rezerve takođe su za svaku pohvalu jer su znatno povećane, kao i rezerve zlata Republike Srbije. Želim da to građani Srbije znaju zato što to govori da mogu da budu spokojni i sigurni u ovakvu vladu, da mogu da budu sigurni u Narodnu banku Srbije.

Za one političke opcije kojima je ovo možda nedovoljno, neka se sami zapitaju kakav je njihov izborni rezultat na izborima, zašto je on proporcionalan i ekvivalentan kretanju inflacije u Republici Srbiji, koja je inače sa dvocifrenih nivoa u 2018. godini dovedena na nivo ispod dva posto.

Mi iz Srpske napredne stranke vrlo rado ćemo podržati ove predloge zakona i nadam se da ćete nas u nekom skorijem periodu obradovati još boljim rezultatima. Hvala puno.

PREDSEDNIK: Hvala.

Ljupka Mihajlovska. Nije tu.

Reč ima Snežana Paunović.

SNEŽANA PAUNOVIĆ: Zahvaljujem se.

Poštovana predsednice, uvažena guvernerko, poštovani ministre sa saradnicima, najpre se izvinjavam zbog svog promuklog glasa, pošto ću prehladna danas govoriti, ali je procena bila da je važno govoriti o ovim zakonima i zanemariću taj ton koji neće biti baš prijatan.

U svojoj diskusiji ću se osvrnuti na dva važna zakona iz oblasti privrede, to su Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima i Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o stečaju, ne zato što mislim da su ostali zakoni manje važni, nego zato što je guvernerka u protekla dva dana kroz svoje uvodno izlaganje ali i kroz odgovore na pitanja poslanicima zaista objasnila motiv, suštinu i razloge zbog čega se ovi zakoni donose. Ja se zahvaljujem i u ime Poslaničke grupe SPS kažem da ćemo svakako glasati za predložena zakonska rešenja.

Predložene izmene i dopune Zakona o privrednim društvima donose mnogo novina koje bi trebalo da doprinesu poboljšanju celokupnog privrednog ambijenta, a Srbija istovremeno usvaja pravni sistem EU iz oblasti korporativnog prava, čime se ispunjavaju i uslovi iz pregovaračkog Poglavlja 6 koje se tiče prava privrednih društava za pristupanje Evropskoj uniji.

Predložene izmene treba da obezbede bolju zaštitu prava manjinskih akcionara, uz istovremeno uvođenje elektronskih servisa kao što su elektronski potpis i elektronski pečat. To bi trebalo da omogući i bržu i jeftiniju komunikaciju između državnih organa i privrednih društava pre svega.

Posebna pažnja posvećena je položaju manjinskih članova i akcionara, jer je stepen zaštite njihovih prava identifikovan kao jedna od najvećih slabosti našeg pravnog sistema, što je i u izveštaju o konkurentnosti Svetskog ekonomskog foruma za period 2016–2017. godine jasno prikazano, jer je Srbija po ovom kriterijumu čak na 134. mestu.

Aktuelni Zakon o privrednim društvima sadrži odredbu prema kojoj osnivačkim aktom može biti predviđeno da manjinski član, bez obzira na posjedovanje udela, nema niti jedan glas u skupštini društva. Ovim predlogom izmena ova velika pravna praznina se otklanja i pruža izvesna zaštita manjinskim članovima, u smislu da moraju imati najmanje jedan glas.

Takođe, predviđeni su niži pragovi za sazivanje sednica društva s ograničenom odgovornošću kao i za predlaganje dnevnog reda skupštine društva s ograničenom odgovornošću, dok su viši pragovi predviđeni za tzv.

squeeze out, odnosno za prinudno istiskivanje manjinskih akcionara iz vlasništva.

Novi zakon obezbediće veću transparentnost poslovanja u korist manjinskih vlasnika, kao i izvesnije rokove za isplatu dividende akcionarima. Pored strateškog, očekuje se da ove izmene i dopune budu i od praktičnog značaja za stvaranje povoljnijeg poslovnog okruženja i daljeg razvoja privrede u Srbiji, a svakako će uticati i na bolji rejting Srbije na Duing biznis listi Svetske banke.

Kada je u pitanju stečajno zakonodavstvo, moramo reći da je u prethodnih osamnaest godina ono pretrpelo brojne i česte izmene, što je na neki način stvaralo nesigurnost i nestabilnost i stečajnih dužnika i stečajnih poverilaca. Ovim Predlogom zakona o izmenama i dopunama Zakona o stečaju treba da se doprinese stabilizaciji zakonskog okvira, a time i efikasnijim stečajnim procedurama. Pred nama je nekoliko značajnih izmena koje unapređuju ovaj zakonodavni okvir.

Naime, ovim izmenama se pre svega usaglašavaju zakonska rešenja sa odredbama Zakona o finansijskom obezbeđenju, i to kada je u pitanju namirenje potraživanja poverilaca po osnovu posebne vrste ugovora, a to su ugovori o finansijskom obezbeđenju. Usaglašena rešenja u ova dva zakona treba da stvore efikasan normativni okvir za izvršavanje obaveza po ovim ugovorima.

Jednostavnim rečnikom, radi se o stvaranju uslova za povećan stepen namirenosti poverilaca, i to pre svega tzv. razlučnih poverilaca, onih koji imaju zajmove obezbedene zaloga ili hipotekama. To su uglavnom poslovne banke kod kojih su preduzeća uzimala hipotekarne i druge kredite, koje teško naplaćuju svoja potraživanja. Među poveriocima su i radnici i druga preduzeća, ali i država, tako da su zbog neefikasnih i dugotrajnih stečajnih postupaka apsolutno svi na gubitku.

Takođe, dugotrajnim stečajima obezvređuje se imovina preduzeća i na kraju se ona uglavnom prodaju u bescenje. Uglavnom se iz stečaja kupuje imovina, građevinsko zemljište i zgrade. Ono što je nesporna činjenica, nažalost, jeste da se retko koje preduzeće izvuče iz stečaja i oživi.

Moram da skrenem pažnju na period posle 2000. godine kada su stečajni proglašavani preko noći, čak i bez predstečajnih postupaka, koji su po tadašnjem zakonu bili obavezni. Posledice takvih, često nezakonitih, stečajeva privreda Srbije trpi i danas. Brojna preduzeća, ranije društvena, čiji su stečajevi započeti još posle 2000. godine još uvek su u stečaju i tako propadaju. Mnoga su iz stečaja privatizovana za malo para. Stečajna veća i stečajni upravnici koji godinama vode i sprovode stečaj često prodaju imovinu kako bi podmirili troškove stečaja. Ne smemo da zaboravimo da u ovakvim uslovima radnici ostaju najčešće kratkih rukava, bez isplaćenih zarada i svih

ostalnih potraživanja. Sporovi poverilaca traju dugo. Sve to pretvara se u jedan začarani krug koji proizvodi negativne efekte i po privredu, i po radnike i po poverioce.

Drugi razlog za izmene Zakona jeste efikasniji i brži stečajni postupak nad preduzećima koja ispunjavaju uslov za pokretanje stečajnog postupka, kao i povećanje stepena namirenja poverilaca.

Istina je i evidentno je da se poslednjih godina vreme vođenja stečajnih postupaka skratilo. Po dužini trajanja stečaja Srbija se u 2017. godini nalazila na 47. mestu Duing biznis liste Svetske banke za region u koji smo svrstani. U proseku, postupci aktivnih stečaja traju oko četiri godine, dok u Srbiji ima stečaja od po dvadesetak godina. Tako imamo nedovršeni stečaj četiri državne banke koji je otvoren još početkom 2002. godine, a koje danas raspolažu velikom nepokretnom imovinom i novčanim sredstvima i nisu za likvidaciju.

To je istovremeno i zahtev Svetske banke i MMF-a, jer smo, nažalost, poznati po višegodišnjim i višedecenijskim stečajima, u kojima se imovina stečajnih dužnika ruinira i propada a da stečajni poverioci veoma često nisu namireni iako ima sredstava u stečajnoj masi.

Prema stepenu namirenja poverilaca, nažalost, spadamo u red neefikasnih stečajnih postupaka. Tek oko jedne trećine poverilaca se namiruje iz stečajne mase. Jedan od razloga jeste upravo i činjenica da sam stečajni postupak „pojede“ značajan deo sredstava preduzeća u stečaju. Prema nekim podacima, čak 20% imovine i sredstava potroši se za neefikasne i dugotrajne stečajne postupke. Kako podaci govore, najveći procenat velikih poverilaca namiri se od stečajnih dužnika gde je za stečajnog upravnika postavljena Agencija za licenciranje stečajnih upravnika.

Naravno, da bi stečajni postupak bio efikasniji, potrebno je da i pravosudni sistem bude efikasniji. U raznim periodima stečajni postupci su vođeni po različitim zakonima o stečaju, a dugotrajni parnični postupci samo produžavaju stečajne postupke.

Prema nekim statističkim podacima, vodi se ukupno 2.096 aktivnih stečajeva, od čega je šezdeset starije od deset godina.

Ima, dakle, dosta razloga da stečajne postupke učinimo efikasnim, da se ne bi ruinirala imovina, niti bilo ko bio oštećen. Verujem da će predložene izmene razrešiti ove probleme i iz ovih razloga Poslanička grupa SPS u danu za glasanje podržaće sve predložene zakonske promene. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Reč ima Ljiljana Malušić.

LjILJANA MALUŠIĆ: Hvala, predsednice.

Poštovana guvernerko sa saradnicima, uvaženi ministre sa saradnicima, mi danas imamo set zakona iz NBS, međutim, zarad javnosti i istine, moram

da kažem istinu, a to je da 31. decembra dug Republike Srbije nije iznosio, kao što kaže mila nam opozicija, četrnaest milijardi evra, nego skoro duplo.

Ja ću vam sada taksativno nabrojati zašto i kako. Pre svega, na kursnim razlikama ostvarili su minus od tri milijarde; kamate za kredit koje mi plaćamo, koje smo platili, jer su uzimali kredit po 7% i 8%, četiri milijarde evra; firme u restrukturiranju, tri milijarde evra (mi smo to ukinuli); zatim, presude neplaćene vojnim penzionerima, dvesta miliona evra, koje je Republika Srbija iz budžeta platila 2017. godine. Zatim, garancije za kredite javnim preduzećima, četiristo miliona evra, nema više toga.

Danas dug iznosi dvadeset četiri milijarde, a njihov dug je 2012. godine iznosio dvadeset sedam milijardi, to je istina. A to – četrnaest milijardi, to je samo zvaničan dug u tom momentu, što se budžeta tiče. Kad vam dođu međunarodne institucije, one ne kažu samo da vidimo taj dug, nego sav dug koji Republika Srbija ima. To je sav dug – dvadeset sedam milijardi evra, a danas dug iznosi dvadeset četiri milijarde evra.

Godine 2015. dug je bio 77% BDP-a, a danas je 59,6% BDP-a. Kao što rekoše moje uvažene kolege, gospodin Arsić i gospodin Kovačević, to je istorijski rezultat. Bravo za Vladu Republike Srbije, bravo za vas, gospođo! O vašoj kompetenciji i znanju ne bih govorila, jer bi mi trebalo mnogo, mnogo vremena. Uostalom, građani Srbije su to prepoznali i nagradili; moram da pričam malo i tome.

Ali ono što bih rekla, mi smo danas na Duing biznis listi sa 97. mesta došli na 43. mesto. To znači da građevinske dozvole izdajemo za trideset dana, a nekad je trebalo dve godine. Zatim, izgrađeno je devedeset fabrika, zaposlili smo preko 180.000 ljudi. Oni 2008. godine otpustili 400.000 ljudi, nezaposlenost 27%. A mi – nijedan građanin Republike Srbije nije otpušten, naprotiv, dobar socijalni program, prekvalifikacija i, napokon, prirodni odliv, odnosno penzionisanje.

Ono što bih još istakla jeste da investicije na godišnjem nivou iznose 2,6 milijardi. U pregovorima smo, to sam čula od naše premijerke, još sa trideset fabrika. Ako se reši Bor, onda smo mi zemlja za primer.

Treba reći, da se ne zaboravi, da smo vratili sve dugove, deo duga njihovog, sve kamate. Pritom, mi uzimamo takođe kredite, sa po jedan i dva procenta, pa je od kapitalnih investicija otvoren „Beograd na vodi“, najveće gradilište u Evropi, Koridor 10 se završava, radi se Koridor 11, gradimo brze pruge, gradićemo metro. Napokon, posle sedamdeset godina priče u prazno, gradiće se i metro. Gradimo stanove za Vojsku, Policiju, BIA, vrednost posla – milijardu evra, biće izgrađeno preko 10.000 stanova. Revitalizovana je „Er Srbija“, Železara Smederevo, šta reći. A o vašim rezultatima, pa, valjda bi mi trebalo sat vremena.

Nemam više vremena, gospođo Tabaković, sati, ne sat vremena, želim vam ličnu i profesionalnu sreću. Srpska napredna stranka će u danu za glasanje podržati sve predloge ovih zakona. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Reč ima Milija Miletić.

Izvolite.

MILIJA MILETIĆ: Zahvaljujem se, predsednice Skupštine.

Uvaženi ministre gospodine Đorđeviću, uvažena guvernerko gospođo Tabaković, kolege poslanici, građani Srbije, ja sam Milija Miletić, dolazim iz Svrljiga, to je najlepša opština u Srbiji, koja se nalazi pored grada Niša, a to je najlepší grad u Srbiji. Inače, ja sam predstavnik Ujedinjene seljačke stranke, a izabran sa liste SNS – Aleksandar Vučić.

Ja ću i današnjeg dana, kao i ranije, podržati set svih ovih zakona. Setimo se šta je bilo pre deset-dvanaest godina, kada je veći broj naših ljudi, radnika, zemljoradnika na određene prevare uzimao kredite. Sa tim kreditima se sada došlo u dubiozu, sad izvršioi dolaze kod njih i uzimaju im stanove, što nije dobro. To je nešto što nikad više ne smemo dozvoliti da se ponovi.

Sa ovim setom zakona imamo mogućnost da dobijemo jeftinije kredite, sa manjom kamatom, da sve bude transparentnije i, konačno, da naš čovek koji želi da uzme kredit vidi šta uzima i koliko treba da vrati. To je odlično.

Imamo ovde i dva zajma, verifikaciju dva zajma, vezano za razvoj zdravstva, to je 25.000.000 evra, i za razvoj i stabilizaciju državnih institucija, odnosno Železnice, Nacionalne službe za zapošljavanje, „Puteva Srbije“, gde ima 140.000.0000 evra. Ja očekujem da ćemo konačno, kada Skupština to dozvoli i ta sredstva uđu u funkciju, imati mogućnost da završimo ono što smo govorili ranije, kada je tu sa nama bila potpredsednica Vlade gospođa Zorana Mihajlović. Očekujem da ćemo tada... Već se radi na završetku pruge koja ide od Svrljiga, preko Knjaževca, Zaječara, prema Negotinu i Prahovu, krenulo se da se radi sa druge strane, a očekuje se da će u narednom periodu biti mogućnosti da se radi rekonstrukcija pruge od Svrljiga prema Nišu, preko Svrljiškog Timoka. Očekujem da će ta mogućnost biti velika šansa da se razvije pruga, odnosno železnička infrastruktura.

Što se tiče ovih zajmova, još nešto je vrlo bitno za nas, vezano za domove zdravlja, gde postoji mogućnost da se uloži kroz ovu pozajmicu. Očekujem da ćemo tu imati mogućnost da se za male domove zdravlja, kao što su domovi zdravlja u Svrljigu, Gadžinom Hanu, Beloj Palanci i tim malim opštinama, kroz ta sredstva obezbede određeni smerovi odnosno potrebe, kao što je internista, kao što je hitna pomoć, kao što je obnova određenih domova zdravlja, jer to je stvarno potrebno da se uradi za te naše male opštine.

Inače, ja ću sada govoriti, tu je sa nama ministar Đorđević, jer, evo, unazad nekoliko dana po prvi put je data mogućnost da se preko Ministarstva

za rad i socijalnu politiku obezbede sredstva i obezbeđena su sredstva za naše žene koje žive na selu, imaju sada po 10.000 naknadu za narednih godinu dana. To je prvi put, toga dosad nije bilo. Uvaženi ministre, ja vam stvarno čestitam, to je stvarno bilo potrebno. Po prvi put je prepoznata naša žena na selu.

Još jednom, ja ću kao poslanik Ujedinjene seljačke stranke, izabran sa liste Srpske napredne stranke, glasati za sve ove predloge zakona zato što imam poverenje u našu vladu, imam poverenje u vas, guvernerko, a posebno poverenje imam, najveće poverenje imam u našeg predsednika Aleksandra Vučića.

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Zahvaljujem.

Saglasno članu 27. i članu 87. st. 2. i 3. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da će Narodna skupština danas raditi i posle 18 sati zbog potrebe da Narodna skupština što pre donese akte iz dnevnog reda ove sednice.

Sada reč ima guverner gospođa Tabaković.

Izvolite.

JORGOVANKA TABAKOVIĆ: Zahvaljujem.

Ja ću vrlo kratko pošto je gospođa Ljiljana Malušić govorila o broju zaposlenih i vrlo lepo obrazložila šta je to podiglo kvalitet naših odnosa sa međunarodnim finansijskim institucijama, ono sakriveno ispod tepiha, pa ispod crte, pa vanbilansno, a šta je to u stvari danas. Želim samo jedan podatak da dopunim: broj zaposlenih za manje od tri godine iznosi 176.000, novozaposlenih 176.000. I nije promenjena metodologija. Priča da onaj ko se jednog dana evidentira kao zaposlen, pa mi to sada nešto... Znači, anketa o radnoj snazi, apsolutno ista, važila je tada, važi i danas. Podatak kojim se posebno ponosimo jeste da danas u privatnom sektoru radi preko milion i po zaposlenih.

Mladaj kolegini Ani, koja se tako lepo pripremila, ali i kolegini koja je odsutna, imam jednu molbu. Mogu ja sa svojim timom, a zaista radimo mnogo, da budem ne znam koliko posvećena i da imam znanja i iskustva, bez koordinacije monetarne i fiskalne politike koju je ustanovio Aleksandar Vučić kao premijer i bez tih istih odnosa prema građanima Srbije (zato samo ovo ističem, broj zaposlenih) ne bismo mi bili u stanju da uradimo ništa.

Jedna ruka ljudskog organizma je polovična. Srbija je danas, kroz ovakav odnos monetarne i fiskalne politike NBS i Vlade, čovek koji korača u pravu budućnost i ima dve ruke i funkcioniše kao zdrav organizam, ne trčeći, već hodajući stabilno u budućnost, koja mora da bude dobra budućnost za najveći broj građana Srbije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

U skladu sa članom 87. st. 1. Poslovnika Narodne skupštine, određujem pauzu u trajanju od jednog sata. Sa radom nastavljamo u 15.00 sati, diskusijom kolegice Milanke Jevtović Vukojičić.

Zahvaljujem.

(Posle pauze – 15.00)

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo sa daljim radom.

Reč ima narodni poslanik Milanke Jevtović Vukojičić.

MILANKA JEVTOVIĆ VUKOJIČIĆ: Zahvaljujem.

Uvažena guvernerko sa saradnicima, kolege poslanici i poslanice, poštovani građani Srbije, pred nama se nalazi set zakona čiji je podnosilac NBS, kao i zakoni čiji je podnosilac Ministarstvo privrede. Srpska napredna stranka nema dilemu i u danu za glasanje podržaće sve zakonske predloge zato što oni jesu u interesu građana, u interesu privrede, u interesu razvoja i napretka Republike Srbije.

Najpre želim da istaknem da smo ovde od pojedinih poslanika različitih pojavnih oblika „žutog preduzeća“ u prethodna dva dana imali prilike da čujemo razne zamerke. Doduše, te zamerke se nisu odnosile na predložene zakone s obzirom na to da oni, izgleda, nisu ni imali vremena da pročitaju predložene zakone.

Moram da istaknem da su kritike dolazile i od onih koji su opljačkali decu ometenu u razvoju, koji su uzurpirali najkvalitetnije zemljište na Košutnjaku gradeći kuću „Velikog brata“ pod izgovorom da grade dnevni boravak za decu, od onih u čije vreme je dinar bio četvrta najslabija valuta – zamislite, poštovani građani, četvrta najslabija valuta od ukupno 178 zemalja sveta! – od onih od kojih je MMF glavom bez obzira otišao 2011. godine, od onih koji su otpustili 400.000 radnika, od onih u čije vreme su se mnogi gradovi u Srbiji upravo zbog siromaštva, zbog toga što građani nisu imali posla, nazivali gradovima u „dolinama gladi“, od onih u čije vreme su mašinski inženjeri, lekari morali da rade raznorazne poslove – naravno, ne u skladu sa svojim kvalifikacijama – za nadnicu da bi prehranili svoje porodice. Krajnje licemerno i duboko nemoralno prema građanima Srbije!

Doduše, građani Srbije su to prepoznali pa od 2012. godine u kontinuitetu poverenje daju Srpskoj naprednoj stranci i Aleksandru Vučiću zato što iza politike SNS-a stoje rezultati, stoji zaposlenost, bolji život i standard svakog našeg građanina.

Oni u čije vreme je postojalo 27% nezaposlenih građana danas govore o nezaposlenosti, a nezaposlenost je za ovo vreme smanjena na 12%. Ona je, naravno, i dalje velika, ali SNS i Vlada Aleksandra Vučića, a Vlada Ane

Brnabić nastavila je to u kontinuitetu da čini, stvaraju ambijent za veće upošljavanje radnika i, samim tim, za povećanje kvaliteta života i standarda svih naših građana.

Naravno, moram da istaknem da je u njihovo vreme, odnosno u vreme „žutog preduzeća“, inflacija bila dvocifrena. Danas, od 44 zemlje EU, 31 zemlja nema visoku inflaciju, odnosno ima deflaciju. Srbija se danas nalazi u grupi od 31 zemlje kada je u pitanju inflacija, što znači da se nalazi u okvirima evropskog cilja odnosno u ciljanim granicama inflacije, kako je to i predviđeno.

Zašto je važna ova niska inflacija? Niska inflacija i te kako obezbeđuje kupovnu moć građana Srbije i utiče na poboljšanje kvaliteta života. Tako to rade NBS i odgovorna vlada od 2014. godine, na čijem je čelu bio sadašnji predsednik Aleksandar Vučić.

Takođe moram da istaknem da je u ovom periodu od šest godina povećan BDP. Samo u prvom tromesečju ove godine BDP je povećan za 4,5%. Šta je važno ovde napomenuti? Važno je napomenuti njegovu strukturu. Struktura rasta BDP-a zasniva se upravo na investicijama i aktivnostima u realnom sektoru, pre svega u sektoru građevinarstva i prerađivačkoj industriji. Moram da istaknem da je u sektoru prerađivačke industrije u četrnaest grana prerađivačkog sektora samo u prvom tromesečju zabeležen dvocifren rast izvoza, što i te kako utiče na rast BDP-a. Takođe moram da istaknem da su planirane investicije 2,6 milijardi evra. To svakako pokazuje da investitori imaju poverenje pre svega u političku ali i u finansijsku stabilnost naše zemlje.

Ono što takođe želim da istaknem, a tiče se zakona o izmenama i dopunama Zakona o platnim uslugama, želim da pohvalim Narodna banka Srbije zato što je Zakon o platnim uslugama donet ovde u Narodnoj skupštini 2014. godine, a počeo je sa primenom 2015. godine. Narodna banka Srbije se odnosila krajnje odgovorno prema ovom zakonu, odgovorno u smislu praćenja implementacije ovog zakona i suočavanja sa teškoćama koje su se pojavile prilikom njegove realizacije. To znači da je praćenje implementacije zakona i te kako važno s aspekta zaštite korisnika platnih usluga. Ovim zakonom, u stvari, povećava se kvalitet zaštite korisnika platnih usluga.

Takođe želim da istaknem vrlo značajan aspekt ovog zakona, a to je aspekt finansijske inkluzije, odnosno finansijske uključenosti svih građana u finansijski sistem i korišćenje platnih kartica i finansijskih usluga. Zašto je to važno? To je i te kako važno s aspekta smanjenja sive ekonomije, ali i s aspekta pranja novca i, eventualno, s aspekta finansiranja terorizma.

Moram da istaknem da je prvi put ovim predlogom zakona pravno određeno šta su to platni računi i šta su osnovne platne usluge.

Naravno, ovaj zakon je značajan i s aspekta usaglašavanja sa Direktivom 92 iz 2014. godine koju je donela EU.

Takođe, sada su banke dužne da, na njegov zahtev, svakom građaninu koji ima zakoniti boravak u Republici Srbiji omoguće otvaranje tekućeg računa, odnosno korišćenje osnovnih finansijskih usluga.

Gospođo guvernerka, 6. avgusta 2012. godine, simbolično na dan rudara, ovde u Narodnoj skupštini izabrani ste za guvernera Narodne banke Srbije. Moram da istaknem da ste za ovih šest godina rudarskim radom, a to znači svojom odgovornošću, marljivošću, upornošću, vodili adekvatnu monetarnu politiku čuvajući kredibilitet Narodne banke Srbije, koja je stara 130 godina. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Boban Birmančević.

Izvolite.

BOBAN BIRMANČEVIĆ: Hvala.

Poštovani predsedavajući, poštovana guvernerko Narodne banke, poštovani ministre, poštovani kolege poslanici, poštovani građani, ova skupština sa ovako značajnim dnevni redom zaslužuje veću pažnju onih koji se deklarišu kao borci za pravdu i borci za građane. Upravo 2012. godine, kada je Srpska napredna stranka zajedno sa svojim koalicionim partnerima preuzela odgovornost za budućnost Republike Srbije, kada je guvernerka postavljena u ovoj skupštini za guvernera Narodne banke, problemi koji su zatečeni bili su na granici bankrota; što bi neko rekao, bili smo na nekoliko dana od bankrota. Država više nije imala put – kao kad uđete u jednosmernu ulicu i dođete do kraja zida. Tako je to izgledalo 2012. godine.

Na današnji dan, ono što je urađeno u državi Srbiji i Narodnoj banci Srbije za svaku je pohvalu i verovatno će biti korišćeno za analizu na školama i u Srbiji i u inostranstvu. Dvesti stanje u NBS u poziciju u kojoj se nalazi na današnji dan bila je nemoguća misija. Ono što su drugi obećavali u predizbornim kampanjama ova guvernerka i ova vlada pretvorile su u stvarnost. Dinar se na današnji dan nalazi na poziciji druge najbolje valute u poslednjih godinu dana u svetu, što je podatak koji dovoljno govori sam za sebe i podatak koji bi svakom ovde u Srbiji trebalo da bude za ponos i diku. Da li je to lako? Nije. A da li je izvodljivo? Evo, pokazalo se da jeste.

Ono što „žuto preduzeće“... Nikog od njihovih predstavnika ne vidim ovde. Pre mene je bio prijavljen da govori Milojević Radoslav, poznatiji kao Kena, koji se izjasnio protiv, samo je pitanje protiv čega, odnosno protiv koga. Svi oni koji ovakve zakone Narodne banke Srbije ne podržavaju nisu protiv tih zakona, nego su protiv svojih građana.

Dobro je da ovde imamo jedan zakon koji je vrlo bitan, to je Zakon o privrednim društvima. I Zakon o stečaju. Meni to „žuto preduzeće“ najviše liči na preduzeće u stečaju, koje ima dugove koje, nažalost, ne možemo tako brzo i lako da vratimo, koliko su godina pravili te dugove. Srpska napredna stranka i

građani su uspjeli nešto da vrata, ali će biti potrebno još vremena, jer dugovi su bili preveliki. Da imaju obraza i da imaju časti, bar bi uputili izvinjenje svojim građanima. Da imaju obraza i časti, izvinjavali bi se svaki put kad ustanu. Prvo bi uputili izvinjenje građanima zbog toga šta su im uradili za vreme vlasti od 2000. do 2012. godine, u različitim oblicima i različitim sastavima.

Dodatni problem je to što su taj brod koji tone, to njihovo „preduzeće u stečaju“, napustili skoro svi, a ovi ostaci koji su ostali niti znaju šta rade, niti u kom pravcu plovi njihov brod. Ali to je njihov problem, a ne problem SNS-a i građana.

Srpska napredna stranka ima odgovornu vladu i ima stabilnu Narodnu banku Srbije. Upravo je stabilnost Narodne banke Srbije jedan od osnovnih stubova stabilnosti države. Stabilnost kursa, niska inflacija, povećane devizne rezerve, najnovije platne usluge u skladu sa digitalnim trendovima, sigurnost svakog pojedinca, svake poslovne transakcije i sigurnost svakog privrednog društva bez obzira na njegovu veličinu jesu upravo ono što je Narodna banka Srbije postavila i postavlja i istrajaće u tome da to bude noseće i jedino načelo poslovanja Narodne banke Srbije.

Ono što je bitno, što ljudi razumeju i mislim da su dobro razumeli, a to upravo pokazuju i rezultati koje je Srpska napredna stranka na svim izborima od 2012. do 2018. godine ostvarila, to je pre svega timski rad. S jedne strane je stabilna Narodna banka Srbije, s druge strane stabilna Vlada, s treće strane stabilna većina u Narodnoj skupštini, a to je posledica – čega? Pa, posledica glasova koje građani na izborima daju onome kome veruju.

Ono što niko pre SNS-a nije dobro razumeo, to je upravo timski rad. U jednom timu, ako svi ne rade svoj deo posla kako treba, od tog tima neće da bude ništa, neće da bude ni rezultata. Ono što je dobro i što je sigurno za diku i Srbiji ali pre svega predsedniku Republike Srbije i svima nama, to je da se taj timski rad ne ogleda samo u timskom radu Vlade, Narodne banke Srbije, Narodne skupštine, nego svakog pojedinca i svakog građanina. Smatram da je upravo tim koji predvodi Aleksandar Vučić tim u kome igraju svi naši građani i u kome svi naši građani odlučuju o tome šta će i kako uraditi.

I u narednom periodu ono što daje zaista dobru volju svima onima koji su radili od 2012. godine i koji rade na današnji dan, to je da građani prepoznaju to što se radi, prepoznaju rezultate. Bilo ko ko pokušava da negira te rezultate, negira pre svega svoje građane, jer oni vrlo dobro znaju ko je šta i na koji način radio u Republici Srbiji.

Ono što ću reći za kraj, ali ne smatram to manje bitnim, jeste da u narednom periodu, koliko god ovi rezultati rada NBS bili fantastični, gledajući bilo koji pokazatelj – od broja zaposlenih do pomenute niske inflacije, stabilnosti kursa i, ponoviću, nemoguće misije da dinar bude druga valuta u

svetu u poslednjih godinu dana – rezultati mogu biti još bolji, a jedan od uslova su upravo ovi zakoni.

Pozivam sve građane da prate ovaj rad Skupštine, i da svi poslanici koji misle dobro svojim građanima i svojoj državi podrže zakone, jer glasanje za ove zakone jeste glasanje za budućnost Republike Srbije. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Sonja Pavlović. Nije tu.

Reč ima narodni poslanik Marko Atlagić.

Izvolite, kolega.

MARKO ATLAGIĆ: Poštovani potpredsedniče Narodne skupštine gospodine Arsiću, poštovana guvernerko sa saradnicima, poštovani ministre Đorđeviću sa saradnicima, drago mi je da vas vidim u ovolikom broju u ovom visokom domu, što govori o vašem predanom radu, i vaših saradnika.

Ovi zakoni koji su danas na dnevnom redu imaju svoje uporište u ekspozeu predsednice Vlade Republike Srbije gospođe Ane Brnabić. Na stranici 68 njenog ekspozea piše: „Sa četvrtom digitalnom revolucijom imamo šansu da nadoknadimo zaostajanje i uhvatimo priključak sa razvijenim zemljama“. Međutim, poštovani narodni poslanici, to nije dovoljno ako pre toga nemamo osiguran jedan uslov, a taj uslov jeste stabilnost. Bez stabilnosti ne možemo ostvariti ovaj zadatak koji je naznačen.

Na taj uslov stabilnosti ukazao je bivši predsednik Vlade Republike Srbije i aktuelni predsednik Republike Srbije, gospodin Aleksandar Vučić, još 9. avgusta gospodnje 2016. godine u svom ekspozeu. Na stranici 53 svog ekspozea piše: „Stabilnost, ekonomska i politička, jeste uslov za nove investicije, bez stabilnosti ne bi bilo stranih investicija“.

Poštovani narodni poslanici, i prilikom polaganja zakletve za predsednika Republike Srbije gospodin Aleksandar Vučić je u ovom visokom domu, 31. maja gospodnje 2017. godine, rekao: „Dakle, mir i stabilnost jesu i biće srž mog budućeg političkog delovanja“.

Zahvaljujući stabilnosti, Narodna banka Srbije je očuvala cenovnu i finansijsku stabilnost, doprinela stabilnijem privrednom okruženju. I ne samo to, gospodo narodni poslanici, nego i nižim troškovima zaduživanja, ubrzanijem privrednom rastu i popravljanju kreditnog rejtinga.

Za vreme mandata dr Jorgovanke Tabaković Republika Srbija je postigla, posle ekonomskog sunovrata u koji nas je dovela stranka bivšeg režima, odličan rezultat. Prvo, inflacija je sa dvocifrenog nivoa dovedena na nivo kao u evropskim zemljama. Da li je tako, gospodo iz bivšeg režima, ili nije? Vidim da vas nema u ovom visokom domu. Jedino je danas bila (njena kartica je još ovde) gospođa Čomićka; žao mi je što je nema, verovatno se bave izborima unutar stranke. Žao mi je što je propala na izborima, što je gospodin Lutovac zvani „Zalutovac“ dobio na izborima.

Drugo, samo za godinu dana inflacija je spuštena sa 12,9% u 2012. godini, kakvu ste nam vi, gospodo iz bivšeg režima, ostavili, na 2,2 oktobra 2013. godine.

Treće, tokom prethodnih pet godina, za vreme mandata gospođe Tabaković, inflaciju smo očuvali na prosečnom nivou 1,9%. Da li je tako, gospodo iz bivšeg režima? Da li je tako, gospodo iz opozicionih klupa?

Četvrto, za vreme mandata gospođe Tabaković očuvali smo stabilnost deviznog kursa, kursa dinara prema evru. Godine 2008, da podsetim, do 2012. godine, za vreme stranke bivšeg režima, prilikom preuzimanja i dolaska na vlast SNS-a, evro je iznosi 89 dinara, a prilikom preuzimanja vlasti SNS-a na 120 dinara su ga naterali, stranka bivšeg režima. Dakle, mi smo tu zaista ostali. Da li je tako, gospodo iz bivšeg režima?

Žao mi je, gospodo kamermani, možete pokazati, što ih nema, ali znam da su u kancelarijama ovog visokog doma ili eventualno od svojih kuća posmatraju, da se slažu s ovim mojim konstatacijama.

Peto, za vreme vlasti Srpske napredne stranke, od 2012. do 2018. godine, ostao je gotovo nepromenjen dinar prema evru. Ojačao je za 0,3%, pri čemu su devizne rezerve povećane za 375.000.000 dinara, samo po osnovu inflacije. Da li je tako, gospodo iz bivšeg režima i gospodo iz opozicionih klupa?

Za vreme katastrofalne vlasti bivšeg režima, 2008–2012. godine, dinar je izgubio trećinu, 33,2% svoje vrednosti prema evru. Da li je tako, gospodo iz bivšeg režima i gospodo iz opozicionih klupa?

Molim vas, potpredsedniče Arsiću, ove neartikulisane glasove, ako možete, da otklonite.

Stabilnost kursa doprinela je da privredni ambijent bude predvidiv, a time i jačanju ekonomske spoljnotrgovinske stabilnosti. Za vreme mandata Jorgovanke Tabaković povećane su bruto devizne rezerve NBS za 409.000.000 evra, a one iznose 10,5 milijardi.

S tim u vezi, citiram gospodina predsednika Aleksandra Vučića, predsednika države: „I na svemu tome, na toj promeni, izgradili smo temelj sopstvene budućnosti, budućnosti ove zemlje“, 31. 5. 2017. godine, predsednik Republike, prilikom polaganja zakletve u ovom visokom domu.

Mi smo danas čuli, gospođu Tabaković, kritike iz stranke bivšeg režima, čoveka u prvom redu. Video sam da ste negodovali, jer ste se čudili kako iznosi netačne podatke. A to vam govori narodni poslanik koji je bio predsednik Opštine Smederevska Palanka. On je za svog mandata ostavio u dugu Opštinu za 4.000 milijardi. A samo za jedno veče popio je 120.000 u jednom kafiću. I nije čudo što još uvek na zidu u centru Smederevske Palanke stoji jedan grafit: „Istina je živa, u Palanku nema piva; ostala je samo pena, popio ga žuti Kena. A pivo je bilo skupo, em ga pio, em se kupo. Šta pije

kafana, budžet plaća sve, ja sam žuti Kena, iz Glibovac, bre.“ Toliko o njemu i njegovim kritikama.

I, na koncu, pripadnici bivšeg režima, u likovima kao što su Boris Tadić zvani „Lipicaner“, Dragan Šutanovac zvani „Zgrabinovac“, Zoran Živković zvani „Poljoprivrednik u Pokušaju“, Saša Radulović zvani „Kralj Stečaja“, Đorđe Vukadinović zvani „Đorđe Vlah“, Vuk Jeremić zvani „Vuk Potomak“, Saša Janković zvani „Sale Prangija“, Balša Božović zvani „Golobradi Gusar sa Maldiva“, Dragan Đilas zvani „Điki Mafija“, Boško Obradović zvani „Lupetiv“ (izmislio osmi padež „lupetiv“, jer stalno lupeta u ovoj Narodnoj skupštini), Radoslav Milojević zvani „Pivopija“ i Zoran Lutovac zvani „Zalutovac“, uveliko su pridoneli ekonomskom i sveukupnom propadanju naše otadžbine. Zato su ih građani Republike Srbije bacili na političko smetlište, iz kojeg se zasigurno više neće vratiti i uništavati našu zemlju.

Poštovana guvernerko, poštovani potpredsedniče, poštovani ministri, bivši režim uništio je našu prošlost, uništio je našu sadašnjost, uništili su budućnost dece naše, a da su ostali na vlasti još samo godinu dana, uništili bi i naše korene. Zato je, uz pomoć Boga i uz pomoć građana Republike, pobedila Srpska napredna stranka, na čelu sa gospodinom Aleksandrom Vučićem pod čijim kormilom naš brod svakodnevno sigurno plovi ka zacrtanom cilju, a to je moderna, prosperitetna, stabilna i bogata Srbija.

Guvernerko, želim vam svaku sreću, s nadom i željom da ćete i dalje voditi NBS na dobrobit građana Republike Srbije i naše otadžbine.

(Vjerica Radeta dobacuje s mesta.)

To je stvar vaše civilizacijske kulture.

Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, narodni poslanik Vjerica Radeta. Izvolite.

VJERICA RADETA: Javljam se na osnovu člana 27. jer neprimereno je, zaista, to što je kolega malopre govorio. Dobacivanje je nazvao nekim neartikulisanim glasovima, a cela Srbija njega pamti po tome što, kada nešto Marijan Rističević kaže, on počne „auuu“ da viče, ali dobro.

Htela sam da intervenišem po članu 107. pa sam se onda predomislila. Evo, sada apelujem na sve kolege narodne poslanike da se ne intervišu po članu 107. koji govori o poštovanju dostojanstva Narodne skupštine, jer ne postoji način da bilo ko u ovoj sali povredi dostojanstvo Narodne skupštine onako kako je to uradio Meho Omerović pre dva dana kada je na aerodromu u Frankfurtu ukrao neku kozmetiku i, što je najgore, pokazao diplomatski pasoš. To je zaista neviđena bruka i najgore moguće ponižavanje Narodne skupštine i najgore moguće gaženje dostojanstva Narodne skupštine.

Zbog toga sam mislila da bi trebalo da se dogovorimo možda, sve poslaničke grupe, da se član 107. ovde više ne pominje dokle god je Meho Omerović narodni poslanik, jer nikada niko više neće moći povrediti dostojanstvo Narodne skupštine nego što je to svojim lopovlukom i krađom uradio Meho Omerović na aerodromu u Frankfurtu. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Da li želite da se Skupština u danu za glasanje izjašnjava? (Ne.)

Pravo na repliku, narodni poslanik Dragan Vesović.

Izvolite.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući, što sam dobio pravo na repliku.

Zaista smatram da ne priliči uvaženom kolegi Atlagiću da govori na način na koji govori. Prvo, osobe koje pominje uopšte nisu prisutne. To spada u nešto što bi se zvalo možda neko kućno vaspitanje; ja inače ne volim da pričam o osobama koje nisu tu. Drugo, iznosi sasvim neke osnove i činjenice koje zaista nemaju veze sa životom.

Ne znam, uvaženi kolega Atlagiću, kada su to predstavnici Srpskog pokreta Dveri bili u vlasti da bi bili „bivša vlast“, ali me čudi da u vašem izlaganju ne pominjete koalicione partnere koji su bili i bivša i sadašnja vlast. Čudi me da niste spomenuli i neke druge političare koji takođe nisu ovde, u čijoj ste stranci bili. Tako da vas molim da ne dolazimo u situacije da repliciramo i da trošimo vreme i gospodi koja je došla da nam obrazlaže zakone. Smatram da imamo pametnijih i povoljnijih stvari da pričamo. Ali zaista nema razloga da non-stop... Jedanput to bude simpatično, drugi put bude smešno, treći put je meni tužno. Ne meni, nego svima. Ne priliči vam. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, narodni poslanik Miljan Damjanović.

MILJAN DAMJANOVIĆ: Morao sam da reagujem s obzirom na to da vidim da nije prihvaćen zaista sjajan predlog poslanika Vjerice Radete oko toga da se ukine član 107, pa se pozivam na član 68. gde se kaže da Narodna skupština obrazuje anketni odbor, odnosno komisiju radi sagledavanja stanja u određenoj oblasti i utvrđivanja činjenica o pojedinim pojavama ili događajima. Zaista je trebalo da ... Ukoliko već nećete da prihvatite ovaj predlog da se formira anketni odbor, da vidimo koje su to činjenice koje su zapravo dovele do toga da Meho Omerović mora u datom trenutku u jednoj ruci da drži karmine i parfeme, a u drugoj ruci stomak, ili pasoš.

Napravljena je velika bruka i našem parlamentu i čitavoj naciji. Da li je ovo ogledalo vladajućeg režima? Mi ne želimo da verujemo da je to ogledalo vladajućeg režima. Zbog toga je ovo pravi trenutak ne da se gostuje na TV Prva i priča o tome da li su creva popustila ili nisu, već da vidimo kako je sa

pasošem, dok je drpio u fri-šopu određene stvari, trčao do toaleta i objašnjavao se sa policajcima. Ili je možda bio pravi razlog da...

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Damjanoviću...

(Miljan Damjanović: Kažite.)

Znate, procedura je predviđena Poslovníkom za formiranje anketnog odbora. Izvolite, napravite inicijativu i onda je uputite Narodnoj skupštini.

(Miljan Damjanović: Da bude vaša inicijativa.)

I nemate potrebe da nas za vašu inicijativu ubeđujete. Kao što sam rekao, ukoliko želite da o tome raspravlja anketni odbor, napravite inicijativu, uputite je Narodnoj skupštini, pa ćemo da donesemo odluku.

Da li želite da se Skupština izjasni o tome u danu za glasanje?

(Miljan Damjanović: Ne.)

Pravo na repliku, narodni poslanik Marko Atlagić.

Izvolite.

MARKO ATLAGIĆ: Poštovani potpredsedniče, samo dve rečenice.

(Vjerica Radeta: Kako na repliku?)

Ja mogu shvatiti i razumeti gospodina iz jedne stranke čiji predsednik danas nije u ovom visokom domu, ali ga podsećam da ga redovno nema (ne stalno, ali često ga nema); ne samo njega, nego svih predsednika stranaka iz bivšeg režima.

Molim kamermane da građani vide od stranke bivšeg režima da li ikoga ima. To je svakodnevno. Ali podsećam ih da primaju platu u ovom visokom domu. To nije pošteno, gospodo, to nije moralno. Za iznete argumente u ovom visokom domu treba da se sedi, da se izučava, da se ima ideja, da se ima protivpredlog, a to traži predan rad. Oni nisu u stanju da sede ovde, da izdrže, a kamoli da nešto ozbiljno rade.

Što se tiče njegovog predsednika, kada dođe, onda ću specijalno... Slažem se, čekaćemo ga, pa ćemo videti za šta je odgovoran, za koliko hiljada evra, samo iz jednog preduzeća. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Radi informacije, kolega Atlagić je dobio pravo na repliku na osnovu pominjanja imena i prezimena.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Kosanić.

Izvolite.

ĐORĐE KOSANIĆ: Zahvaljujem.

Poštovani ministre Đorđeviću, poštovana guvernerko, gospođo Tabaković sa saradnicima, poštovani predsedavajući, poštovane dame i gospodo narodni poslanici, da pokušam da se vratim na temu. Pred nama je danas objedinjena rasprava o više predloga zakona i Poslanička grupa JS u danu za glasanje podržaće pomenute predloge zakona. Moj kolega Vojislav Vujić, kao ovlašćeni ispred Poslaničke grupe JS, govorio je o svim predlozima zakona u ovoj objedinjenoj raspravi, a moje izlaganje danas biće usmereno na

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima i Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o stečaju.

Na samom početku, kada je reč o Predlogu zakona o izmenama Zakona o privrednim društvima, da kažem da je cilj ovog predloga zakona unapređenje privrednog ambijenta, poboljšanje pozicije Srbije na rang-listi Svetske banke o uslovima poslovanja i, što je najvažnije, čini mi se, ministre, promena svesti kod naših privrednika ali i opšte slike Srbije u svetu. S druge strane, svakako jedan od ključnih ciljeva jeste nastavak usaglašavanja zakonske regulative sa propisima Evropske unije vezano za Poglavlje 6.

Vraćajući se na sam predlog zakona o privrednim društvima, najbitnije izmene koje ovaj zakon donosi odnose se na omogućavanje elektronske registracije na prvom mestu, kao jedan od važnih koraka u uspostavljanju elektronskog poslovanja u sklopu digitalizacije čitavog društva. Dakle, praktično, zahvaljujući ovoj odluci, počće nova era u poslovanju privrednih društava u Srbiji. Ona će omogućiti, sa prethodno donetim zakonom o elektronskom poslovanju i pratećim podzakonskim aktima, da pravna lica postepeno pređu na elektronsko poslovanje koristeći elektronsku dokumentaciju i potpis, elektronsku razmenu podataka, kao i elektronski arhivirana dokumenta.

Ministre, čini mi se da ovo praktično znači da ćemo mi za dve-tri godine u potpunosti moći elektronski da registrujemo firmu. Da bi se to postiglo, da bismo, kako se kaže, od kuće mogli klikom da registrujemo firmu, promenimo sedište firme ili izvršimo promenu nekog drugog podatka, potrebno je da zažive softveri i da ti softveri mogu da podrže ovo što hoćemo da uradimo.

Prema predlogu ovog zakona, privrednim društvima ne može se više uvesti obaveza upotrebe pečata u poslovnim pismima i drugim dokumentima. Primenom ovog zakona prestaju da važe odredbe kojim se pravna lica obavezuju na upotrebu pečata i u dvanaest drugih zakona.

Ono što želim da kažem, ne dužeći više o ovom zakonu, jeste da će Poslanička grupa JS u danu za glasanju podržati ovaj predlog zakona.

Kada je reč o drugom predlogu zakona, Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o stečaju, treba reći da je cilj ovog Zakona o stečaju najpovoljnije namirenje poverilaca, kao i zaštita poverilaca od diskriminacije. Kada kažem zaštita od diskriminacije, ministre, mislim da jedan poverilac ne bude u boljem položaju nego drugi poverilac.

Isto tako, želim da kažem da stečaj nije samo pravni već i privredno-sociološki fenomen kada je posledica stečaja prestanak radnog odnosa svima u preduzeću nad kojim je otvoren stečaj.

Ministre, siguran sam da ćete se u potpunosti složiti sa mnom da smo mi imali sve ovo od 2002. do 2012. godine kao posledicu, blago da kažem,

katastrofalnih privatizacija ili, najblaže da kažem, katastrofalnog zakona od one 2002. godine. Trenutno se kod nas smanjuje broj stečajeva, jer se u procesu ozdravljenja pravosuđa ažurnije postupa u stečajnim predmetima, odnosno veliki broj stečajnih dužnika je prodat. Oni koji su zbog stečaja izgubili posao, bilo ih je od 2002. do 2012. godine popriličan broj, vraćaju se na posao a proizvodnja je oživela. Da ne idem dalje i da ne pričam o velikom broju slučajeva što se tiče ovoga, pomenuću samo Železaru Smederevo.

Ministre, na samom kraju, zbog vremena koje ima naša poslanička grupa i ne dužeći više, želim da kažem da je i ovaj zakon velik iskorak napred – predviđa bolju naplatu poverilaca, smanjenje troškova i skraćenje vremena stečajnih postupaka. Poslanička grupa JS glasaće kako za ova dva predloga zakona, tako i za sve zakone iz ove objedinjene rasprave. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Srđan Nogo.

Izvolite.

SRĐAN NOGO: Zahvaljujem.

Najpre, hteo bih da pohvalim nešto što sam čuo neposredno pre pauze u odgovoru na izlaganje poslanice Gordane Čomić, kada je guvernerka pomenula pojačano forsiranje Dina kartica i potrebu da se taj promet stavi pod našu kontrolu. Ako je to neka namera u budućnosti Narodne banke, svakako je to ono što Dveri govore već dugi niz godina i za šta se zalažu i imaćete našu podršku za to.

Takođe, hteo bih da kažem da su mnogi poslanici, naročito vladajuće većine, često u ovoj raspravi danas i u petak pominjali plaćanje putem mobilnih telefona i napredak u tehnologijama. Hteo bih da građane Srbije, narodne poslanike, kao i aktuelnu vlast informišem, odnosno podsetim da je taj patent u svetskim okvirima patent jednog srpskog državljanina, koji je to patentirao pre više od petnaest godina. Ali, kao i mnogo štošta u ovoj zemlji, bio je žrtva ozbiljnog kriminala, pre svega političkog kriminala oličenog tada u liku Dušana Mihajlovića i Tahira Hasanovića, zatim Caneta Subotića, Darka Šarića, Nenada Kovača, Cvetka Kovača, pa danas do Nikole Petrovića, jer mu je taj patent otet. Vladajuća većina i Aleksandar Vučić vrlo dobro znaju o čemu govorim i o kom čoveku govorim. Samo radi informacije, s obzirom na to da je pominjano, želeo sam na to da ukažem.

Godine 2016, kada je formiran ovaj saziv Narodne skupštine, u sali 1 ovde u prizemlju Narodne skupštine tadašnji predsednik Vlade i kandidat za novog predsednika Vlade, Aleksandar Vučić, obavljao je konsultacije i sastanke sa predstavnicima poslaničke grupe. Ja sam bio deo delegacije Srpskog pokreta Dveri koja je razgovarala s Aleksandrom Vučićem skoro sat vremena. Mi smo mu tom prilikom dali neke dokumente i dobar deo te dokumentacije odnosio se na poslovanje banaka.

Naime, u ovom dokumentu koji je on dobio, a koji ja držim u ruci, mi smo izneli podatak da su u periodu od 2007. do 2016. godine banke izvršile poreskih utaja i nelegalnog iznošenja novca iz zemlje u iznosu od preko trideset milijardi evra. Objasnili smo mu način, najčešće kroz dva posla, kako se taj novac iznosi, gde bi država Srbija, samo u odnosu na tu cifru, ostala uskraćena poreza u vrednosti od četiri i po milijarde evra. Sve to je, naravno, omogućeno zato što nadležni državni organi, uključujući NBS, ali i nadležna tužilaštva, ne rade svoj posao.

Da je ovde ceo sistem napravljen da se štite banke, nauštrb srpske privrede, srpkog budžeta i običnih građana, svedoči činjenica kakvi nam zakoni stižu u proceduru. Podsetio bih da su 2015. godine, prilikom izmena Zakona o bankama, doneta određena pravila koja dodatno štite položaj banaka. Naime, tada je omogućeno da zaposleni u Narodnoj banci Srbije i lica kojima Narodna banka poveri obavljanje određenih funkcija ne mogu odgovarati za štetu koju su u svom poslu načinila, izuzev ako se dokaže da nisu postupala u dobroj veri, što je praktično nezamislivo, a Narodna banka snosi sve troškove njihovog zastupanja.

Takođe, čemu služi član 9b Zakona o bankama, koji je tada donet, gde se iz opšteg režima pristupa informacijama od javnog značaja izuzimaju podaci koji se tiču kontrole poslovanja i boniteta banaka? Znači, da li je neka banka kršila propise, da li je Narodna banka izvršila neku sankciju prema tim bankama, proglašava se za tajnu.

Naravno, ja imam ovde podatke (koje ste vi klasifikovali kao tajne) da je u periodu od 2007. do 2014. godine, kako smo tada dali gospodinu Vučiću, ukupno 489.984.649 dinara izrečeno, što bankama, što licima koja se nalaze u upravnim odborima banaka. Hteo bih da pitam guvernerku, prvo – zašto su ti podaci tajna? Drugo, da li je Upravni sud u upravnom sporu nekada poništio izdate novčane kazne koje je izrekla Narodna banka, da li je onda naplaćen manji iznos nego onaj koji je izrečen?

Zašto to pričam? Zato što je upravo u primeru koji smo predali tada Vučiću bila ilustrovana odluka Evropske komisije, koja je kaznila grupu poslovnih banaka sa 1,5 milijardi evra, a sud u Londonu, januara 2016. godine, u nagodbi sa devet milijardi evra grupu banaka zato što su napravile kartel kojim su uticale na euribor i libor, kamatnu stopu koja se primenjuje i kod nas u svim ugovorima. Ako se tako postupa u Evropi, a svi građani, svi korisnici kredita su bili žrtve i euribora i libora, zašto se to nije nikada primenilo i u Srbiji? Zašto mi nismo preduzeli neke mere putem banaka? Nisam se složio sa njegovim odgovorom da su njemu ruke vezane i da ne sme da čačka pozicije banaka, ali dobro.

Za dva dana ćemo imati protest korisnika kredita u švajcarskim francima, još jedan u nizu. Vi dobro znate da je preko 20.000 porodica koje su

u tom problemu i dobro znate da, prema važećem Zakonu o obligacijama, uopšte valutna klauzula, ne samo valutna klauzula u švajcarskim francima, nego valutna klauzula u ugovorima o kreditima nije dozvoljena. Banke imaju pravo na glavnicu i na kamatu. Valutna klauzula može u nekim poslovima gde je u pitanju kupovina i prodaja roba, ali ne može u ugovorima gde se podrazumeva kreditiranje. Tako da je ne samo kod švajcarskih franaka nego i kod evra valutna klauzula nedozvoljena.

Podsetio bih vas da postoji načelo poštenja i načelo savesnosti. Recimo, grčki sud je nedavno u kolektivnoj tužbi 77.000 građana koji imaju *CHF* kredite, upravo pozivajući se na ova načela, presudio da su ti ugovori ništavni. Kada će se rešiti problem *CHF* korisnika? A da ne govorim da su i ljudi koji koriste evro... Jer, vi dobro kažete koliki je bio evro 2007, 2008. godine, a koliko je skočio do 2012, to je nekih 50% vrednosti, koliko je skočio. Zamislite koliko je to opterećenje za ljude koji imaju evro kredite.

Moramo misliti kako da zaštitimo građane, a ne kako da štitimo banke. Sudovi to neće uraditi, jer, evo, ovde imam ugovore, pokazivao sam ih javno, između poslovnih banaka i sudova gde sudije imaju status VIP klijenata. To ne samo da je nelegitimno, nego je i nezakonito, jer kako te sudije sutra mogu da sude bankama kada imaju kredite o kojima građani mogu da sanjaju, a banke jednostrano mogu da promene uslove kreditiranja?

Dalje, uvodimo i nove finansijske derivate. Imajući u vidu da već imamo faktoring, i sad s ovim novim derivatom koji uvodimo, tu treba voditi računa da se ne prekrši član 5. Zakona o bankama. Ali hteo bih da kažem jednu drugu stvar. Kako možemo da izađemo u korist građana? Zašto se u slučaju kada banka ustupa svoje potraživanje ne uvede jedna obaveza, kao što postoji recimo kod prometa nepokretnosti i Zakona o osnovama svojinsko-pravnih odnosa, da postoji pravo preče kupovine, da se prvo ponudi dužniku da on otkupi taj dug, a ne da se prenosi na faktoring kuće, pa da oni mogu da otkupe dug po toj ponudi? Zamislite prezadužene građane kad se banci isplati da idu u izvršni postupak. Pazite, i taj izvršni postupak je vrlo škakljiva i problematična stvar. Izvršitelji šta rade, to je veliki zločin prema građanima Srbije. Ako se isplati prodavati neku nepokretnost za 30% cene direktnom pogodbom, zašto se prvo ne ponudi dužniku da on može da za taj novac otkupi tu svoju nepokretnost?

Ovde je sve zamišljeno da se građani pljačkaju. Ovo postoji u praksi, daću vam jedan primer. Nedavno je jedan poznati srpski biznismen od „Alfa banke“ otkupio sto miliona svoga duga za dvadeset miliona. On to može da uradi zato što je blizak vlasti, zato što ima televiziju sa nacionalnom frekvencijom. Zašto to ne bi mogli da urade i oni koji nisu bliski vlasti?

Dalje, niste nam dostavili odgovor kako funkcioniše bankarski sistem u Srbiji. Mi smo vam postavili pitanje za firmu „Pink internacional“, u

vlasništvu Željka Mitrovića. Ona je uzela kredit od dvadeset sedam miliona. Kome je uplatila pet miliona na račun u Ukrajini kao proviziju za dobijanje tog kredita? Olakšaću vam posao. U pitanju je bila „AIK banka“, koja je odobrila taj kredit. Ako vi ne znate da mi kažete čiji je to račun, reći ću vam ja sledećom prilikom, naravno, ali bih voleo od vas da čujem.

Još jedna polemika koja je bila vidljiva ovih dana ticala se vaše plate i vaše zarade. Ja bih hteo, s tim u vezi, da vas pitam dve stvari. Prvo, zbog čega niste prijavili policiji nestanak akten-tašne 2014. godine, 18. septembra, iz hotela „Maestral“ u Miločeru? Tri puta vas je pitao pripadnik crnogorske policije. Vi ste se žalili jednom crnogorskom političaru, a tu akten-tašnu crnu ste primili par sati ranije od predstavnika „Pireus banke“, žalili ste se kako su vas uradili.

Dalje, molim vas da mi potvrdite, malopre je kolega Mirčić to pominjao govoreći o Miletu Jerkoviću i „Metals banci“, da li ste bili novembra 2007. godine ispred „Metals banke“ zajedno sa Mirčićem, Acom Stefanovićem i Miletom Jerkovićem? Vi niste ušli u banku kod Ananija Pavićevića i Nade Momirov, oni jesu, ali ste mu rekli da je sve završeno za kredit od 2,2 miliona evra. I to je dokaz kako su se banke uništavale u Srbiji. Pa, ako bih mogao od vas da čujem, da iskoristimo priliku kad ste tu, da čujem i taj odgovor.

(Predsedavajući: Privodite kraju.)

Tužilaštvo u Smederevu bi trebalo da vas zove da svedočite povodom toga.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima guverner gospođa Tabaković.

Izvolite.

JORGOVANKA TABAKOVIĆ: Poštujući institut poslanika i to što je neko glasao za vas, ja ću prvo da odgovorim na ove dve tabloidne informacije, odnosno pitanja.

Zašto nisam prijavila nestanak neke akten-tašne u Miločeru? Niti sam imala tašnu, niti sam mogla da prijavim nestanak onog što nisam imala. Meni je u hotelskoj sobi u Miločeru ukraden jedino neseker sa lekovima za srce koje koristim. Prijavila sam policiji i dobila poziv da svedočim, tri dana unazad napisan poziv da dođem, znači prošle nedelje, na to suđenje.

Ja se divim vama. Zna li kako vam se divim? Jeste li čovek, nečiji brat, otac, da se usudite da uopšte pitate jednu ženu, kojoj se na šesti sprat popeo čovek i ušao u sobu i izneo iz sobe samo lekove za srce? Pa kakvu vi to svest imate da se usuđujete da mene pitate za neku akten-tašnu i za neke gluposti takve vrste? Znači, nije tačno da sam imala išta osim ličnih stvari. Sve ono što je objavljivano... Bila sam na putu, let može da se proveriti, kad sam stigla, s kim sam sedela, kad sam otišla na spavanje. Neverovatno je koliko je istinita tvrdnja gospođe Rut Bekerman, dobitnice nagrade za film o Kurtu

Valdhajmu, koja kaže – svetom vladaju gospodari lažnih vesti. Dokazali ste mi koliko je to moguće, a verujte mi da sam mislila da nije moguće.

„Metals banka“? Pričali ste gluposti da sam bila član upravnog odbora, nadzornog, Aca Vlahović, kako se zove, koga ste pominjali, Stefanović... Znači, notorna, neistinita laž. I neću nikad da vam kažem... Dovedite svedoke, dovedite nekog od tih koji kaže da je mene negde video da sam sa nekim bila.

Ne znam kako vas nije sramota da se služite takvim glupostima. Vi možete da osporavate bilo šta što je u vezi sa mnom, ali ne možete da izmišljate nekažnjeno, jer tajnost koju osporavate kad je kontrola banaka u pitanju i javnost na koju se pozivate kada radite posao koji radite kod vas je izgubila granice, ne pristojnosti, izgubljene su granice ljudskosti kad sam ja u pitanju. A kad je u pitanju pitanje koje ste postavili, izgubili ste granicu logike.

Kažete, branimo banke, a ovamo vam smeta član 86. koji nekome omogućava nepristrasnu kontrolu nad bankama. Koga mi to štitimo, svoje ljude koji se bave kontrolom ili štitimo banke? Morate da budete dosledni u svom izlaganju i u primedbama.

Znam ja da vama rezultat i stanje nikako ne idu u prilog, jer obesmišljavaju vaše postojanje i primedbe koje iznosite, ali lakoća kojom vi izgovarate cifru od trideset milijardi nije dostojna ovog doma ovde. Ponavljam, ja kao guverner tvrdim da niko nije dostojan da izgovori tu cifru u ovom domu jer će da zabrine građane.

Jedan od novinara je prošle nedelje postavio pitanje Narodnoj banci, ne zlonamerno, da li je tačno da su banke, kaže, iznele dobit u vrednosti od pet milijardi u periodu od 2005. do kraja 2017. godine. Zna li šta je cifra? Šest stotina miliona, od 2005. do kraja 2017. godine, ukupno izneto dobiti iz bankarskog sektora ostvarene na ovom ovde tržištu i izneto van zemlje svojim akcionarima, regularno, u skladu sa saglasnošću koju daje Narodna banka, u skladu sa zakonskim propisima. Gde je razlika između šeststo miliona profita i pet milijardi, što je tako lepo i bombastično izjaviti? Bićete zanimljivi jedan dan, a kakvu ćete štetu naneti? Prvo sebi, time što vam se više neće verovati. Ja vam tvrdim, ista razlika između ovog, šest stotina miliona i pet milijardi, jeste i ta o kojoj vi govorite kao o iznetom novcu iz Srbije.

Da, postoji potreba da se svi kanali platnog prometa stave pod nadzor, kontrolu, da se proveravaju naduvane fakture, da se proverava povraćaj PDV-a, fiktivne fakture, rad na crno, siva ekonomija i sve ostalo, kako to radi jedna ozbiljna i odgovorna vlast predlažući pred vas zakone kojima će se to evidentirati, kontrolisati, sprečiti, zaustaviti, ali tako da ova Srbija ostane poželjna destinacija za investitore u realni sektor, u sektor usluga i sve ostalo što Srbiji treba. Ali ne tako što ćemo s takvom lakoćom iznositi neistine i cifre od kojih boli glava. Da li vam je to namera, da zaplašite one koji treba da

dođu, jer u Srbiji mogu da budu prozvani za bilo šta, tek onako, onako kao što i mene prozivate?

Slušajte, kad sam ušla u politiku, u javni život, ja sam svesna da mnoge kojima smeta rezultat zanima moja ličnost. Nisu to neodvojive stvari. Ali onako kako se urednici pozivaju na zaštitu tajnosti, onako kako se država, dok završava određene poslove i dogovore, poziva na tajne podatke s ograničenim rokom trajanja, da bi se poslovi uspešno obavili, na isti takav način mora bilo koji učesnik u javnom životu (i poslodavac, i Narodna banka, i vlast i stranke) da nađe meru između onog što je interes javnosti da zna i potrebe da se sačuva tajnost nekog posla, do određenog roka, da bi se posao obavio. Toliko ja vama imam da kažem na ovu temu.

I još nešto. Pominjanje faktoringa poslednja dva dana dobilo je... Tako neko izjavi tu iz poslaničkih klupa.... Uopšte mi nije važno što kolega nije tu, da li gleda odnekud, ali je izjavio, i onda jedne ne mnogo tiražne novine, nije ni važno, meni je važno da je to negde javno objavljeno, da je zakon o finansijskom obezbeđenju u dobrom delu donet da bi se firma Siniše Malog bavila faktoringom. Alo, je l' imate vi zakone? Izvinjavam se za ovo „alo“. Znači, zakon o finansijskom obezbeđenju lepo nabraja da su subjekti ugovora o finansijskom obezbeđenju i društva koja obavljaju poslove faktoringa. Ali ne po ovom ugovoru i ne tako da mogu da trguju *NPL*-ovima.

Znači, molim vas, nemojte da zrnice istine upotrebite, jednu definiciju, da faktoring pripada finansijskom sektoru, i da od toga bilo ko pravi priču koja treba – šta treba? – da nanese štetu vlasti time što će da se izruguje autoritetu ili dobrom zakonu. Ja vas molim da mi se ne izrugujete neistinom na temu zakona i na temu onog što radim.

Znači, faktoring kompanije jesu deo finansijskog sektora, ali one mogu da stupaju u ugovorne odnose sa bankama, i samo sa bankama, i predmet obezbeđenja mogu da budu novac i hartije od vrednosti. Nema trgovine *NPL*-ovima. Da, nije bilo vaše pitanje, ali je nekog sličnog vama, neistinito a usmereno protiv zakona i na diskreditaciju zakona. A ja odgovaram na vaše pitanje, pa i na tu drugu temu. Znači, molim vas, član 4. zakona, gde je definicija faktoringa, pa član 9, da kreditna potraživanja obezbeđena novcem i hartijama od vrednosti mogu da budu predmet ovog zakona. A ko može da da kredit? Piše – samo banka ili drugo lice koje u skladu sa zakonom može da odobri kredit.

Mnogi me poznaju, znaju da sam od 1992. godine u javnom životu, nisam došla sa ulice, ni gola ni bosa; došla sam sa mesta pomoćnika direktora banke. Imam znanja i iskustva da o ovim stvarima pričam i da branim ove zakone onako kako smo ih i pisali, jer su u interesu ovih građana, u interesu investitora i bolje sigurnosti, ali pre svega u interesu države Srbije, Ministarstva finansija, kod zaduživanja Narodne banke po njenim repo

poslovima, svop i svim ostalim. I uvodimo najmodernije instrumente, koji treba da povećaju sigurnost svih ulagača, odnosno odgovornost drugih strana koje stupaju u međusobne ugovorne odnose.

Pitanje kako ste vi postavili namerno ću da otvorim, iako su neki zaboravili – kupila Narodna banka blindirani A8. Ja sam rekla da nije „audi 8“ ris papira da se ne vidi, ne možete to da kupite i stavite u džep. Ali je to onako otvoreno, bačeno u javnost, namaži Jorgovanku katranom pa lupaj perje. Nećete me obeshrabriti takvom vrstom insinucija postavljajući pitanja, makar i u ovom svetom domu gde svako od nas treba da stvara ime za ugled i za ponos, a ne da se služi zloupotrebom prava da javno nešto pita ili da obavesti građane.

Javnost i tajna o kontrolnim postupcima u bankama – vi znate da to nije tek tako, vi znate da sve ono što dođe kroz izveštaj o kontroli, kada bi bilo javno objavljeno, jeste u stvari karton koji svakom drugom može da posluži da diskredituje onu drugu banku. Izvinite, neću da dozvolim da se tako stvara nelojalna konkurencija ili šteti bilo kome. Na isti način kako su zaštićeni podaci zakonom, kako moraju i jesu, jer je to svetski standard – da je izveštaj o kontroli banaka tajna. Izvolite, pitajte u *ECB*, *FED* ili bilo gde – nikad nećete o pojedinačnoj banci dobiti podatke. Međunarodni monetarni fond, sa kojim imamo aranžman, partnerski odnos, nema od Narodne banke Srbije pojedinačne podatke, već agregatne, ne granulirane na pojedinačne elemente koji mogu da naštetu banci.

Dokle još treba da vam objašnjavam da je baš iz tih razloga, prave, čiste, pouzdane kontrole Narodne banke, čija nijedna odluka nije pala na Upravnom sudu, potrebno da postoji član 86. kao jedna vrsta zaštite inspektorima?

Postoji jedna sporna odluka i nije mi neprijatno da o njoj govorim. Izrečena je 2012. godine u junu, kada su kažnjeni članovi upravnog odbora iz jedne banke. Poništena nam je ta odluka zato što je u to vreme Narodna banka služila kao instrument za postizanje nekih drugih ciljeva, ali ja iza toga neću nikada stajati, niti ću dozvoliti da Narodna banka Srbije bude bilo čiji instrument za postizanje nekih ciljeva van onih koji su zakonom definisani.

Molim vas, ljude koji predstavljaju Narodnu banku, mene koja sam guverner možete da izlažete pitanjima svake vrste i tražite odgovornost svake vrste, ali i u tome, ponoviću, treba biti čovek, a to je i najlakše i najteže. Za neke je to mnogo teško – čovek, a mora biti čovek.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Srđan Nogo.

SRĐAN NOGO: Godine 2012, znači, tri banke su kažnjene. To je, ako je izrečeno članu upravnog ili izvršnog odbora, ili „Pireus“ ili KBC. I male su kazne bile, toliko da i to raščistimo, jer ja imam sve vaše interne izveštaje koje ste označili kao „službena tajna“.

I dalje stojim da je poreska utaja koju su banke vršile od 2007. do 2016. godine iznosila trideset milijardi, i to kako – putem simulovanih pranih poslova. Banka ćerki firmi da kredit, pa ga potom otpiše. To je jedan način. Drugi je upisivanje hipoteke u vlasništvo banke umesto da se ide na naplatu hipoteke. Oni na taj način smanjuju svoju dobit i osnovicu za porez na dobit i izbegavaju da plate državi porez. Vi onda to morate da raspravite i sa predsednikom države, jer tada, na tom sastanku kad smo govorili, nije bilo spora da li se to dešava ili ne dešava, samo zašto ne mogu da se preduzmu mere protiv banaka, ali to je na vama. Da se mi pitamo, mi bismo banke doveli u red. To mora da se kaže.

Drugo, nema potrebe za vašom nervozom, gospođo Tabaković, prosto, poslanička pitanja su legitimna stvar i neke tvrdnje koje iznose narodni poslanici... Vi ne možete da zabranite nama pravo da postavljamo pitanja. Mi smo postavili konkretno pitanje, vi ste dali konkretan odgovor. Ja sam se u ovom drugom slučaju, „Metals banka“, pozvao na postupak koji se vodi pred Višim tužilaštvom u Smederevu. Ako tužilac radi svoj posao kako treba, i vas će pozvati da vas sasluša u tom postupku, tako da nema potrebe da se na mene ljutite ili nešto insinuirate.

Sve što sam govorio, govorio sam sa materijalnim dokazima, to znaju kolege narodni poslanici. Da li je u pitanju kriminal ili pranje para koje rade banke, gde ima iz „Balkanskog ratnika“ milion razgovora, možemo da slušamo audio snimke, da vidite kako bankari u Srbiji peru pare. Da li je slučaj, recimo, sa Bankom Inteza... Banka Inteza svakog meseca vama 15.000 evra u kešu daje. Hoćete da čujete i serijske brojeve novčanica i koja osoba vam donosi? Ako treba, i to možemo.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima guverner gospođa Tabaković.

Izvolite.

JORGOVANKA TABAKOVIĆ: Kao prvo, molim vas da za sve nadležne organe zatražite izveštaj. Po Poslovniku, svi gosti, smatram se gostom, imaju ista prava kao i poslanici koji su ovde. U tom svojstvu, tražim da nadležni organi ispituju dve stvari. Prvo, izjavu gospodina poslanika koji je rekao, citiram – imam sve vaše izveštaje koji su označeni kao „tajna“. Želim da se ispita kako je poslanik došao do izveštaja koji se zovu „tajna“, ne nečijom privatnom procenom, nego na neki način koji se ne bi mogao smatrati dozvoljenim.

Pod dva, molim da na javno saslušanje bilo koji organ u ovoj državi koji je za to nadležan pozove mene, poslanika i one koji su mi bilo šta ikada dali, bilo šta ikada dali, a ne samo ovakvu besmisleni glupost koju je – besmisleni glupost, priliči mi, jer kada vas uvrede imate pravo i da tako kažete – sada izrekao poslanik na temu Inteze ili gotovine u kešu. Ja provodim svoje vreme u Narodnoj banci od ujutru do uveče. Moje kretanje verovatno

prate organi koji moraju da prate jer radim ozbiljan posao. Treba da vas bude sramota i tražim javno izvinjenje kada se utvrdi da ste govorili notornu laž, javno da mi se izvinite. Zaista mislim, da imalo imate časti i obraza, vi biste rekli – da li bih smeo da optužim onu ženu koja ima 58 godina i nije ovde došla nečasno radeći i da joj tako u lice saspem neku optužbu.

Osnovano se pitam koji je vaš interes da na takav način govorite o guverneru. Koji je vaš interes, koji je vaš motiv? To će, nadam se, nadležni organi da utvrde.

A ja sam za jedan od postupaka, u kojem su me jedne novine prozvale da je postojao neki hakerski upad za zapošljavanje bez kvalifikacija, tužila sudu, dobila spor. Ali o tome ne govorim mnogo zato što mi je važna pravda, jer imam unuka koji ima četiri godine i neću da ikada kada ukuca u Gugl izađe lažna vest kojom gospodarite vi i oni koji vas instruišu da se tako ponašate i da tako govorite. Neću, jer ja to ne zaslužujem. Jer ja sam i majka i tašta, biću, ako Bog da, i svekrva, a jesam i nečija snaha, i nosim svoj obraz i svog pokojnog muža i svoje porodice i zaista je sramota da se vi ovako odnosite prema meni.

Ja nosim teret toga što sam javna ličnost, ali biste morali i vi da ponesete teret izgovaranja laži.

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Nogo, član 103. Ustava kaže da narodni poslanik ne može biti pozvan na krivičnu ili drugu odgovornost za izraženo mišljenje ili glasanje u vršenju svoje poslaničke funkcije.

Ta odredba Ustava podrazumeva slobodu govora, a ne pričanja ko šta hoće i šta mu padne na pamet, bez ikakvih argumenata da optužujete ljude. Ako imate nešto, izvolite, postoje za to nadležni državni organi, obavestiti nadležne državne organe. Ako oni ne postupe, onda obavestiti javnost.

Sada vam zbog toga što ste narušili dostojanstvo Narodne skupštine izričem opomenu u skladu sa članom 108. Poslovnika o radu Narodne skupštine.

Reč ima narodni poslanik Ljubica Mrdaković Todorović.

Izvolite.

LJUBICA MRDAKOVIĆ TODOROVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Poštovana guvernerko Narodne banke gospođo Tabaković sa saradnicima, poštovani saradnici Ministarstva privrede, mi iz Srpske napredne stranke ćemo podržati predloge zakona koji su na današnjem dnevnom radu i glasati za njih.

U svom izlaganju fokusiraću se na Sporazum o zajmu, u pitanju je dodatno finansiranje za Drugi projekat razvoja zdravstva Srbije, između Republike Srbije i Međunarodne banke za obnovu i razvoj. Finansiranje projekta je započeto iz sredstava ranije odobrenog zajma od 29.100.000 evra, zaključenog 10. 7. 2014. godine, a zajam je postao efektivan 8. maja 2015.

godine, sa rokom završetka projekta 30. 9. 2019. godine. Drugi projekat razvoja zdravstva Srbije podrazumeva dodatnih 25.000.000 evra zajma, a Sporazum je potpisan 21. maja 2018. godine sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj.

Ciljevi Projekta su: unapređenje kvaliteta sistema javnog zdravlja u Republici Srbiji, unapređenje finansiranja zdravstva (podrška reformama u finansiranju bolnica i ustanova primarnog nivoa zdravstvene zaštite), povećanje efikasnosti nabavke lekova i medicinske opreme (centralizovane nabavke), unapređenje sistema održavanja opreme, unapređenje pružanja zdravstvenih usluga i kliničke efikasnosti, posebno u oblasti prevencije i kontrole hroničnih nezaraznih bolesti, kao i unapređenje u upravljanju kancerom, pošasti 21. veka, kako u svetu tako i kod nas. Tako da će projekat biti produžen za još tri godine, do 31. decembra 2021. godine, pri čemu se sredstva mogu povlačiti još četiri meseca po završetku projekta. U pitanju su zaista sveobuhvatne reforme zdravstvenog sistema.

Komponente projekta su: 1) unapređenje finansiranja u sistemu zdravstva, 2) unapređen pristup kvalitetnoj zdravstvenoj zaštiti, 3) jačanje kvaliteta pružanja zdravstvenih usluga. Svaka od pomenutih komponenata ima svoje potkomponente i dalju razradu plana razvoja zdravstva.

Ministarstvo zdravlja zaista kontinuirano ulaže napore na uspostavljanju bržeg, efikasnijeg i kvalitetnijeg zdravstvenog sistema u Srbiji. U tom pravcu, pored izgradnje novih i rekonstrukcije postojećih zdravstvenih objekata, nabavke nove medicinske opreme i aparata, Ministarstvo intenzivno sprovodi politiku kadrovskog osnaživanja zdravstvenog sistema zapošljavanjem mladih medicinskih radnika i odobravanjem stručnog usavršavanja lekara, odnosno specijalizacija.

Istakla bih neke od najznačajnijih rezultata rada u prethodnih godinu dana. To su: početak rada novog Kliničkog centra u mom rodnom gradu Nišu, nabavka i početak rada novih šest linearnih akceleratora, primena elektronskog recepta, implementacija integrisanog zdravstvenog informacionog sistema, izgradnja savremenog centra za iks nož u KC Srbije, zapošljavanje zdravstvenih radnika i specijalizacije i besplatni preventivni pregledi za građane, ukupno je pregledano više od 170.000 građana za devet dana akcije i takve aktivnosti će se i dalje nastaviti.

Na kraju, zbog vremena, htela bih da kažem da su rezultati rada guvernera Narodne banke gospođe Tabaković i Narodne banke na čijem je ona čelu izvanredni. To ne može niko da ospori, bez obzira na zle komentare, uvek će ih i biti.

Mi iz Srpske napredne stranke želimo da i dalje nastavite ovakav uspešan rad u budućnosti zarad građana Srbije, zarad svih nas koji verujemo predsedniku Republike gospodinu Vučiću, Vladi Republike Srbije i vama, a to

dokazuju i dosadašnji izborni rezultati od 2012. godine pa do danas i nastaviće se i nadalje. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Branimir Jovanović.

Izvolite.

BRANIMIR JOVANOVIĆ: Hvala.

Poštovani predsedavajući, poštovani ministre, poštovana guvernerko, koleginice i kolege, izmene i dopune zakona koje je predložila Narodna banka Srbije, kao i predložene izmene i dopune Zakona o privrednim društvima i Zakona o stečaju doprineće uređenju finansijskog tržišta. Smatram da su u interesu građana i da će omogućiti lakše poslovanje privrednih subjekata. Zbog vremena neću moći da govorim o svakom zakonu pojedinačno, ali ću se truditi da ih sagledam sa dva aspekta. Prvi se tiče poslovanja privrednih subjekata, a drugi zaštite potrošača.

Prvo, usvajanjem ovih zakona pružićemo dodatne garancije pre svega privrednim subjektima da mogu nesmetano da koriste pogodnosti elektronskog poslovanja. Takođe, važno je i očito je da NBS predlogom ovih zakona kontinuirano radi na vraćanju i utvrđivanju poverenja građana u bankarski sistem. Ne smemo da zaboravimo da su osnovni ciljevi efikasnog finansijskog sistema finansijska stabilnost, stabilnost preduzeća koja posluju u finansijskom sektoru, kao i adekvatna zaštita potrošača, investitora i osiguranika.

Zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu stvara uslove da korisnici u ovoj oblasti imaju mogućnost da pristupe širem asortimanu finansijskih usluga, tako da od sada, odnosno usvajanjem ovih zakona, nadam se, neće biti ograničeni samo na mesto prebivališta. To će im omogućiti uštede u novcu ali i uštede u vremenu, jer će koristiti internet kao savremenu metodu komunikacije kada obavljaju ovu vrstu posla. Istraživanja pokazuju da i građani i privredni subjekti sve više koriste moderne načine plaćanja. To nedvosmisleno ukazuje da će se i u budućnosti informacione tehnologije sve više koristiti prilikom zaključivanja novih ugovora.

Činjenica je i da su platne kartice sve popularnije, kako na stranom tržištu tako i na domaćem. Statistika govori da se u našoj zemlji povećava broj transakcija koje se vrše platnim karticama. Godine 2012. broj tih transakcija iznosio je osamdeset miliona, a podaci govore da je 2017. godine iznosio oko sto sedamdeset miliona transakcija. Zbog toga je važno da se unapredi i modernizuje platni promet u zemlji i sa inostranstvom i da se podstakne razvoj bezgotovinskog plaćanja jer se na taj način suzbija obim poslovanja u sivoj zoni.

Drugi aspekt ovih zakona na koji ću da se osvrnem odnosi se na potrošače. Nama iz Socijaldemokratske partije Srbije je veoma važno da

građani budu zaštićeni na finansijskom tržištu. Zato ćemo podržati ove zakone, jer pružaju adekvatnu zaštitu korisnicima finansijskih usluga, pre svega fizičkim licima kao ekonomski slabijoj ugovornoj strani.

Takođe, Zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu omogućiće da se još od predugovorne faze pružaju sve informacije kupcima u vezi sa finansijskim uslugama, tako da će oni biti adekvatno obavešteni, što im omogućava da na pravi način mogu da sagledaju finansijsku uslugu koja im se nudi.

Da korisnik ne bi bio u zabludi ni što se tiče plaćanja, zakon je jasno precizirao ovu oblast, što podrazumeva da se ukupna naknada koja se nudi kupcu prikaže kroz informacije koje uključuju i propratne troškove, kao što su npr. provizija, porez, a koji padaju na teret kupca.

Zakonom je regulisano i pravo na odustajanje od ugovora, pravo na raskid ugovora i precizno su definisani rokovi kada je to moguće uraditi.

Zakon o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja kod transakcija na osnovu platnih kartica uvodi novine koje će poboljšati položaj građana i trgovaca u odnosu na banke. Dosad su međubankarske naknade u našoj zemlji bile među najvećim u Evropi; sada se one ograničavaju na 0, 3% za kreditne kartice, odnosno 0,2% od vrednosti transakcije za debitne kartice.

Ovi predlozi uspostaviće jedan pravedniji okvir poslovanja. Nadam se da ćemo usvajanjem predloženih zakona napraviti još jedan dobar korak ka stabilizaciji finansijskog sistema i potpunoj transformaciji bankarskog sistema, koji će uživati poverenje i građana i privrednih subjekata. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Aleksandra Čabraja.

Izvolite.

ALEKSANDRA ČABRAJA: Zahvaljujem.

Poštovane kolege narodni poslanici, poštovani gosti, poštovani građani Srbije, evo, prisustvujemo već od petka sednici na kojoj slušamo o velikim i istorijskim uspesima vlasti i NBS, o velikom napredovanju na Duing biznis listi, o tome kako je naša valuta bezmalo najjača na svetu i kako će ovi novi zakoni doprineti tome da stanje ubuduće bude još bolje.

Takođe, ovo je retka prilika da neposredno porazgovaramo sa guvernerkom, koja se nije mnogo u poslednje vreme pojavljivala u javnosti, a ne sećam se da se neki put pojavila u Skupštini Srbije. Drago mi je što je ovo uglavnom jedna neostrašćena i mirna rasprava u kojoj se trudimo da vrlo konstruktivno sudelujemo. Budući da sam veliki pristalica takvog načina diskutovanja, želim da kažem da i sama mislim da u ovim zakonima ima dobrih rešenja, koja će zaista doprineti tome da se stanje u ovoj oblasti poboljša i sredi.

Ali, s obzirom na to da je guvernerka malopre i sama govorila o logici, ako je zaista tako i ako su ova rešenja tako dobra, ne želim to da osporim, naročito ne unapred, jer nemam običaj to da radim, ako je sve zaista tako, zbog čega je onda ovo još jedna sednica koja je sazvana na način koji je vrlo problematičan a koji je u ovoj skupštini postao do te mere uobičajen način rada da se gotovo na to više niko i ne osvrće? Već više puta sam rekla da ću, bez obzira na to što to više gotovo niko i ne primećuje, svaki put ukazati na to da je ovaj način sazivanja sednica i rada neodgovarajući i da se nikada neću navići na neodgovarajući način rada. Kao pristalica savesnog rada i kao neko ko se trudi, kao i mnoge moje kolege da upravo to rade, moram da pitam – zbog čega? Evo, guvernerka je rekla da su se mnogi od ovih zakona dosta dugo pripremali, da se o njima dosta razmišljalo, razgovaralo. Pa zbog čega je onda neophodno da oni dospeju u skupštinsku proceduru pre svega nekoliko dana? Naravno, mislim da ovo niko ne može da ospori, da se sednica opet zakazuje u roku kraćem od predviđenog i opet ono što se dešava već od kraja prošle godine, a to je da kolege iz vladajuće većine podnose ogroman broj amandmana na prve članove prvih zakona.

Ja upravo, kao i guvernerka, pokušavam da nađem logiku u svemu tome. Moram da kažem da je ne nalazim, jer ako je sve ovo toliko dobro, zbog čega onda ne dozvoliti da se materijal, koji, mislim, sadrži više od 1.000 stranica, ne prouči onako kako treba? Zbog čega ograničavati jednu diskusiju u kojoj možemo lepo da raščivijamo ovaj veliki broj zakona, veliki broj novih rešenja? I zbog čega bi onda bilo neprimereno da se to sazove u regularnom roku, da se omogući da se normalno čitaju i obrazlažu amandmani, jer ovako meni sve liči na jednu sliku koja se predstavlja u javnosti, a zapravo je potpuno drugačija.

Ja, naime, ne pripadam nijednoj vlasti, ni prošloj ni sadašnjoj. Moj je zadatak ovde kao samostalnog poslanika da pokušam da pružim kako vladajućoj većini, tako i svim svojim kolegama ogledalo i da vam pokažem kako ono što pričate zaista izgleda. Sada, da li ćete vi videti nešto i šta ćete videti u tom ogledalu, to je već sasvim pitanje za vas.

Dodaću samo još i taj argument, da neprestano ponavljanje toga da su vas birali građani i da su građani ogromnom većinom izabrali ovu vlast, što je tačno, a pritom se stalno ponavlja nekakva propast koju su doneli pripadnici bivše vlasti, kojoj, opet naglašavam, nisam pripadala... Ta vlast je isto tako bila izabrana većinom građana, ali to nije nikakav dokaz da je ta vlast bila dobra.

(Predsedavajući: Koleginice Čabraja, ostao vam je još jedan minut. Bar taj poslednji minut budite u temi dnevnog reda, to vas molim.)

Evo, vraćam se na temu. Iskristila bih priliku da ponovim da mislim da u ovim zakonima ima dobrih rešenja. Htela bih da pitam guvernerku nešto

u vezi s ovim preuzimanjem ovih radnika, šezdeset radnika Poreske uprave. Imali smo sličnu situaciju kada smo govorili o osnivanju Akademije za javnu upravu, pa me interesuje zbog čega je to potrebno. Ne želim da budem paranoična, ne želim da pričam da je to zbog nekakve centralizacije, partokratije, niti zbog bilo kakvih loših razloga, ali prosto niko nije govorio o tome pa bih želela to da pitam.

I, da pitam ono što mislim da bi zaista svi građani, ne mislim nego znam da svi građani pitaju, a to je – ako smo toliko dobri u finansijskoj sferi, zbog čega su nam primanja tako niska? Zbog čega je kupovna moć tako niska? Zbog čega onda ljudi toliko loše žive? Mislim da to niko ne može da porekne. Zaista tu vidim jednu veliku protivrečnost. Nisam ostrašćena, ne želim nikoga da napadam, ali želim samo da pitam – ako imamo jednu od najjačih valuta na svetu i ako napredujemo toliko, kako je to onda moguće? Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima guverner gospođa Tabaković.

Izvolite.

JORGOVANKA TABAKOVIĆ: Evo, ja ću vam reći ovo o preuzimanju šezdeset četiri zaposlena radnika iz Deviznog inspektorata: treba da budu preuzeta, odnosno mogu slobodno da kažem vraćena tamo gde je njihovo prirodno mesto, jer se nekad ta vrsta posla i obavljala u NBS.

S obzirom na to da se izvodi reforma Poreske uprave u kojoj se sve ono što nije suštinska, osnovna non kor delatnost izvodi iz Poreske uprave da bi ona mogla efikasnije da se bavi svojim poslom, to je trenutak u kojem je Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju procenjeno da će nadzor nad obavljanjem menjačkih poslova i Devizni inspektorat, što jeste prirodna celina jer NBS se bavi i deviznim poslovanjem i deviznom politikom, i treba da radi i kontrolu tog dela posla, biti deo našeg sistema. Nikakvih problema nema da se ti ljudi koji su nekada i radili u NBS, mnogi su to zaboravili, vrata u NBS i nastave svoj posao. Prosto, to je razlog zašto objedinjavamo sve te kontrolne i nadzorne funkcije nad onim što je prirodna celina posla koji radimo.

O tome da ide nabolje, podaci su evidentni. To nisu utisci, to su činjenice. A da nam nikada ne ide dovoljno brzo dobro koliko bismo želeli, to je takođe činjenica. Prosto je u ljudskoj prirodi da budu nezadovoljni. Ali da se čini sve i da se ne gubi vreme, da nema praznog hoda, da nema nesaglasja u tom kretanju napred koje treba da omogući, kroz veće zapošljavanje, i bolji standard, to je prosto nesporno. Radimo na tome, i svi koji sa strane navijaju i oni koji doprinose, zahvalni smo da nam pomognu u tome, jer smo svi mi građani Srbije. Ovde prosto nema mesta neprijateljstvu, mi smo samo politički neistomišljenici, ali valjda nam je svima interes građana ispred svega. U tom

smislu, pozdravljam vašu želju da nastavimo u konstruktivnoj atmosferi jedan razgovor koji treba da doprinese poboljšanju rezultata.

Ako me pitate zašto je sednica ovako zakazana, duga rasprava, ne tajna priprema, javna rasprava i kratko vreme, ja ne kažem da je potpuno nekompatibilno, ali sam bila poslanik i znam da vi ne možete da pratite javnu raspravu dok ste ovde svakodnevno. Ali moramo da kažemo i to da vi niste bili bez posla, nego da ste radili sve vreme. Znači, nismo mi čekali, a vi niste radili, pa smo se sada nešto mi setili pa vama doneli dnevni red. Prosto, dinamika vašeg rada, obimna zakonodavna aktivnost koju poštujemo i red koji smo mi, da kažem, kao đaci uhvatili sada da se ubacimo u ovaj junski semestar, nadam se, pokazaće da nismo izašli ni sa kakvim ishitrenim rešenjima.

Ako me pitate zašto je rasprava spojena, pa, nije duže; možda bi vredelo, a možda i ne bi vredelo. Znaete kako kažu, ako neko koga primite ne ume da vam kaže u pet minuta šta je hteo da kaže, pitanje je da li je trebalo da ga primite. Nije to opšte pravilo, imaćemo raspravu u pojedinostima i otvoreni smo da razgovaramo o svemu.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Stanislava Janošević.

Izvolite.

STANISLAVA JANOŠEVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, poštovana guvernerko NBS, drage kolege, u okviru rasprave koja je ispred nas, a vezano za zakone o platnim uslugama, platnim karticama, stečaju, privrednim društvima, imali smo zaista mnogo diskusije. Dobar deo diskusija, gotovo sve, išao je u pozitivnom pravcu, međutim, ima i nekolicina onih koje su bile u svetlu kritike. Ne mogu da ih zanemarim, ali ne mogu ni da im dam na značaju samo zato što nisu ništa predložili, a zamerili su. Dajte neko rešenje. Samim tim, nemaju veliku težinu.

Elem, pored toga što imamo Zakon o stečaju, koji je na dnevnom redu i zaista je u potpunosti ovog puta dobro skrojen jer određuje režim naplate potraživanja za poverioce, imamo i Zakon o privrednim društvima, koji definiše u potpunosti položaj pravnih lica.

Međutim, ono što nas čini sigurnim u potpunosti jeste monetarna politika koju vodi NBS. Narodna banka Srbije je zadužena za obezbeđivanje sigurnosti i fiksne vrednosti, stabilne vrednosti dinara. Vrednost dinara je omogućena i stabilna samo zato što imamo dobru projekciju inflacije i zato što vodimo dobru fiskalnu politiku.

Početakom 2018. godine već smo utvrdili da projekcija inflacije ima slab rast. I majskom projekcijom utvrđeno je da sigurno do kraja tog perioda neće biti veća od $3 \pm 1,5\%$. Ako uzmemo u obzir da imamo porast BDP-a, na šta je

svakako uticao porast velikih investicija u poslednjem periodu, možemo očekivati da ćemo imati i veliki izvoz. Samim tim, omogućavamo privrednim društvima da žive u Srbije, da rade i zarađuju od svog posla.

Pored mikro i makro elemenata, koji nas svakako čine sigurnim, ono što interesuje građane jeste kako će se obezbediti sigurnost njihovog poslovanja, odnosno transakcija platnim karticama. Ljudi su bili nepoverljivi prema platnim karticama. Međutim, danas ne možemo da zamislimo transakcije bez debitnih ili kreditnih platnih kartica. U periodu od 2012. do 2017. godine imamo znatan porast i skok transakcija koji se broji od 81.000.000 u 2012. godini, 140.000.000 2016. godine, do 170.000.000 transakcija u 2017. godini, što je za svaku pohvalu.

Mimo toga, značajna uloga platnih kartica, pored podizanja novca i plaćanja, jeste to što možemo od kuće da vršimo svoja plaćanja putem interneta. To je ušteda vremena, odmah završite sve što vam je potrebno, bilo da plaćate usluge ili kupujete neke proizvode.

Ono što je takođe bitno, iz mog ugla gledano, jeste da od 1. januara 2019. godine Narodna banka preuzima tu delatnost koja je trenutno u nadležnosti Poreske uprave, vezano za davanje, omogućavanje ali i oduzimanje obavljanja menjačkih poslova, kao i deviznog poslovanja. Zašto je to bitno? Narodna banka Srbije je ta koja vodi računa o svim transakcijama na tržištu novca i da li postoji nešto što je sumnjiva transakcija, i određuje indikatore toga kako u bankarskom poslovanju, tako u berzanskom, osiguranju naravno, ali i u menjačkim poslovima koje će preuzeti.

Šta je bitno da svaki menjač zna kada mu dođe klijent – da li dolazi sa velikim iznosom novca pa hoće da zameni te veće apoeone u neke manje, da li dolazi u pratnji nekog lica, da li ne želi da se legitimiše. Sve su to stvari koje moraju da se znaju i o kojima mora da se vodi računa.

Stoga, pošto vi takvu politiku vodite i propisujete, omogućavate nam sigurnu monetarnu politiku i stabilnost dinara, naravno i Ministarstvo privrede omogućuje da ne samo velika privredna lica, pravna lica, već i mikro, mala i srednja u potpunosti sigurno i dobro rade, ja ću u danu za glasanje podržati sve ove predloge zakona. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Jelena Vujić Obradović. Još dva minuta i četrdeset šest sekundi.

Izvolite.

JELENA VUJIĆ OBRADOVIĆ: Poštovani predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, uvažena guvernerko sa saradnicima, poštovani građani Srbije, Poslanička grupa JS, na čelu sa Draganom Markovićem Palmom, daje apsolutnu i veliku podršku donošenju svih zakona u Narodnoj

skupštini. Poslanička grupa JS podržaće u danu za odlučivanje i sve predložene finansijske zakone koje je podnela Narodna banka Srbije.

S obzirom na to da mi je jako malo vremena preostalo, neću obrazlagati sve zakone pojedinačno, ali ću reći da ćemo dati apsolutnu podršku svim zakonima, kao i da ćemo podržati sve sporazume o zajmu između Republike Srbije i Međunarodne banke za obnovu i razvoj. Dakle, radi se o sporazumima za dalji razvoj zdravstva, razvoj javnih preduzeća i finansijskih institucija.

Građani Srbije znaju da ova vlast radi odgovorno i da sve zakone donosimo u interesu građana Srbije. Zakoni predloženi od strane Narodne banke Srbije, Ministarstva finansija pokazuju monetarnu i finansijsku stabilnost, u kom pravcu ide Srbija, pokazuju da mi danas imamo dobru fiskalnu politiku, stabilnost dinara i, što je nama iz Poslaničke grupe JS jako bitno, imamo stabilnost za dovođenje investitora i bolju sigurnost građana Srbije.

Naravno, ovi zakoni koje ste predložili pokazatelj su i vašeg kontinuiranog i dobrog rada, uvažena guvernerko, i Poslanička grupa svakako će sve ove zakone podržati.

Srbija je sada priznata u svetu, dakle, trebalo je dosta vremena da zadobije ponovo poverenje građana Srbije ali i ostalih država, koje sada imaju sasvim drugačiju sliku o našoj državi. Tako su ovi međunarodni sporazumi između Republike Srbije i Međunarodne banke za obnovu i razvoj pokazatelj da se Srbiji veruje.

Poslanička grupa JS svakodnevno je na terenu sa građanima Srbije i najbolje poznajemo probleme sa kojima se građani suočavaju i sa kojima su se suočavali u prethodnom periodu. Veliki broj problema rešava se u kontinuitetu, kao što je povećanje plata, sada su povećane i penzije (doduše, u narednom periodu pokazaće se znatno povećanje penzija), ali isto tako postoje problemi koje moramo da rešavamo a zaostali su iz prošlosti. Kao poslanik Jedinствене Srbije, moram da ukažem na činjenicu, naročito vama, poštovana guvernerko, da još uvek imamo problem, zaostali, kada su u pitanju građani Srbije koji su prezaduženi u švajcarskim francima. Za taj problem, iako nije ova vlast odgovorna za tako nešto, iako ulaže napore da se takvi problemi reše, mi moramo da nađemo zajedničko i generalno rešenje da takav problem koliko-toliko ublažimo ili rešimo.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Snežana Petrović.

Imate još dva minuta.

SNEŽANA R. PETROVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvažena guvernerko Narodne banke Srbije, uvaženi ministre, poštovane kolege narodni poslanici, ostalo je malo vremena.

Čuli smo danas ovde dosta dobre rasprave i dosta onoga što je dobro od toga što je urađeno u prethodnih šest godina, za vreme mandata guvernerke

Tabaković u Narodnoj banci Republike Srbije. Ja kao neko ko je punih osamnaest godina proveo radeći u bankama, bankarskom sistemu, od davne 1990. godine i osamnaest godina unazad, mogu potvrditi da su sve ove stvari o kojima smo danas dosta pričali, o tome koliko je važno sve ovo što smo čuli, i o platnom sistemu, unapređenju i reformi bankarskog sistema, veoma važne i značajne kako za građane Republike Srbije, tako i za privredu, koja će primenom svih ovih reformskih stvari koje su se desile u bankarskom sistemu u svom svakodnevnom radu doći do znatno boljih, bržih stvari, oslobodiće se svih onih stvari koje su opterećivale svakodnevni rad. I, što je veoma važno, u budućem radu će se na ovakav način postizati još bolji rezultati i efekti.

Samo bih se nadovezala, pored svih reformskih stvari koje su urađene u prethodnih šest godina (pomenuću samo smanjenje inflacije, održavanje stabilnog kursa dinara itd.), veoma je važno da se spomene da su smanjivanjem referentne stope Narodne banke na 3% stvoreni uslovi za smanjenje kamatnih stopa na kredite, na nove dinarske kredite za građane i privredu, što je veoma važno za dalji život i rad građana i privrede u Republici Srbiji.

Pored toga, zakon koji je donet 2014. godine o sistemu osiguranja, Zakon o osiguranju, takođe je veoma značajno spomenuti, jer tim zakonom i građani i privreda biće zaštićeni, biće im omogućeno da za sve stvari koje obavljaju preko tog sistema osiguranja imaju značajniju i bolju zaštitu.

Takođe, primenom svih ovih efikasnijih mera, smanjenjem referentne stope, smanjenjem inflacije, smanjen je dosta i udeo rizičnih i problematičnih kredita, nenaplativih, u odnosu na ukupni kreditni portfolio banaka i trenutno se nalazi procentualno na 9,2% od ukupnih kreditnih aranžmana, što je takođe na istorijskom minimumu od 2008. godine.

PRESEDAVAJUĆI: Pošto na listama poslaničkih grupa više nema prijavljenih za reč, pre zaključivanja zajedničkog načelnog i jedinstvenog pretresa pitam da li žele reč predsednici, odnosno ovlašćeni predstavnici poslaničkih grupa ili još neko ko nije iskoristio svoje pravo iz člana 96. Poslovnika.

Kolega Kovačeviću, izvolite.

GORAN KOVAČEVIĆ: Poštovani ministre, poštovana guvernerko, na kraju rasprave koja traje već dva dana možemo da konstatujemo da je javna rasprava koja je prethodila ovoj raspravi u Skupštini Srbije (a koja je za neke bila kratka a za neke duga), kao i rasprava u Parlamentu Republike Srbije, ostavila utisak da suštinski nema velikih zamerki na ovaj zakon.

Zakoni koji su predloženi, a tiču se Ministarstva finansija, Ministarstva pravde i Narodne banke, odnosno normativni akti svakako će doprineti da sistemi kojima su namenjeni budu efikasniji, efektivniji i bolji u funkcionisanju.

Politička stabilnost koja je rezultat, pre svega, izborne volje građana Srbije doprinela je da Srbija ima potpunu makroekonomsku stabilnost. Ta makroekonomska stabilnost zasniva se na fiskalnoj i monetarnoj stabilnosti. Narodna banka jeste deo monetarne stabilnosti. Svakako, stopa inflacije govori koliko je Srbija u ovom trenutku uređena, smirena i u privrednom smislu napredna zemlja.

U danu za glasanje Poslanička grupa SNS podržaće predložene zakone.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, „Teška je prazna torba“, čuvena izreka. Godine 2012, u leto, ne da je torba bila prazna, nego je ispod torbe bila još jedna praznina. Ima druga izreka koja kaže „Teško je biti domaćin u praznoj kući“. Veliko je pitanje je da li je ta kuća postojala. Teško je u kući golih zidova, kuću brzo napuniti. Kad se kuća pretvorila gotovo u prašinu, 2012. godine, na sreću, narod je odabrao nekoga ko će tu kuću izgraditi. Ali da bi se kuća izgradila, od prašine prvo morate da napravite blato, morate da ispečete ciglu, morate da ispečete crep, pa tek onda strpljivo, ciglu po ciglu, da gradite tu kuću, da biste je jednog dana izgradili na pravim temeljima, da bude čvrsta i postojana. Mislim da smo mi na pragu da takvu kuću stvorimo, koja će biti na zadovoljstvo sve naše čeljadi.

Dakle, ono što ja želim, to je ono što dobar domaćin želi za svoje ukućane. To je da po kvalitetu života i po standardu budemo vodeći na Balkanu i da jednog dana sustignemo moderne, razvijene zemlje.

Godine 2012, prilikom promene, mislim da je deficit već bio blizu dve milijarde; imali smo propalu „Agrobanku“, Razvojnu banku. Ono što je bilo narodno, postalo je njihovo. Sebi su dali sve, dok su narodu uzeli sve. Sebe su smestili u dvorce i bajke, a narod poslali u basne i na ulicu.

Meni je pravo čudo da danas neki imaju dva prsta obraza, koji ni šminkeri u šminkernicama u televizijama na kojima oni nastupaju ne mogu da pronađu, da imaju hrabrosti da danas izreknu neke zamerke na monetarnu i ekonomsku politiku, tim pre što je ono što su oni ostavili bila totalna propast.

Nije bio problem ni dug koji je na kraju 2012. godine bio sedamnaest milijardi, problem je bio što nisu napravili izvor za vraćanje duga, nije bilo ni infrastrukture, ni privrede, privreda je bila rasprodata. U Beogradu, sa 235.000 radnih mesta u proizvodnji, oni su dogurali do 23.000 zaposlenih. Bio je veći broj penzionera nego zaposlenih. Nisu smanjene penzije, smanjene su dotacije penzionerima, koje su u njihovo vreme dostizale gotovo 50%. Povećanom uposlenošću, padom nezaposlenosti, to je sada 30%.

Umesto da odaju priznanje vlastima na uspehu koji je postignut, na niskoj inflaciji, stabilnom kursu, povećanom bruto domaćem proizvodu iz proizvodnje, ne iz usluga kao kod njih, da za tuđi novac kupite tuđu robu pa

kroz usluge prikažete neki lažni rast bruto domaćeg proizvoda. Umesto da odaju priznanje na većim deviznim rezervama i boljoj strukturi, umesto da odaju priznanje na tome što izvoz raste, što uposlenost raste, što su kamate daleko niže, umesto da kažu hvala Vladi koja je za šest godina vratila preko šest milijardi kamata, a danas se pitaju zašto je nominalni dug povećan, u procentima je pao, umesto da kažu hvala, oni imaju stida, srama i obraza da izreknu neke zamerke.

Oni nikada nisu dizali proizvodnju. Njihov glavni proizvod je bio dug, mašta i iluzije. Oni danas pričaju protiv „Beograda na vodi“, oni koji su imali Beograd na magli. Oni koji su narodu isporučivali... Kako kažu, nisu bila lažna obećanja. Ja se slažem, jer su bila prepuna mašte i iluzija. Nisu bila lažna, ali su narodu prodavali maglu sečenu u kockice, prosejanu na krupno rešeto.

Mogli smo ovih nekoliko dana od njih čuti sve i svašta osim nekih dobrih predloga. Savetujem im da ubuduće kažu – hvala vladajućoj većini na onome što je dosad uradila, ali mi mislimo da možemo bolje; mi mislimo da možemo kao Vuk Jeremić. Mi mislimo da kada dođemo na vlast (to mislim da oni kažu, treba otvoreno da nam kažu), mislimo da Đilasa ponovo vratimo na vlast, čoveku ne ide dobro od kada nije vezao funkciju za privatni biznis. Ja bih to razumeo.

Razumeo bih i njegovu levu ruku, Borka Stefanovića, ali bih razumeo i njegovu novu desnu ruku, „Boška levoručicu“. „Sveti Boškić ubija ženatu“, kako beše ono. I danas smo prisustvovali jednom sličnom napadu. Oni su specijalisti za žene. Oni kada napadnu na žene, žene naprosto padaju od verbalnog i fizičkog nasilja.

Dakle, verujem da se Đilas nije skoro oporavio, ali je i „Vuk Potomak“ nešto postao tanji. Više ne može da troši državni novac da bi jurio privatne donacije. Finansijski međunarodni skandal i veze koje je Vuk Jeremić pokazivao kao veoma važne i državne najbolji su dokaz njihove sposobnosti. Zato im ja poručujem da kažu da mogu bolje, ali da neće da se druže sa Jeremićem i Đilasom, sa mutibarićima, pelješanovićima i varajićima. Očekivao sam od nekih novih političkih snaga da to kažu i da kažu da neće s onima koji se Boga ne boje, ljudi se ne stide. Oni to danas nama nisu rekli. Oni su, otprilike, izrekli neke zamerke.

A ja im poručujem – ja sam govorio da se ne može preskočiti nekoliko stepenika, da moramo korak po korak, merdevinama uspeha svi zajedno, ujedinjeni, podići ovu državu. Ali oni merdevine uspeha doživljavaju različito od nas. Mi mislimo da se tim merdevinama uspeha ne možemo popeti sa rukama u džepovima i da moramo vreme provoditi u radu, trudu, za kompjuterom, za strugom, za plugom, a ne na kauču u kaficu ogovarajući vlast koja pravi rezultate. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

(Srđan Nogo: Replika.)

Nemate nikakav osnov za repliku.

Saglasno članu 98. stav 4. Poslovnika, zaključujem zajednički načelni i jedinstveni pretres o predlozima akta iz tačaka 1–11. dnevnog reda. Sa radom nastavljamo u sredu, u deset časova.

Zahvaljujem.

(Sednica je prekinuta u 16.50 sati.)